[R]egală
[BA]NAT

mijloc, jos: *muzica militară din Oravița, stimulând defilarea cortegiului etnografic;* în mijlocul paginei, jos: *corul țărănesc din comuna Bozovici.*

Dreapta sus: *Suveranul, Marele Voevod, invitații și autoritățile locale, vizitând o cazarmă din timpul Mariei Terezia, care a fost transformată în școală;* dreapta mijloc: *defilarea cortegiului etnografic la Oravița;* dedesubt: *în cortegiul etnografic au defilat și societățile sportive din Reșița;* dreapta jos: *dansuri naționale, executate cu ocazia serbărilor.* Foto-Berman

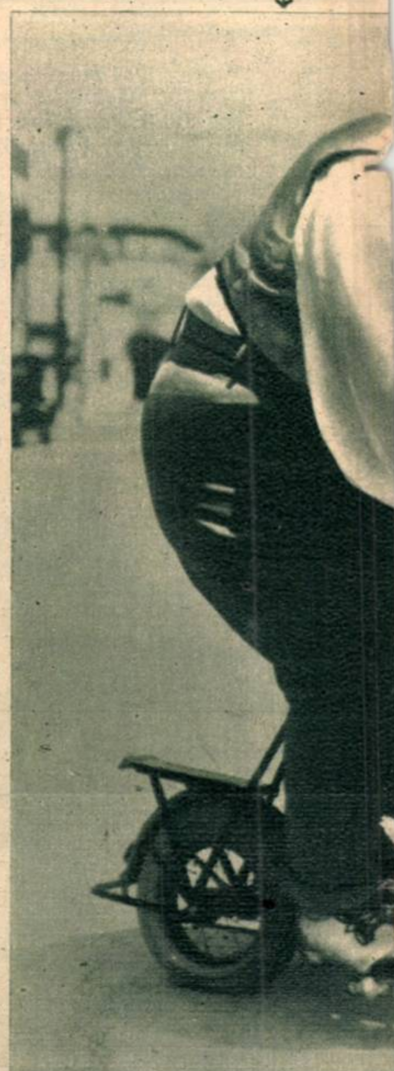

Din toată lum[ea]

Miss Tony Griffin (tiny=mi[...] întrebuinţează o bicicletă foar[...] prea mare înălţime. Până în p[...] încă dar cine ştie dac'o putea[...] domnişoarei Griffin. ↓

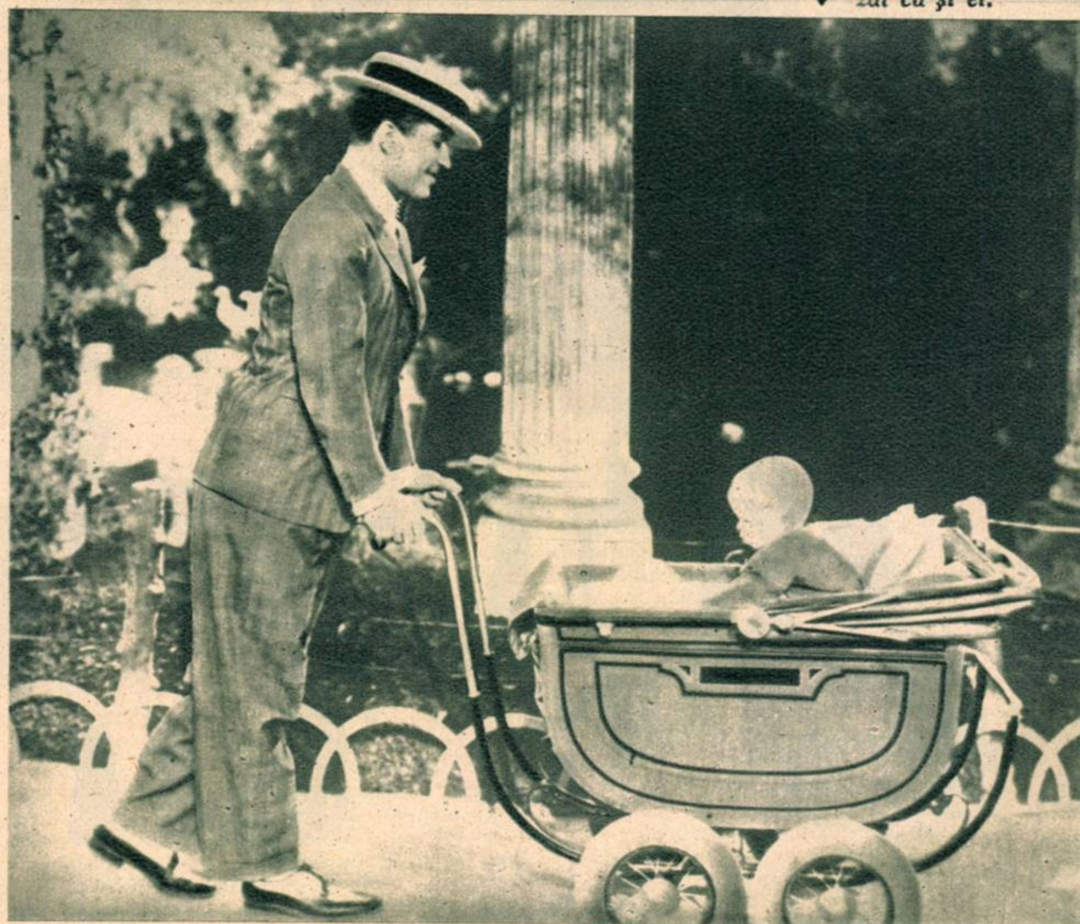

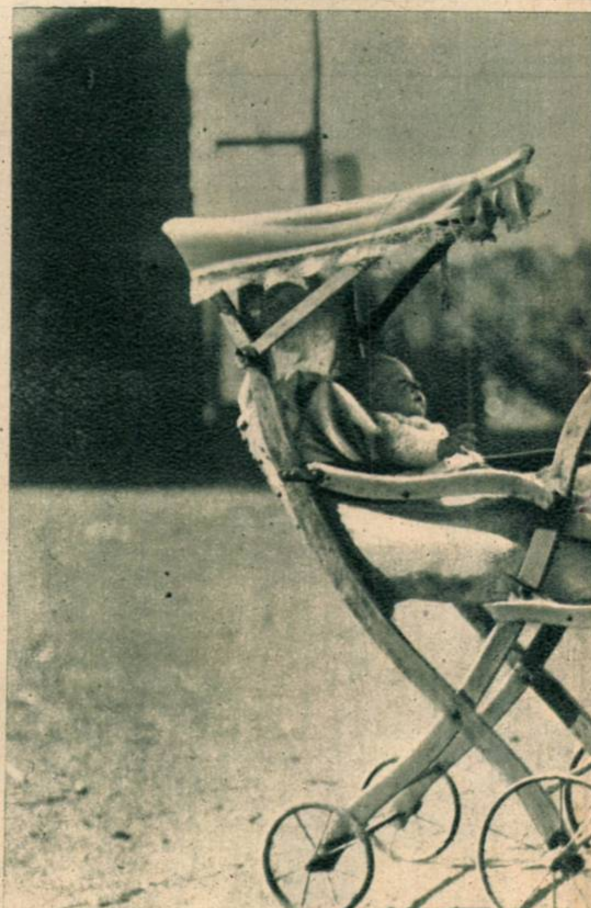

↑ *In Japonia s'au introdus grădiniţele de copii sub conducerea lui Fu-kuo Kishibe, Andersen-ul Japoniei. In aceste grădiniţe se insuflă copiilor iubirea de patrie şi sunt crescuţi în vechile tradiţii.*

← In Statele Unite s'a intentat un proces scandalos împotriva câtorva mari financieri, în frunte cu Pierpont Morgan şi fiul acestuia Julius Morgan.

Zulusul din Africa e tot atât de încântat de căruciorul de copii, ca şi Maurice Chevalier din fotografia alăturată, într'o scenă dintr'un film, unde Chevalier îngrijeşte de un sugaciu, tot atât de buzat ca şi el. ↓

Zeppelinul deasupra Romei.

c) nu cântăreşte decât 250 kgr., şi e mică, ca nu cumva să cadă dela ezent vehiculul ei nu s'a sfărâmat suporta multă vreme greutatea

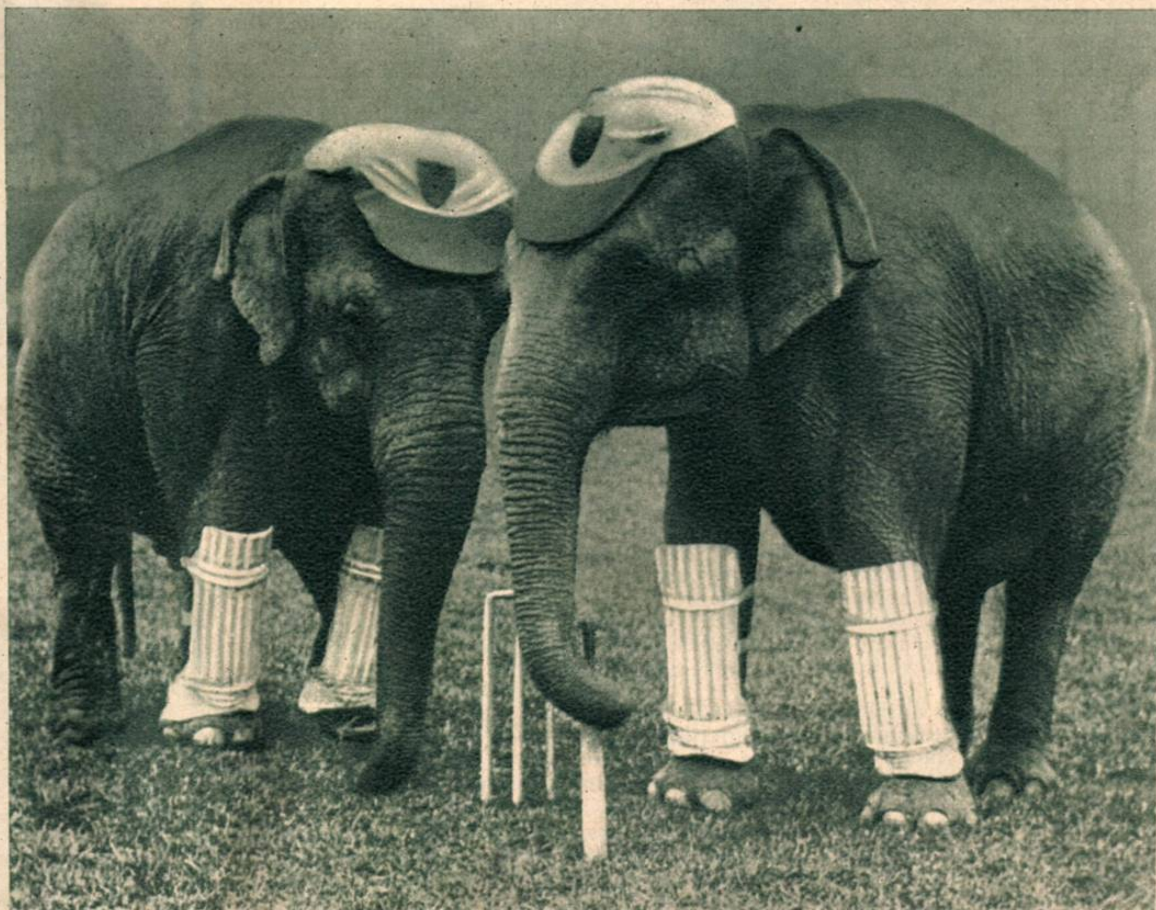

După îndelungate cercetări, inventatorul american Gerhard Fischer a construit un aparat de înaltă frecvenţă, foarte sensibil, pe care l-a numit *„metaloscop"* care slujeşte la descoperirea zăcămintelor de petrol, gaz, cabluri, construcţii de fier, eventuale comori, ascunse în pământ. Cu el se face mare economie în sondagii. Fotografia noastră reprezintă aparatul în funcţiune.

Cricketul este un sport naţional al Angliei şi în fotografia noastră vedem doi jucători „mari", gata echipaţi de joc. Apariţia lor a produs senzaţie. In definitiv, dece n'ar juca şi elefanţii cricket, dacă le face plăcere?!

Chimia personalității

Viață n'a creeat încă nimeni, dar dacă știința va continua să progreseze în ritmul actual, vom vedea în curând ziua când un nou Archimede va striga:

— „Evrika! Am găsit mijlocul de a crea un mormoloc!

Oamenii de știință s'au apropiat în ultima vreme, tot mai mult de vrăjitorii poveștilor ce ne-au colorat copilăria și n'avem nevoie să așteptăm până când vor fi ajunse a face în eprubetele și retortele laboratoarelor lar un mormoloc sau un pui de cimpanzeu pentru a avea siguranța că au găsit cheile ce deschid lacătele secrete ale vieții.

Ei au acum o nouă știință, ce privește omul, animalul sau planta ca pe un sistem de reacții chimice și acest nou mod de a vedea viața — pe care l-am putea numi „o chimie a personalității", — se va populariza curând, în câțiva ani poate. Flirtul va fi presărat atunci de complimente cam în genul acesta:

— „Ai un chimism admirabil d-ră" la care cealaltă parte ar replica:

— „Și eu admir diferențialul individualității d-tale!"

Acolo unde chimiile coincid, inimile se strâng. Căsătoriile și divorțurile se vor face pe baze chimice. Chimistul va lua locul pe care-l ocupau astrologii în zilele strămoșilor noștri. Acest om de știință ne va face, nu oroscopuri ci hormonoscopuri — niște diagrame ale individualității ,arătând nfluențele exercitate asupra noastră, nu de stele, ci de „glande".

Departe de a ne considera pe toți la fel, ca pe niște pilule sau ca pe niște mașini în serie, savantul modern ne dovedește că există mari deosebiri dela un individ la altul. Fiecare bărbat sau femee își are individualitatea sa chimică. De comparați chiar amprentele digitale a doi gemeni de o absolută asemănare, veți găsi mari deosebiri, deși gemenii sunt două fințe umane care au luat naștere prin divizarea unei singure celule fecundate.

Ceeace face ca o persoană să difere de alta, sunt substanțele chimice. Ele se află în fiecare din noi, dar cantitatea și poate calitatea lor, variază dela caz la caz.

Cea mai cunoscută dintre substanțele trupului omenesc, o constituesc hormonii. Medicii diferitelor centre de civilizație realizează în momentul de față adevărate miracole, tratându-și pacienții cu acești hormoni, cari din câteva injecții aduc radicale transformări, atât în fizicul și în spiritul unui individ.

Medicul american A. Laurie relata anul trecut cazul, — pe cât de interesant pe atât de amuzant, — al unui adolescent, care devenise o problemă extrem de serioasă pentru părinții și profesorii săi. Părea pur și simplu posedat de diavol. Fura bani, cărți, dulciuri, spunea minciuni și manifesta o extraordinară poftă de distrugere. I se administrau pedepse severe și i se țineau predici de ore întregi, dar în zadar. Avea totuș o calitate ce compensa întrucâtva aceste mici păcate și anume: nu era lacom. Dăruia obiectele furate unor prieteni, cari îl ridicau în slavă, și-l făceau astfel mai rău.

D-rul Laurie luă băiatul la clinica sa și ținându-l câteva zile sub observație, văzu că micul delicvent era obez și că în multe privințe, prezenta carteristici feminine.

— „Copilul acesta are nevoie de o sporire a hormonilor creșterei" hotărî doctorul și-i administră tratamentul respectiv.

Intreaga fire a băiatului suferi în scurtă vreme o transformare radicală. Slăbi și începu a se înălța, iar pițigăielile feminine îi dispărură din voce, căpătând timbrul normal al băieților de vârsta sa.

— „Ia te uită ce băiat strașnic s'a făcut George!" începuseră a se minuna acum cei din jurul său și aceste comentarii favorabile din partea camarazilor de școală, cari până atunci râseseră de grăsimea și de vocea lui femeiască, îi insuflară o nouă mândrie, care-l făcu să-și modifice purtarea, renunțând la furt și la toate celelalte obiceiuri urâte.

✱

In ultima vreme s'au salvat multe victime ale unei afecțiuni numită „Boala lui Addison" care sfârșia întotdeauna prin moarte. Bolnavii slăbiau luni dearândul, deveniau letargici, figurile li se întunecau, căpătând o expresie stupidă și în cele din urmă cădeau în comă. Doctorii Swingle și Pfifner cari lucrau într'un spital american, unde se aflau câteva din aceste cazuri, au dat ordin să li se aducă cu aeroplanul, câteva fiole de hormoni corticali adrenali. După câteva injecții cu această substanță, pacienții își reveniră ca prin minune. In mai puțin de 48 de ore ei își părăsiră paturile și cerură de mâncare.

Turburările descrise ,se datorau faptului că acești harmoni încetaseră a se mai produce în organismul suferinzilor. Cei doi medici americani, — cari au făcut imense cercetări asupra acestei substanțe, — susțin că fără ea, partea fluidă a sângelui dispare din vasele sanguine, ceeace înseamnă moartea. Dar, pe de altă parte, un exces al acestui hormon în organism, produce turburări. La femei, o abundență a hormonului cortical determină trăsături masculine. Fenomenele acelea bărboase cu caracteristici virile pe care le vedeți pe la panorame, sunt victime ale unor astfel de accidente glandulare.

Chiar secrețiunea laptelui depinde de un anumit hormon, numit*prolactin* (descoperit în 1932). Injectându-se acest hormon, combinat cu hormoni ovarieni, unor porci de Guinea, animalele acestea, deși masculi, au început să secreteze lapte.

D-rul C. Hurst dela universitatea din Cambridge arăta într'un ultim raport al său că, prin turburarea survenită în funcțiunea unei glande oarecare, o găină s'a transformat la un moment dat în cocoș. Implinise trei ani și jumătate și era mama câtorva generații de pui, când începură ai crește pinteni și gușe, prinzând a cânta cocoșește. In cele din urmă, fosta găină, deveni tatăl altor câteva serii de pui.

O modificare atât de radicală e la oameni aproape imposibilă, dar într'o măsură mai mică, trăsăturile masculine și femenine ale unei persoane sunt susceptibile de variații. In fond, totul se rezumă la un joc al glandelor, sau mai bine zis, al secrețiunilor lor.

Psihologii au imaginat un nou mijloc de a măsura M-F-ul, adică tonalitățile de masculin și feminin, pe care le posedă personalitatea unui bărbat sau a unei femei.

Examenul constă dintr'o serie de întrebări, la care răspunzând, subiectul își desvălue întrucâtva firea, arătând dacă în anumite împrejurări e repede, moderat sau foarte greu afectat de mânie, desgust, teamă sau milă. S'a observat că în genere femeile sunt cele care se înfurie mai ușor — dar supunându-se câteva mii de bărbați și femei la acest examen psichologic, rezultatele au relevat devieri surprinzătoare dela standardurile considerate normale. S'au văzut astfel mulți bărbați cu trăsături femenine și multe femei cu trăsături masculine — fenomenul datorindu-se numai unor oscilații hormonice.

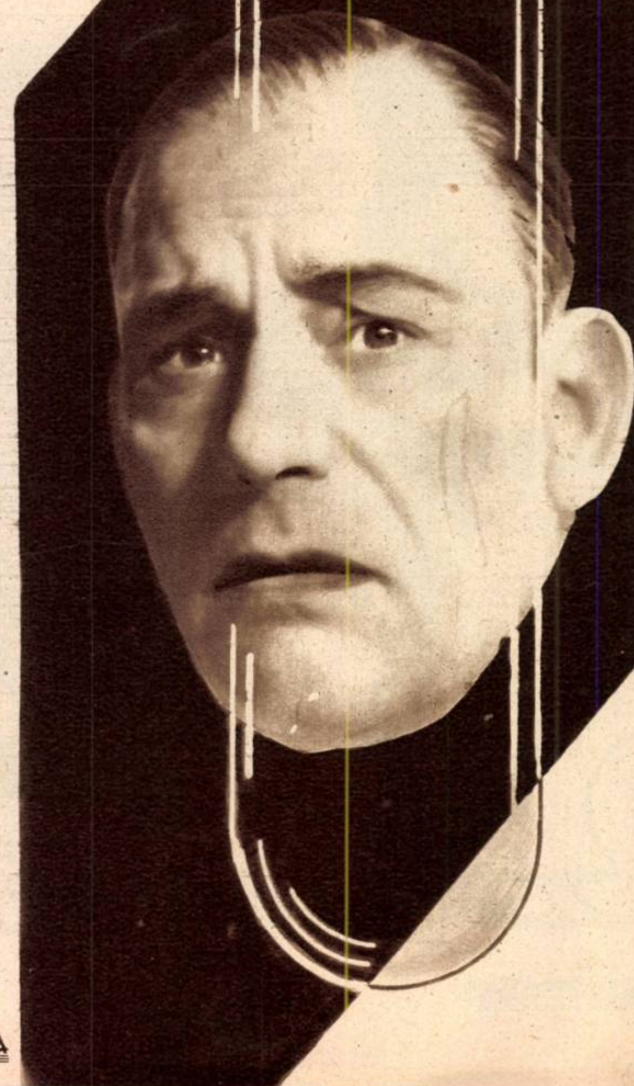
Dar se vor găsi cu siguranță mulți cari să reflecteze cu îngâmfare:

— „Prostii, n'am nici urmă de substanță feminină în sânge!"

— „Cu atât mai rău pentru dvs." le vom răspunde, întrucât se pare că o infimă cantitate dintr'un oarecare hormon feminin, apără pe bărbat de anumite boli sau defecte fizice.

Imi vin acum în minte acei bărbați afectați de boala cunoscută sub numele de „hemofilie" și care se manifestă prin hemoragii excesive. Prințul moștenitor al ultimei familii imperiale ruse, precum și cel al familiei regale spaniole, sufereau de acest rău.

Gândiți-vă numai cât de

Știința modernă a pus firea umană sub microscop și rezultatele sunt extraordinare.

penibilă trebue să fie o asemenea stare! Nenorocitul se teme chiar de acele mici operații ale dentistului sau ale manicurezei, pentru că la cea mai mică tăietură sângele începe să curgă fără a se mai putea opri, lipsit fiind de proprietatea coagulării.

Cât despre femei, ele nu prezintă această maladie decât extrem de rar — ceeace a făcut pe medici să tragă concluzia că ar exista un anumit hormon feminin, care le pune la adăpost de hemofilie; s'a încercat atunci a se face unui bărbat afectat de acest rău, câteva injecții cu hormonul pomenit și rezultatele par a fi fost în majoritatea cazurilor, dintre cele mai satisfăcătoare.

Dar hemofilia aceasta e ereditară și se mai știe că multe alte particularități fizice se datoresc eredității. Vi se întâmplă astfel uneori, să întâlniți oameni cari sunt siliți să-și vopsească părul și să poarte ochelari colorați. Acești indivizi au moștenit o slabă pigmentație a părului, a ochilor și a pielei.

Se crede că aptitudinile muzicale ar fi și ele ereditate. Aci intră însă două genuri de ereditate cu totul distincte, unul constând într'o generală înclinație muzicală, iar alta în acel talent special care constitue pitorescul unei personalități muzicale. Marele compozitor moștenește ambele aptitudini.

Dar la ce să ne mai pierdem în exemplificări? Cunoaștem doar cu toții imensul rol pe care-l joacă genealogia, în ceeace suntem.

Ce știm însă despre modul în care se plăsmuește ereditatea? Pentru a răspunde la această întrebare, revenim la chimie!

Ereditatea e și ea guvernată de anumite substanțe chimice. Să fie tot un fel de hormoni? Foarte probabil, dar d-rul Hopkins preferă totuș să le spună *fermenți*. In știință, sunt desemnați cu numele specific de *„gene"*. Unde se găsesc aceste gene? Natural, in celulele germinative ale ambilor părinți. In cazul omului și ai animalelor superioare, genele ambilor părinți se unesc, formând o singură celulă (fecundată) și astfel începe o viață nouă.

Deci, pentru a obținea un individ superior, e nevoe de niște „gene" superioare din ambele părți.

Aceste gene sunt atât de mici, încât perceperea lor e aproape imposibilă, chiar cu ajutorul celor mai puternice microscoape și s'a socotit că într'o celulă germinativă umană, trebue să se cuprindă mai mult de 15.000 gene individuale. Dacă am putea aduna efectele tuturor genelor, am determina întreaga ereditate. Gândiți-vă ce operație formidabilă ar fi să consideri aceste gene pe unități, identificând însușirile ce se transmit cu fiecare din ele! Dar chiar dacă aceasta ar fi materialmente posibil, ar lua un timp extrem de îndelungat.

N'a fost Samuel Butler cel care a spus că găina nu e decât un mijloc al oului de a produce alte ouă? Ei bine, omul nu e decât un mijloc al genelor, de a produce alte noui gene.

Asta înseamnă că oridecâteori se naște un copil, genele părinților trec într'o nouă locuință, și noua clădire pe care o construesc ele, se deosebește neapărat de oricare din vechile case (corpul mamei și al tatălui) de unde au pornit, pentrucă, abstracție făcând chiar de amestecul lor, simplul fapt al trecerii din vechiul adăpost într'unul nou. determină oarecare modificări în situația și natura acestor gene. Se întâmplă astfel ca o genă să nu-și găsească loc în celula germinatoare, sau să nu intre decât parțial.

Se mai poate apoi să fie dislocată, prost situată sau afectată de hormonii mamei (înainte de nașterea copilului).

Toate aceste deplasări ale genelor au profunde repercusiuni asupra eredității.

Tot astfel a început și procesul evoluției. Dacă omenirea se trage într'adevăr din vre-o maimuță, apoi calea pe care se află astăzi, a luat-o tot printr'o jonglerie a acestor gene, ce s'au ivit pe această planetă odată cu primele viețuitoare și vor continua să existe până la ultima suflare a vieții.

Și dacă stai să analizezi puțin, aceste minunate gene nu sunt altceva decât tot o substanță chimică!

Dar chiar de-am da la o parte toate aceste descoperiri recente asupra glandelor cu secrețiunile lor hormonice și asupra genelor ce constituesc elementele eredității, ne rămân o sumedenie de dovezi, că fiecare din noi e chimicește unic.

Au toți oamenii acelaș sânge? Desigur că nu. Sângele unui individ poate fi pentru un altul o otravă și de acest fapt, medicul care face o transfuzie ține întotdeauna seamă, căutând ca sângele donatorului să fie de o compoziție cât mai asemănătoare, cu al celui care primește.

Sângele se împarte în patru până la șase grupuri principale, dar fiecare din aceste specii are numeroase varietăți.

Distincția între o varietate de sânge și alta se face cu ajutorul unor analize foarte delicate și cam greu de determinat, dar la rezolvarea acestei probleme lucrează savanți de talia unui Landsteiner și concluzia cercetărilor lor de până acum, e că nu există două persoane care să aibe o aceeaș specie de sânge.

Acest fapt joacă un rol formidabil în structura personalității noastre. Sângele e tot ce avem mai minunat în noi. El duce hrană și aer celulelor corpului, curățindu-le de reziduri. Mai mult, menține căldura, grăsimea, sarea și alte condițiuni ale organismului, la un nivel de considerabilă constanță.

Dacă, fără această proprietate a sângelui, frigul și căldura de afară ar face ca temperatura și celelalte condițiuni ale trupului, să varieze dela o extremă la alta, celulele ar trebui să desfășoare o activitate uriașă, pentru a se dapta la aceste modificări și în cazul acesta, creerului i-ar mai rămânea prea puține forțe pentru lucru! Sângele care menține la o cotă fixă operațiunile economice ale trupului, e cel care dă omului adevărata libertate — libertatea de a-și desvolta creerul, factorul principal al personalității umane. Fiecare modificare în compoziția sângelui, implică o modificare în întregul organism.

Efectul acestui fenomen asupra celulelor trupului, se poate compara cu acele diferențieri care intervenind în apa mărilor, afectează peștii si stridiile. Ce face ca stridiile din Atlantic să aibe alt gust decât cele din Pacific? Deosebirea de ape.

Deosebirile sângelui, care e marea trupului nostru, afectează fiecare celulă a organismului.

S'ar putea să vă pară curios, dar chiar țesuturile noastre manifestă un remarcabil simț al individualității.

D-rul Leo Loeb a dovedit aceasta printr'o experiență ciudată. Dacă presupunem că-i urmăm exemplul și tăiem o bucată din pielea albă a unui porc de Guinea pe care o grefăm în pielea neagră a aceluiaș animal, ce credeți că se întâmplă? Cele două piei se sudează perfect, iar locul operației se vindecă într'un scurt răstimp.

Dar dacă facem această transplantare între doi porci de Guinea? Porțiunea grefată va cădea. In câtă vreme? Asta depinde de gradul de înrudire dintre cele două animale.

Dar savantul nostru poate face mai mult. El supune o bucată de carne unui interogatoriu şi obţine răspunsuri, întocmai ca judecătorul care ascultă un acuzat. In acest scop, pune carnea tăiată dintr'un corp viu într'un lichid de o anumită compoziţie, şi unde ţesuturile continuă să trăiască. Dacă aţi avea posibilitatea să faceţi un voiaj în Anglia, aţi găsi la Cambridge o inimă de găină, ţinută vie într'un vas, de mai bine de 20 de ani. S'a mai reuşit apoi, a se menţinea vii, ţesuturile unor animale superioare, cum sunt mamiferele; dar mai acum câtă va vreme era foarte greu să se menţină în viaţă şi să se desvolte un ţesut omenesc, despărţit de organism. Se pare însă că s'ar fi făcut un excelent început şi în această direcţie. Prof. Carter Wood din New York, a reuşit în cursul anului 1932 să des volte diferite părţi din glanda tiroidă umană, într'un lichid de o anumită preparaţie.

Şi acum, puneţi câteva întrebări acestui ţesut izolat de corp. Nu e nevoie să-i vorbiţi nici englezeşte, nici ruseşte şi nici chinezeşte şi nu trebue pentru aceasta să fiţi un membru al Ligei Naţiunilor — bietul ţesut nu înţelege nici una din aceste limbi şi nici măcar esperanto.

Trataţi-l ca pe o fiinţă surdo-mută. Supuneţi-o la tot feluri de stimuluri. Schimbaţi-i hrana, variaţi-i temperatura ambiantă şi observaţi cum va reacţiona. aceste reacţii vor fi răspunsurile sale.

S'a descoperit astfel că ţesuturile din diferite părţi ale aceleiaşi glande tiroide umane, au o creştere diferită sub aceleaşi condiţiuni de hrană, umezeală etc. S'a ajuns astfel la concluzia că între ţesuturile aceloraşi organe, luate însă dela doui indivizi de aceeaş specie există deosebiri considerabile.

Un cercetător abil, va pune în tribunalul ştiinţei multe alte întrebări, de un interes din ce în ce mai vital:

— „Domnule Ţesut" va spune el „ce te face să te desvolţi? Cum se face că unele celule se desvoltă într'un fel şi altele într'altul?

Interogatul nu răspunde, sau bâlbâie ceva cu nebutinţă de înţeles.

„Ei drace!" exclamă atunci savantul. „Am să te fac eu să răspunzi! Ai auzit, domnule Ţesut? Poate că ai nevoe de băutură sau de ceva mâncare? Poate că ar fi trebuit să-ţi administrez o serie de raze de gradul al treilea sau vre-o doctorie? Pentruce nu-mi dai un răspuns lămurit? Ascultă. Dac'aş şti pentru ce începi a funcţiona la un moment dat, cu totul anapoda în organismul omenesc, aş putea găsi mijlocul de a te împiedica s'o faci şi aş fi în stare să pun capăt acelor dezastruoase boli umane, în fruntea cărora stă cancerul.

Va veni şi ziua când tăcerea de sfinx a ţesuturilor va fi înfrântă. Savanţii de pe întreaga scoarţă a pământului, se ocupă cu perfecţionarea minunatei arte de a face ţesuturile să trăiască afară din corp. Ei au realizat în momentul de faţă o imortalitate a cărnei. Vor ajunge vreodată să menţină viu un organism întreg, timp de secole la rând? Jocul e încă la început. Aşteptaţi şi observaţi.

ţiuni celulelor creerului. Cei mai mari savanţi ai lumei sunt angajaţi în tot felul de studii, asupra arhitecturei şi compoziţiei materiale a creerului. Am petrecut una din cele mai interesante zile din viaţa mea la institutul Kaiser Wilhelm, situat la câteva mile de Berlin, unde se fac cercetări intense asupra creerului. Subiectul acesta e mult prea vast pentru a fi tratat aci dar nu vom ajunge la o profundă înţelegere a spiritului şi a fenomenului „Gândire" decât printr'o directă cercetare a chimiei şi structurei creerului.

Nici un om de ştiinţă nu se mai îndoeşte astăzi că diferenţele cerebrale au în mare parte la bază cauze chimice. Chiar obicinuitele substanţe chimice aduse la creer de către circulaţia sângelui, pot face întreaga diferenţă între nebunie şi luciditate.

Se nutreşte ideea că nebunia poate fi cauzată de o excesivă îngroşare sau de o excesivă subţiere (lichefiere) a gelului de proteine a celulelor creerului. Deci, chimiceşte vorbind, ar exista două feluri de nebunie.

„Cum vă puteţi imagina îngroşarea proteinei cerebrale?" l'am întrebat pe Bancroft, autorul teoriei enunţate mai sus.

— „Ai fiert vre-odată un ou?" mi-a răspuns el. „Ei bine, căldura face ca albuşul sau albumina oului să se coaguleze. Acest albuş este proteina. Vorbind în linii generale, proteinele cerebrale sunt toate la fel, dar unele substanţe chimice au proprietatea de a le „coace" adică, de a le întări, ceeace determină mari turburări, cauzând un fel de nebunie".

Dacă am putea imagina un ou răscopt reluându-şi forma fluidă, asta ar însemna invertirea procesului.

După d-rul Bancroft, în proteinele cerebrale pot avea loc ambele fenomene.

Ce e de făcut? D-rul Bancroft răspunde:

— „Să se dea pacientului câteva doze de sodium rhodanat (o sare roşiatică). Aceasta-i va lichefia gelul creerului, dacă e un caz de îngroşare a proteinei. Creerul va reintra atunci în normal şi bolnavul îşi va recăpăta luciditatea. Pe de altă parte, dacă proteinele creerului sunt prea moi, i se va da puţin sodium amytal, care le va întări.

S'au tratat câteva cazuri de demenţă după această teorie, realizându-se remarcabile ameliorări.

S'ar putea ca tratamentul D-rului Bancroft să nu se potrivească tuturor formelor de demenţă, dar iarăşi nu e exclus ca teoria sa să deschidă largi orizonturi în această direcţie. Am menţionat-o numai pentru a releva atitudinea chimistului faţă de problemele intelectului.

Mulţi savanţi inclină să creadă că întrebuinţarea unor puternici hormoni în special ai celor din secreţiunile glandelor sexuale, ne-ar ajuta ca nu numai să ne menţinem creerele într'o perfectă stare de sănătate, dar la un punct de culminantă strălucire chiar când vom fi atinşi de bătrâneţe. Trebue să repetăm că efectele acestor hormoni asupra organismului uman sau animal, sunt uimitoare.

Astfel, adrenalina (hormonul glandei adrenale) poate exercita o influenţă asupra ţesuturilor vii chiar dacă e diluată în apă în proporţia de 1 la 300.000.000 părţi.

Cum se face că o cantitate atât de mică din această substanţă chimică ajunge să afecteze vitalele procese ale trupului? Această întrebare se aplică şi în domeniul genelor, infime unităţi ale eredităţii ce se află în fiecare din celulele corpului, guvernându-le acţiunile.

Aci atingem poate, misterul final al vieţei. Am căutat un răspuns la savantul Frederick Hopkins din Cambridge. Iată pe scurt explicaţia sa.

„Cunoşti broaştele americane „Yale" şi ştii că fiecare îşi are cheia sa, — că între broască şi cheie există o relaţie absolut individuală. Ei bine, în chimia corpilor vii întâlneşti acelaş principiu.

„Dacă imaginezi o celulă vie ca având o broască Yale, cum urmează atunci s'o deschizi, adică să fie influenţată de ambianţă? Cu o chee specială. Şi această chee se numeşte în limbajul chimiştilor un catalizator.

„Ce e un catalizator? O materie care prin simpla-i prezenţă face posibilă o reacţie chimică (combinare sau separare) între alte substanţe. E ca un preot care uneşte o pereche prin căsătorie. Chimistul industrial întrebuinţează în acest scop metale. Spre exemplu, amestecând hidrogen cu nitrogen şi încălzindu-le, ele se unesc chimiceşte formând amoniul, dar numai dacă trec printr'o reţea de sârmă de uraniu. Metalul uraniu are aci rolul preotului: el căsătoreşte nitrogenul cu hidrogenul.

„Hormonii şi genele trupului au tocmai acţiunea unor astfel de catalizatoare. Dacă diluaţi puţină drojdie şi o amestecaţi cu zahăr, ce se întâmplă? Obţineţi alcool. Drojdia e una din enzimele sau mai pe înţelesul tuturor, un ferment care, prin simpla-i prezenţă determină un proces de combinare sau descompunere între diferite substanţe organice.

„Dar cum de s'a prevăzut o celulă vie cu un număr atât de mare de catalizatori, o adevărată hoardă de preoţi mijlocind fiecare o altă căsătorie chimică? Acesta-i un fenomen demn de cunoscut. E ceeace dă substanţei vii strania-i şi misterioasa-i putere.

„Dacă aţi avea darul de a face tot felul de chei „Yale", pentru a deschide uşi secrete prevăzute cu broaşte Yale, aţi realiza un succes de invidiat ca spărgător. Ei bine, manifestările vieţei — aceste celule ale plantelor, animalelor şi fiinţelor umane — pot fi asemănate cu aceşti mari spărgători, datorită faptului că-şi fabrică singure catalizatoarele (chei) pentru a se adapta la nouile condiţiuni chimice. Nu e exclus ca savanţii să găsească într'o zi mijlocul de a produce în laboratoare substanţe cu proprietatea catalizatoarelor şi atunci, vom avea în mod virtual, „începuturi de viaţă"!

Cele de mai sus pot cauza unui profan o straşnică durere de cap. Işi va da însă seama că ceeace numim noi „Chimia Personalităţei" este o nouă putere în lume. Prin ea omul va aduce modificări atât în destinul său cât şi în cel al animalelor şi plantelor înconjurătoare.

Ca orice altă ştiinţă, această nouă cale poate fi utilizată înţelepteşte sau nebuneşte. Vreau să sper că va avea o aplicare nobilă.

Sper că vom învăţa cum să creăm supraoameni — bărbaţi cari să întrunească un Einstein, un Shakespeare şi un Lincoln, şi femei care să combine geniul doamnei Curie şi al Florencei Nightingales cu perfecţia fizică ce şi-a găsit o întruchipare în Elena Troiei.

In româneşte de E. A.

Cu NIVEA la Soare!

NIVEA bronzează

deacea afară la lumină şi aer! Faceţi plaja (baia de soare) cu Crema Nivea sau Uleiul Nivea. Vă veţi înapoia bronzaţi şi vi se va remarca înfăţişarea Dv. sănătoasă, sportivă şi înviorată. Crema Nivea este plăcut răcoritoare la zile călduroase. Uleiul Nivea vă poate apăra de răceală în zile nefavorabile. Ambele micşorează pericolul dureroaselor arsuri provocate de razele solare.

Aceste produse nu se pot înlocui şi nici imita, fiindcă eficacitatea lor se datoreşte Euceritei, pe care numai ele o conţin şi care este recunoscută în toată lumea ca cea mai aderentă pielei.

CREMA NIVEA: cutii Lei 16.—, 34.-, 72.— / tuburi Lei 30.— şi 45.—
ULEIUL NIVEA în flacoane a Lei 55.— şi 85.

PRODUS AL SOCIETĂŢEI ANONIME ROMANE
BEIERSDORF & Co. BRAŞOV

Ce nu știe toată lumea

DRAMA DE LA CANOSSA

In Februarie 1076, Papa Grigore VII-lea emise o bulă de excomunicare împotriva lui Henric al IVlea, regele german și împăratul roman, anulând jurământul de fidelitate al supușilor acestuia și luându-i dreptul de domnie. In urma acestei proclamații, principii germani s'au întrunit la Tribur, l-au declarat pe rege detronat, exilându-l la Speyer, până la o nouă dispozițiune a Papei. Regele luă atunci o hotărîre subită și dramatică. El plecă pe jos, desculț și îmbrăcat în sdrențe, în toiul unei ierni viforoase, la Besancon, în Franța, continuându-și drumul de-acolo spre Geneva (Elveția), și intră în Italia prin Mont-Cenis, pasul pelerinilor (2100 m. înălțime). La 22 Ianuarie 1077 regele penitent apăru înaintea porților castelului de la Canossa, lângă Reggio, Italia, unde se afla Supremul Pontif. Timp de trei zile la rând, omul care prin consacrarea Papei era „deasupra tuturor muritorilor și pe care nici un prinț nu-l putea egala în demnitate și putere", stătu cu picioarele goale (nudis pedibus) tremurând de frig și plângând înaintea porților castelului. Dar în cele din urmă, porțile se deschiseră larg. Regele prosternat fu poftit de Papă să se ridice și să primească sărutul împăcării. Papa fu adânc mișcat de umilirea regelui. Dar Henric se întoarse în 1081, pentru a-l declara pe Papă detronat, în favoarea altui prinț al Bisericei. Grigore muri în exil, la Salerno, unde e îngropat.

De 900 de ani încoace, primarul din localitatea engleză High Wycombe e cântărit în fiecare an. Această ciudată ceremonie datează dintr'o perioadă de foamete, când locuitorii acestui oraș au fost nevoiți să mănânce pe cei mai grași dintre concetățenii lor.

Statul *Florida* a fost numit astfel, pentrucă Ponce de Leon l-a descoperit în ziua de Florii (Pasqua Florida).

Seneca, stoicul roman, putea repeta două mii de cuvinte fără nici o legătură între ele, după ce le auzise o singură dată.

SĂPTĂMÂNA CĂRȚII

D-ra Marta Rădulescu

Excelenta scriitoare, tânăra d-ră Martha Rădulescu, autoarea volumelor de mare succes „Clasa VII-a" și „Sunt studentă", ne dă mai jos impresiile din săptămâna cărții.

— „Ce zici de săptătâma cărții?"
— „A fost un vis frumos. Pentru mine cel puțin, zilele au fost n colan de bucurii."
— „Dece? Din cauza succesului d-tale?"
— „Nu. Nu pentru asta. Cum să-ți explic...
Pentru ce scrii o carte? Numai ca să se vândă? Vei recunoaște că un scriitor care-și merită cât de cât numele, nu se gândește la asta, *cel puțin cât scrie*. El scrie pentru a împărtăși cât mai multora, idei, impresii, stări de suflet. Ca și compozitorul, actorul, cântărețul, scriitorul trăiește, din punctul de vedere artistic, pentru public și prin public.

Spre deosebire de artistul de pe podiu însă, scriitorul nu știe dacă place și cui place, adică dacă-și atinge scopul scrisului, decât indirect: prin vânzarea cărții. Artistul dramatic sau cântărețul este în această privință mai fericit: *vede* pe cei cari îi dau aprobarea aplauzelor, e în contact cu ei și are prin aceasta o plăcere intelectuală de o intensitate, pe care scriitorul n'o cunoaște decât în mică parte.

— „Și ziua cărții?"
— „Ei bine, ziua cărții ne-a dăruit și nouă din bucuriile rampei. De aceea mi s'a părut o fericită inspirație că au făcut-o *la Teatrul Național*, că ne-au pus alături de artiști. Acolo ne era locul și ca sens al manifestării și ca ambianță."
— „Zi, ești satisfăcută."
— „Incântată! Să vezi ochi în ochi pe cititorul tău. Uneori admirativ și mai totdeauna curios, câteodată de o fermecătoare timiditate. Fetițele și copiii mai ales, sunt savuroși ca piersicele...

Și ai apoi undeva în subsolul conștiinței iluzia, că mâzgălitura ta grifonată în pripă, va fi poate păstrată de vreunul cu drag și lăsată și nepoților... După ce moda ta va fi trecut, după ce vei fi poate tu însăți pământ galben sau cenușe (moda crematoriului se întinde cuceritoare) poate că liceanul sau școlărița care cumpără acum, va fi un bunel sau o bunicuță care va zice:
— Ah, asta e o carte din anul cutare... Vezi? Aci e autograful autoarei. Am văzut-o și eu. Acum e o raritate...
Ei ce zici?"
— „*Ai devenit sentimentală.*"
— „Așa, la ceas câte-o linguriță nu strică. Dar nu e numai atât. Ziua cărții e infinit mai bogată în satisfacții, mai ales pentru cei tineri și provinciali. Vezi de aproape în carne și oase, confrații pe cari i-ai citit și admirat, artiștii pe care i-ai auzit și i-ai văzut numai în coturnii și masca scenei."
— „De pildă?"
— „Marioara Zimniceanu era lângă mine, Floria Capsali și Mac Constantinescu cu care m'am simțit așa de mândră să mă descoper tocmai în ziua asta binecuvântată. rubedenie. Apoi personagii cari chiar pentru public sunt legendare, adevărate mituri contemporane, cum e Soare Z. Soare, vin aproape, captivanți, fermecători..."
— „Dar confrații?"
— „Nu ți se pare că ești indiscret?"

Tipografia lui Gutenberg, inventatorul tiparului, așa cum era ea la Mainz pe la 1450. Această tipografie a fost transportată din muzeul din Mainz la expoziția internațională din Chicago.

LA FUNDAȚIE

— „Cum ți s'a părut serbarea de la Fundația Carol?"
— „La Fundație? Era cât p'aci să nu pot intra. Cartea mea de invitație nu avea aerul să inspire încredere cerberilor. Nu semănam, se vede, a membră în S. S. R.... așa cum și-ar fi închipuit-o dânșii... Ori poate bereta mea de un roș bolșevic, le inspira bănuieli.

Dar am pătruns. Inăuntru, toate „mai mărimile" literare.

De atâta solemnitate nici nu prea îndrăznesc să întreb care cine sunt. Colegul Crevedia mi-i arată... Rămân cu ochii fixați pe câte-o figură, care corespunde câte unui nume celebru.

Intre timp fac totuș cunoștințe impresionante: D-nii Mehedinți și Perpessicius.

Deodată o sumbră trâmbițare:
— „Liniște! Intră Majestatea Sa!"
O revărsare de aur: ofițerii gărzii regale. Apoi izolat, rece, sever, Regele. O pauză. Urmează o procesie de coțofene negre, în fracuri negre, cu piepți albi. Mai mărimi solemne, cari de cari mai solemne, mai importante și mai impunătoare...
Dupăce ne așezăm, Excelența sa Gusti, deschide zăgazul discursurilor...
Mi-ațintesc ochii asupra Suveranului. Ascultă atent, cu o magistrală stăpânire de Sine, fără să lase să mijească pe figură cea mai mică umbră de plictiseală. Cum plimbă încet ochii prin sală, am impresia că de două trei ori îi oprește pe bereta mea de un roș subversiv, care pătează solemnitatea frăcoasă. Mă simt ca o muscă 'n lapte. Noroc cu Părintele Agîrbiceanu. Citește și Sfinția Sa un discurs... dar cu un accent ardelenesc așa de pronunțat, că m'am simțit iar acasă... Slavă Domnului, grație Sfinției Sale, iar sunt lucidă, numai ochi și urechi...

Infine, Suveranul se ridică, sprijinit cu palmele de masă. E *singurul* care nu citește. Vorbește calm, răspicat și sigur, subliniind parcă anumite cuvinte.

Sunt într'o încordare de luciditate în care orice timiditate a dispărut. Vreau acum să uit că e Regele și să-mi închipui că aș asculta un personaj civil. Aș putea ghici într'altă îmbrăcăminte dacă vorbește Regele? Mă las oare furată de prestanța instituției, care înalță atât de sus un om? Nu. Nu mă înșel. Impresia de siguranță *regală*, nu e o sugestie. E reală.

Respir ușurată. „Omul" care vorbia era un „Rege", așa cum îmi închipuiam eu că trebuie să fie. Nicăieri o impresie de distonanță între om și vorbă, între frază și intenție! A fost singurul *cuvânt* ascultat.

Restul? Protocolar și nesigur, ca și cea mai mare parte dintre scriitori, depeizați în discursul și în ținuta lor de gală. Autorii îmi plac infinit mai mult în veston, la masa lor de scris sau la banchet.

Și cu asta impresiile mele de la Fundație s'au isprăvit. Ne-am revărsat ca o apă de școlari în recreație, îndrumându-ne spre teatru.

— „Dar programele culturale, discursurile?"
— „?. Discursurile? Sunt la gazetă. Acolo e locul. Erau pline lojile de reporteri. Și apoi pe nimeni nu-l interesează la scriitori discursul, fie și scris; ci opera și omul. Cât despre programe, decând cu liceul și Universitatea, nu vreau să mai știu de ele. In literatură mai ales, programele care se vor realiza cu adevărat sunt în noi, latente, undeva în capetele din S. S. R., din afară de S. S. R., în larvele de viitori scriitori, ce vor fi încasând note bune sau rele, pe băncile micilor penitenciare ale liceelor."

SCRIITORII

— „Acum nu mai îmi scapi.. Spune-mi cum ți-au plăcut colegii?"
— „Domnule, ești insuportabil. Asta nu. Altceva..."
— „Spune-mi ceva din impresiile dumitale."
— „Mă chinuiești. Dar pentru că ți-am promis, am să'ncerc să-mi închipui că sunt iar la liceu — ce coșmar, Doamne —, sau la inefabilul meu maistru de estetică — e mai plăcut — și să-ți descriu impresii subiective și estetice, despre oameni, nu despre artă.
— „Bravo. Pe cine ai cunoscut?"
— „Dar pe cine n'am cunoscut?! Cu cine să'ncep? „A tout seigneur tout honneur". Să'ncep cu d. Arghezi, cu atât mai mult, cu cât am avut o aventură amuzantă.

Prietenii, George Dorul Dumitrescu și N. Crevedia, îmi descriseseră pe această „dumnezeire de om", „prinț al scriitorilor",

etc. etc., în cât îmi stimulaseră o curiozitate irezistibilă.

Rog pe colegul Crevedia să-l întrebe la telefon, când am putea vedea „leul în vizuina lui”.

In vreme ce el telefonează aferat, eu, dincolo, la telefonul Nr. 2, curioasă să aud glasul maestrului, ascult atentă, ca un agent de la siguranță.

— „Allo!” zice Crevedia. „Aşi dori să vin la Dv.”

— „Vino, dragă. Vino. Cu plăcere.”

— „Dar şi cu Marta Rădulescu.”

— „Cum? Cine? N'o cunosc.” (Crevedia repetă).

— „Hm. Bine. Ştii ce?... Vino singur şi.. cu D-ra asta, altă dată.

Eu, dincolo, cu receptorul în mână bufnesc nestăpânit. Ce rezultat al cererii în audiență. Să vedem acum ce mutră face Crevedia. Ce-mi spune? Se roşeşte, improvizează, se încurcă... E delicios.

Pe mine rebufada m'a încântat. Omul e tot atât de original, ca şi opera.

Sâmbătă, la Alcalay, când dam autografe, un coleg mi-l arată.

— „Uite colo. Ăla e Arghezi.”

Diavolul ghiduşiei îmi dă brânci. Mă duc să mă prezint, să văd ce figură va face când îi voi spune chestia cu telefonul.

Am rămas paf!

M'am aşteptat la o nouă rebufadă, à la Swift. La tot ce vrei. Numai la rezultatul întrevederii cu autorul *Icoanelor de lemn* şi *Florilor de mucegai*, nu.

D. Arghezi e un gentilom, un conte plin de curtenie şi gentileţe.

Complimentele asupra vârstei şi figurei, aurite de cel mai captivant surâs, mă fermecau. Cât de mult regret că natura nu m'a făcut numai cu încă ceva mai proastă şi mai vanitoasă. Aş fi rămas radioasă de lunga convorbire, dacă n'aş fi simţit undeva, departe, subterana ironie pe care, adevărat umorist — credea că o gustă numai pentru sine însuş. Spera, evident, că nu observ că femeia singură a existat cu calităţi şi virtuţi reale şi presupuse, în acel confortabil şi fermecător loc comun al salonului... Dar scriitoarea nu exista. Iar când m'a poftit cordial să-l vizitez acasă, n'a uitat să-mi spună că are o grădină cu flori, legume şi... spanac... O vagă tresărire în mustaţă...

Panait Istrati, slab, palid, mină obosită, o vagă şi tristă bunătate în ochi. N'am putut sta mult de vorbă cu autorul *Kirei Kiralina*, înghesuit de amatori de autografe. Mai ales că eram şi eu supusă aceluiaş asalt, la taraba mea.

Deodată un pâlc de tineri năvăleşte pe uşe, autoritar, agresiv...

O voce metalică:

— „Cine are autografe de la Panait Istrati?”

O duduie firavă şi angelică îi arată cu bucuria izbânzii un volum.

— „Şi eu am unul. Iată-l...”

Conducătorul grupei i-o smulge din mână şi calcă frenetic în picioare inofensiva operă de artă.

Fetiţei îi fuge sângele din obraz, un ţipăt îi piere în gât, se clatină.

Sgomot. Toată lumea aleargă să taie drumul agresorilor. Tropot de picioare. Invective...

Din locul meu nu mai văd nimic decât umeri şi cefe.

Când totul s'a liniştit, Panait Istrati nu mai era la locul său. Plecase cu prietenii. La standul gol, o duduie plângea.

Am văzut pe cei mai mulţi dintre marii scriitori din câte trele generaţiile. Şi am rămas cu o nedumerire:

Există oare generaţii distincte? Există bătrâni şi tineri, în afară de datele calendaristice şi a proporţiilor de fire de argint? Maniere, dispoziţii, talent, farmec, succes... aparţin ele *unei* generaţii?

Din săptămâna scriitorilor am învăţat pe cale intuitivă ceva nou: Nu există generaţii artistice. Am impresia că pe astea le-au inventat criticii şi cenaclurile.

Există numai individualităţi. Ireductibile, caleidoscopic variate, ca neamurile de flori dintr'o pajişte.

Sunt în fiecare generaţie unii buni şi calzi ca un corn de dimineaţa, alţii inaccesibili şi măreţi, ca nişte fiare mari de silhă... Sunt printre ei, scoruşe şi gutui astringente, sunt în toate generaţiile şi verzi de invidie şi negri de necazuri şi pustii amarnice de inexorabil pesimism. Arta! Arta de sânge, de ură, de iubire, de lacrimi, de rânjet, de umilinţe, de speranţe şi visuri... Am văzut-o în izvoarele ei vii senine ori turburi, avântate ori resemnate, întunecate ori radioase.

Am văzut oamenii artei, isvoarele de la care purced pâraiele de cărţi şi a fost, mărturisesc, o plină şi mustoasă săptămână de viaţă, săptămâna cărţii.

— „Ai scăpat prin tangentă, devenind lirică. Şi nu te prinde. Dar nu mi-ai descris confraţii cari ţi-au plăcut. Pe cei tineri mai ales.”

— „Cari nu mi-au plăcut nu-i spun, că se supără. Cari mi-au plăcut nu-i spun că sunt băieţi şi eu fată. Işi închipuie cine ştie ce...”

— „Dar dintre autoare?”

— „N'am cunoscut de aproape pe decât pe una: *Mona Rădulescu*, autoarea *„Hoţului de stele”*. Şi era dulce ca o bomboană şi fină ca o vioreа.”

— „Dar criticii?”

— „Ssst! Criticii sunt *tabu!*”

MARTA D. RĂDULESCU

Din ŢARA

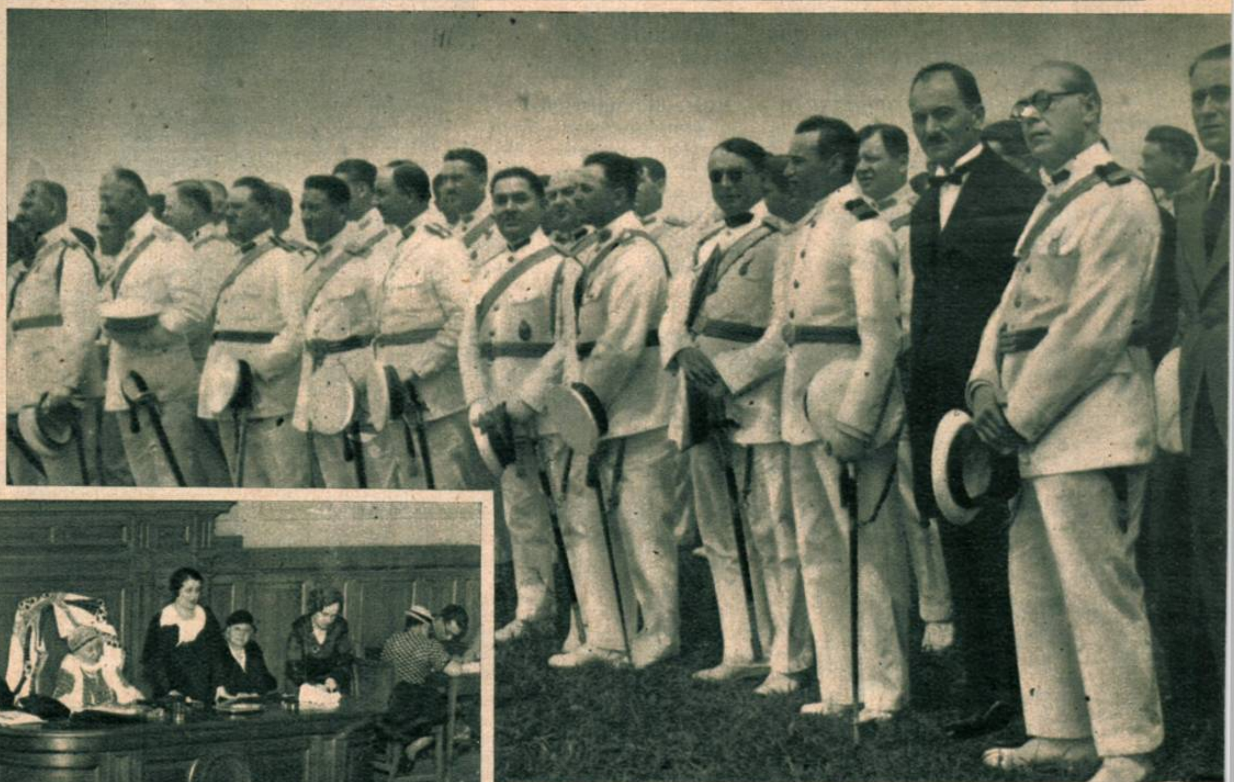

Dreapta: *Voevodul Mihai şi colegii săi au luat botezul aerului Marţi 6 Iunie, la a treia aniversare de la sosirea regelui Carol în ţară.*

A treia aniversare a sosirii regelui Carol în ţară, a fost sărbătorită la o Iunie, pe aeroportul Băneasa, printr'o grandioasă festivitate.

Sus: *Regele Carol îmbrăţişând pe Marele Voevod Mihai, după înapoierea acestuia din primul sbor;* dr. sus: *Defilarea trupelor prin faţa suveranului;* dr.: *Un grup de ofiţeri decoraţi cu* „Virtutea aeronautică", *urmărind desfăşurarea serbării.*

Stânga: *Duminică 4 şi Luni 5 a avut loc în Capitală, congresul Uniunei femeilor române, de sub preşedinţia d-nei Maria Baiulescu. In fotografia noastră: d-na Ortansa Satmary ţinându-şi discursul la Fundaţia Carol, unde s'au ţinut şedinţele.*

Fotografii I. Berman

ZIUA SPORTURI

Ziua de 8 Iunie, aniversarea revenirii regelui Carol în țară, a fost decretată „ziua națională a sporturilor", ca un omagiu adus suveranului, patronul și sprijinitorul tuturor sporturilor la noi în țară.

Anul acesta s'a organizat la 8 Iunie pe stadionul O.N.E.F. o grandioasă serbare, la care au participat toate societățile sportive din București, precum și delegațiuni din țară. Prin fața Regelui Carol, a Voevodului Mihai, a membrilor guvernului și a înaltelor autorități, a defilat tot tineretul sportiv al Capitalei, ovaționat de imensul public din tribune și aplaudat de autorități. S'au executat numeroase figuri sportive, după care a urmat

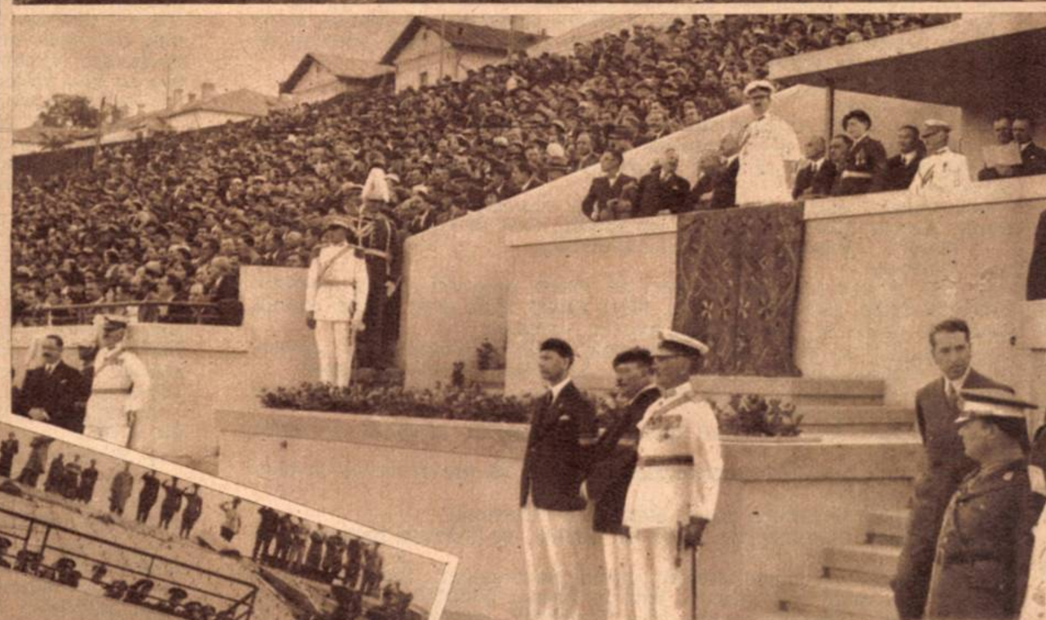

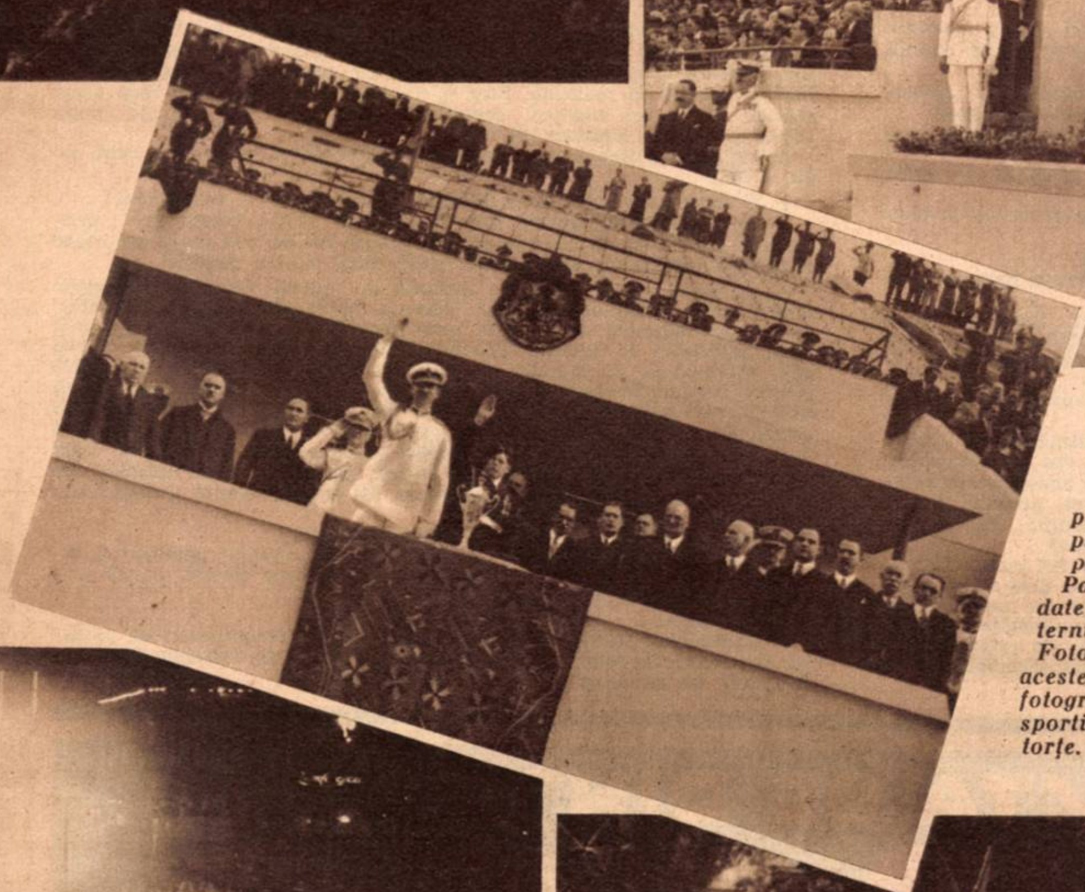

LOR LA O.N.E.F.

matchul de foot-ball România-Grecia, în cadrul Balcaniadei.

Seara a avut loc o retragere monstră cu torțe, pe calea Victoriei, prin fața palatului regal. Cu toată ploaia, Suveranul a urmărit defilarea, din balconul palatului.

Palatul regal ca și clădirile înconjurătoare, erau scăldate într'o mare de lumină, aruncată de reflectoare puternice.

Fotografiile pe care le prezentăm cititorilor revistei în aceste pagini, înfățișează câteva instantanee prinse de fotograful nostru, atât la O. N. E. F., în timpul serbării sportive, cât și în fața palatului regal, la retragerea cu torțe.

Foto I. Berman-Realitatea

TENEBRO

DE RUDYARD MULLTON

10)

— Ce s'a întâmplat? întrebă Bill, după plecarea Dianei.

— Banca de Credit refuză să execute scrisoarea lui Iacobs!

— Nu se poate!... Dece?.. făcu Bill,

— Iacobs a telefonat la Bancă, să nu ne dea nici un ban, dacă unul din noi doui, se prezintă cu o scrisoare dela el! explică Rex.

— Ce înseamnă asta?...

— Că suntem pierduți! Cekul pe care l-am dat proprietarului vilei Mimoza, e fără acoperire.

— Ce e de făcut? întrebă Bill, care începuse să-și piardă capul...

— Nu știu nici eu... Să telefonăm lui Iacobs.., Să vedem de ce a oprit executarea scrisoarei.

Ii telefonez eu... Tu du-te repede înapoi, la Vila Mimoza și vezi ce se poate aranja cu proprietarul Vilei....

— Am tratat cu avocatul său, zise Bill, am să mă duc la el, și eși.

Pe când Rex încerca să obțină legătura telefonică cu Iacobs, intră Sambo, prezintând directorului o carte de vizită. Rex lăsă telefonul și citi pe cartea de vizită, numele lui Moro Mopp.

— Nu sunt acasă.

— Domn spus...

Dar Moro Mopp intrase, îmbrâncind pe african:

— Nu ești acasă, d-le... director general?.. Vai, ce rău îmi pare că nu ești acasă!.. Poate că ai să-mi dai voe să te aștept aci, până te vei întoarce?...

Rex Farwell sărise în picioare și apoi rămăsese amuțit. Cu aceiaș ironie tăioasă, Moro se așeză pe un fotoliu, fără să fie poftit, și spuse:

— Merçi!... Ia loc, d-le.. director general.,,

— Domnule...

— Poți să stai jos, tinere; avem de vorbit, noui doi... rânji roșcatul.

Rex se așeză, privindu-l furios. Moro Mopp, fără să-și piardă calmul câtuși de puțin, se uita în toate părțile, urmând:

— Așa dar, aci este faimoasa agenție Tenebro, mefistofelica agenție de... de vânzări imobiliare... Nu-i așa, domnule.,, director general?

Avea un fel biciuitor de a spune „domnule... director general“, care scotea din fire pe Farwell.

— Și acesta este cabinetul directorului general? urmă Moro. Adică al d-tale?...

— Domnule, zise Rex, recăpătându-și glasul, vă rog să treceți la ches tiune. Ce doriți?

— O țigare? îl întrebă More, oferindu-i o havană.

Rex mormăi un refuz, iar Moro își aprinse, pe îndelete havana, apoi zise:

— Tenebro!... Ce nume sinistru, ridicul de sinistru!.,, Ești bun să-mi spui și mie unde l-ai găsit?... Intr'un roman polițist?.,, Intr'un film senzațional?,,, Tenebro!,,,, Ha, ha,,, Tenebro!.. Agenția Tenebro!.. Ei nu, zău, ești imbatabil, d-le... director general!...

— Domnule, destul!.. Vă rog să-mi spuneți ce doriți!. se încruntă Rex.

— Parcă am mai văzut eu firma asta undeva... urmă Moro, imperturbabil. Tenebro... Da, da, da,.. Mi-aduc aminte că era un prezicător, care-și zicea profesorul Tenebro. Dacă nu mă înșel, acest profesor-excroc; era asociatul, pe vremuri, al d-lui Bill Parker, actualul d-tale procurist!... Dar ce-ți procură oare acest straniu procurist... Mi se pare că nu ți-a procurat până acum, decât idei nesănătoase...

— Domnule, se ridică Rex în picioare. Vă rog să fiți cuviincios, cu colaboratorii mei. Nu înțeleg dece ați venit și ce doriți dela mine. Este, vă asigur, numai o coincidență, faptul că un ghicitor s'a numit Tenebro, ca și agenția mea, al cărui nume vine dela prescurtarea cuvintelor *tenement* și *brokers*, adică curtieri de locuințe. De altfel, nu vă privește pe dv. ce firmă îmi aleg eu și nu am de dat socoteală nimănui.

— E totuș, semnificativ, urmă Moro, faptul că te-ai asociat cu Bill Parker, fost patron de tripouri, și că ți-ai intitulat agenția „Tenebro“, după numele unui excroc dispărut, care e urmărit de poliție, ca autor sau complice, în afacerea scrisorilor de șantaj, semnate „T...“.

— Mă asociez cu cine-mi place! Sper că întrevederea noastră a luat sfârșit.

Voi să sune. Dar Moro îl opri:

— Numai o clipă. Ia loc, te rog. Am venit să-ți vorbesc în interesul d-tale, dar mai întâi e nevoe să recunoști situația exactă ce ți-ai creeat și în care te afli în prezent.

Rex se așeză din nou:

— Pe scurt?...

— Pe scurt, urmă Moro, te-ai asociat cu un om care trăia din expediente și din tapat, care avea remiză dela barul Papagalul Alb, pentru a-i recruta clienți cheltuitori, și care e urmărit de poliție. Sunt bine informat, nu-i așa?... Ai făcut cu el o agenție de așa zise afaceri imobiliare. Trebue să ști, domnule... director general, că am urmărit pas cu pas activitatea agenției d-tale.,,

— Ai aerul că vrei să mă șantajezi! zise Rex, ursuz.

— O, tinere, protestă Moro, fi mai puțin pripit.. Așteaptă cel puțin să-ți spun ce vreau... Nu te gândi numai la șantaje: e periculos.,,

— Timpul meu este prețios, domnule, zise Rex Farwell. Am aci sute de oferte de rezolvat, corespondența cu centrala noastră dela New-York...

— Mofturi!.... îl întrerupse Moro Mopp, Mofturi, pentru naivi!., Praf în ochi!

— Ce ai zis?..

— Bluf! Nu există, nici o centrală la New-York! Ai rugat pe un prieten al d-tale de acolo, să expedieze din America, pe numle Agenției Tenebro, o corespondență falsă, ca din partea unei societăți, care însă nu există în realitate. Știu și numele prietenului care face acest serviciu. Iată aci raportul detectivului din New-York, căruia m'am adresat, ca să-ți demasc planurile!...

Și întinse lui Rex o coală de hârtie. Directorul își aruncă ochii pe ea, și păli.

— E interesant, nu? făcu diabolic, Moro Mopp. E concludent!...

— Domnule Moro, bâlbâi Rex. E adevărat că nu există nici o centrală la New-York. E un truc al meu, ca să pot da mai mare amploare afacerilor comerciale ale agenției mele, știți, pentru reclamă...

— Ai făcut, urmă Moro, o reclamă în adevăr deșanțată, agenției d-tale. Iată, toate aceste afișe colorate, toate reclamele din gazete... Ai publica bilanțuri false și ai scris d-ta însuți, articole prin care-ți lauzi activiatea la agenția Tenebro. Chiar în ziarele de acum câteva zile, ai publicat că agenția în ultimele luni, a cumpărat și vândut peste o sută de imobile. Ciudat este însă, că în acest timp nu ai făcut, absolut nici o operație de acest fel! Sute de proprietari ți-au trimis oferte. Or, vecinic îți lași clienții să se descurce singuri. Nu ai înjghebat deci, agenția asta, ca să faci vânzări și cumpărări de imobile, după cum anunțați pe toate căile. Dar atunci, pentru ce ai înființat-o? Ce fel de operațiuni face agenția d-tale?... Ce scopuri oculte urmărește?... Ce lovitură pregătești, prin ea?...

— Domnule Moro, am să vă spun adevărul...

— Să-ți spun eu adevărul, domnule așa zis director general! îl întrerupse Moro Mopp. Ai înființat această agenție fictivă, ca să poți face excrocherii în stil mare...

— Domnule!....

— Excrocherii în stil mare, la adăpostul unei întreprinderi cu caracter comercial. In fond, agenția d-tale e o agenție de excrocherii, de înșelăciuni, de șantaj și de rapturi de persoane!

CUPON NO. 2
pentru concursul
„Celor zece cuvinte mai frumoase din limba română!“

— Ia seama! scrâşni Rex.

— Trebuia să iei d-ta seama, la timp. Eu nu vorbesc, de cât cu dovezi! A, ce idee ingenioasă ai avut! Ce vastă excrocherie, minunat pregătită, şi cu câtă perseverenţă!...

— Domnule Moro, te înşeli. Este adevărat că nu mă pricep în afaceri comerciale. Nici un act de vânzare, nu aş şti să fac. Nu puteam să încurc pe oamenii cari se adresau agenţiei mele, cu oferte... Dar n'am făcut nimic rău, n'am înşelat pe nimeni...

— Dece negi!.. Nu ţi-am spus că am urmărit clipă cu clipă, toate operaţiunile d-tale la această agenţie de carton? La început, ai acoperit cheltuelile de reclamă, instalare, lefuri şi altele, dintr'un rest de moştenire, pe care-l aveai depus la bancă. Ai cumpărat şi un automobil. Terminând însă banii, ai vândut automobilul, şi apoi, ai încercat să contractezi împrumuturi. Este cert că ai căutat să câştigi timp, ca să termini pregătirile unei mari lovituri. Lăsând să se creadă că eşti conducătorul unei importante întreprinderi comerciale, care în fond nu este decât un decor trucat, ai înşelat pe un om de treabă, pe Iacobs, căruia i-ai semnat două poliţe de 100 lire ambele, în numele agenţiei d-tale inexistente! Ei bine, aceasta este o excrocherie calificată şi bine încadrată în codul penal!

— Domnule Moro...

— Aha, vrei poate dovada? Ei bine, iată cele două poliţe semnate de d-ta!

Şi Moro scoase din portofoliu hârtiile, punându-le sub nasul lui Farwell.

— Cum au ajuns poliţele astea la d-ta? bâigui Rex, zăpăcit.

— Foarte simplu, răspunse Moro. Iacobs a fost fericit să mi-le vândă, când a auzit cine eşti şi ce e cu agenţia d-tale!

Rex se reculese o clipă şi zise:

— Aceste poliţe nu dovedesc nimic. O întreprindere comercială poate să aibă poliţe pe piaţă, fără că aceasta să constitue o excrocherie. De altfel, agenţia noastră e pe punctul să facă o afacere importantă şi din câştigul acesta voi putea să vă achit poliţele.

— Afacerea cu Vila Mimoza din Edonparck? întrebă Moro.

— Da.

— Frumoasă afacere! Vrei să vorbeşti despre scrisoarea de acont ce ţi-a dat Iacobs? Dar Banca de Credit a primit instrucţiuni să anuleze acea scrisoare şi să nu-ţi dea nici un ban, fiindcă l-am lămurit pe Iacobs, că ai vrut să-i vinzi o casă care nu-ţi aparţine.

— Am să-l lămuresc eu pe Iacobs, asupra motivelor ce te-au făcut să te amesteci în această afacere, care, totuşi se va face. Scrisoarea de acont ce mi-a dat Iacobs, şi contractele ce am încheiat cu el, nu dovedesc că am vrut să-i vând o casă ce nu-mi aparţine, câtă vreme proprietarul vilei, cu care sunt în tratative, nu se plânge.

— Ba se plânge! zise Moro. Se va plânge parchetului, fiindcă proprietarul vilei Mimoza din Edonparck... sunt eu!

— D-ta?!... Şi Bill cu cine a tratat la Vila Mimoza?

— Cu avocatul meu, Gurock.

Rex Farwell se clătină, sub această nouă lovitură ce primise.

— Mizerabile!... şueră el printre dinţi. Ce cursă, infamă mi-ai întins!... Inţeleg acum, toată maşinaţia ta.,, Iacobs era desigur învoit cu tine!,,,

— Aşa dar, zise Moro Mopp foarte calm, te anunţ că mâine depun plângere la parchet: ai înfiinţat o agenţie fictivă, a unei societăţi americane inexistente, i-ai făcut o reclamă neobicinuită, te-ai dat drept cine nu eşti, şi ai reuşit astfel să înşeli buna credinţă a pieţei, obţinând împrumuturi, pe care nu le mai poţi achita. Mai mult, — ai vândut case ce nu-ţi aparţin şi ai emis cecuri fără acoperire, pe care banca nu le acceptă. Intr'un cuvânt: depun plângere contra individului Rex Farwell, pentru excrochrie calificată!...

— Canalie! făcu Rex printre dinţi, strângând pumnii şi abia abţinându-se să nu lovească în faţă pe Mopp.

Acesta zâmbi sinistru, se înclină, şi zise:

— Nu pot să-ţi răspund, la aceste graţiozităţi, decât: excrocule!

— Eşi afară, până nu te ucid!..

— Calmează-te. Dacă faci gălăgie, vor veni funcţionarii tăi sau vecinii, şi atunci scandalul va izbucni îndată, aflându-se că eşti un escroc. Acu să-ţi fac o propunere, ca să vezi că nu sunt om rău: renunţă de bună voe la Diana, şi eu renunţ la rândul meu de a depune plângeri contra ta.

— Indrăzneşti?..

— Ba nu, c'o să-mi fie frică de un escroc! Aştept pe Diana până mâine dacă în acest interval de timp, nu mi_o trimiţi, depun plângerea. Dacă mi-o trimiţi, atunci eşti salvat. Pentru astă seară am organizat o mică petrecere cu câţiva prieteni, la Papagalul Alb. Exact ca în seara aceea, când ai plecat cu Diana — iţi aduci aminte? — Fără ăs_mi spuneţi nici măcar la revedere. Nu a fost tocmai elegant din partea voastră, dar nu m'am supărat, fiindcă ştiam că tot eu sunt mai tare, şi că în curând ai să-mi cazi în mână şi că ai să mi-o trimiţi singur înapoi. Ei bine, trimite-mi-o astă seară pe Diana la Papagalul Alb, unde voi da un banchet, ca şi în seara aceea, ca să continui ceeace începusem atunci. Ii voi da ei, mâine dimineaţă, ca să ţi-le restitue, aceste poliţe şi toate dovezile, în baza cărora nu te poţi aştepta, decât la o condamnare în justiţie. Primeşti? E singura soluţie de salvare. Cu bine...

Şi Moro Mopp ieşi, lăsând în urmă sa pe Rex zdrobit, înfundat în fotoliul lui directorial.

— Totul e pierdut!... şopti el...

CAP. IX

CAPITULARE?

De câteva zile, inspectorul de poliţie Robert Evans da târcoale Agenţiei Tenebro. Ooamenii lui pândiau zi şi noapte în jurul clădirei, notând pe toţi cei cari intrau aşi ieşau dela Agenţie. Iar agentul Ralph Deep, veni într'o zi la agenţie, şi inştiinţă pe Bill Parker, că de aci înainte trebue să rupă convenţia cu el: primise din nou ordinul, să urmărească pas cu pas pe procursitul Agenţiei Tenebro...

Ştiţi... lămuri Deep pe Bill Parker, dacă veţi fi arestat, nu vreau să mă prindă, că m'am învoit cu dv., să dau rapoarte false şefilor mei.

Mai bine, desfacem învoiala; deci, cu regret trebue să vă anunţ, că de aci înainte vă voi urmări foarte serios.

— Bine, Deep... urmăreşte-mă... Numai să nu te oboseşti de geaba... Fă-ţi datoria, băete, dacă nu se poate altfel.. Iţi mulţumesc, că până acum, ai fost un băiat de înţeles... Mi-eşti simpatic, şi nu eu o să_ţi fac dificultăţi... Urmăreşte_mă. Şi dacă se va întâmpla vreodată să mă pierzi din vedere, nu te sfii: întreabă_mă, pe urmă, unde am fost, şi-ţi voi spune, cu cea mai mare plăcere...

(Va urma)

Cele mai frumoase zece cuvinte din limba română !

REALITATEA ILUSTRATĂ" a instituit un concurs pentru alegerea celor zece cuvinte mai frumoase din limba română. Atracțiunea cea mai mare a acestui concurs, constă în extrema lui simplicitate.

Vi se cere să stabiliți o listă de zece cuvinte: cele mai frumoase din limba română. Pentru simplificare se vor alege numai substantive comune, de pildă: între glorie, glorios, glorificat, glorific, vom alege un singur cuvânt: glorie.

CONDIȚIUNI GENERALE

Participanții la acest concurs ne vor trimite până cel mai târziu la 1 Iulie a. c. o listă de cele zece cuvinte pe care le preferă, pentru bogăția de imagini și armonia lor.

Aceste răspunsuri vor fi cercetate în redacția revistei „REALITATEA ILUSTRATĂ" și pe baza lor se va stabili o listă tip, formată din cele zece cuvinte care vor fi fost mai des citate.

Acei concurenți cari se vor fi apropiat mai mult de lista tip vor fi clasificați: întâiul, al doilea, etc.

REGULAMENTUL CONCURSULUI

1) Pot participa la concursul nostru toți abonații și cititorii;

2) Toate răspunsurile vor trebui să cuprindă, scris citeț, numele și adresa trimițătorului și să fie făcute sau pe buletinul de pe care-l tipărim special în această pagină, sau pe o foaie de hârtie, de acelaș format.

3) Odată cu răspunsul, *abonatul* va lipi pe dosul buletinului, banda de abonament.

4) *Cititorii cu numărul* vor trebui să anexeze la răspunsul lor, bonul pe care-l publicăm în pag. 28.

5) Toate scrisorile se vor trimite la redacția revistei „REALITATEA ILUSTRATĂ", *str. C. Mille* 7, în scrisoare simplă, menționându-se pe plic „PENTRU CONCURSUL DE CUVINTE".

6) Răspunsurile vor fi grupate. Prima grupă va conținea toate acele răspunsuri care menționează (indiferent de ordine) cele zece cuvinte din lista tip; a doua grupă va conținea răspunsurile care nu menționează decât nouă cuvinte din lista tip; a treia opt și așa mai departe.

In fiece grup răspunsurile vor fi apoi clasificate, evaluându-se numeric pentru fiecare din cuvânt depărtarea între poziția pe care o ocupă pe buletinul de răspuns, și poziția pe lista tip. De pildă, un cuvânt situat în al șaselea rând pe buletinul de răspuns și în al patrulea rând pe lista tip, va însemna o depărtare de două puncte. Pentru fiecare răspuns se vor totaliza aceste puncte de depărtare și ele vor determina clasificarea.

Premiul întâi îl va primi răspunsul cu cele mai puține puncte de distanțare.

Fiece răspuns va fi însemnat și cu un număr de ordine, la primire. In caz de egalitate la puncte, acest număr va decide pentru acordarea premiului.

7) Clasificarea — dat fiind numeroasele operațiuni ce trebuesc făcute — va dura până la 1 August, când vom distribui și premiile.

PREMII

Se acordă 20 de premii în valoare totală de 12.000 lei și anume :

Premiu I : 2.000 lei în numerar.

Premiul II și III : câte un aparat de radio în valoare de 3.000 lei fiecare.

Premiul IV, V și VI : câte un aparat fotografic „Agfa-Box".

Premiul dela VII-XX : cărți în valoare de 200 lei, din editura „Adeverul".

BULETIN

PENTRU CONCURSUL

„Celor zece cuvinte"

Numele ....

Adresa ....

Orașul ....

Am ales cuvintele :

1. ....
2. ....
3. ....
4. ....
5. ....
6. ....
7. ....
8. ....
9. ....
10. ....

Digestiunea după patruzeci de ani

Indată ce ați depășit vârsta de 40 ani ar trebui să vă ocupați mai mult de digestiunea Dvs. Ușoarele dureri de stomac pe cari le simțiți din timp în timp și pe cari le credeți fără importanță, sunt indiciul că nu mai aveți „digestiunea de fier" din tinerețe. Durerile digestive cari devin mai dese cu vârsta, sunt foarte des pricinuite de un exces de aciditate și o jumătate de linguriță de cafea de Magnesia Bisurata în puțină apă după fiecare masă, va neutraliza acest exces. Stomacul Dv. poate termina atunci funcțiunile sale digestive fără jenă. Magnesia Bisurata face să dispară repede arsurile, greutățile, sughițurile pricinuite de acide, umflările stomacului și indigestiile și întrebuințarea sa vă permite să mâncați tot ce doriți fără frică de o digestie rea. De vânzare în toate farmaciile și drogueriile, la prețul de Lei 75.

Allegretto

Noul semnal de pauză al postului București: primele măsuri din „Hai lelițo'n deal la vie".

MANUALUL RADIOFONISTULUI

1. Cine are un aparat de Radio, să-i trăiască. Cine nu, să nu-l dorească.

2. Dacă n'ai parale destule să-ți cumperi un aparat de radio, ia-ți un gramofon. Auzi acelaș lucru.

3. Dacă vrei să auzi Parisul, du-te la Paris.

4. Aparatul cu cască este numai pentru București. Și atunci amatorul cască.

5. Nu mai păstra ziarele vechi. Ai în fiecare zi Radio-Jurnal.

6. „De orice parazit, Pebit te scapă negreșit". Nu e adevărat! Dovadă aparatul tău de radio.

7. Când va bate gongul vei auzi ora exactă. Dar când e ora exactă, gongul nu va bate.

8. Dacă ești însurat, ia-ți un aparat cu galenă. Ce să faci cu două haut-parleururi?

9. Un mare avantaj al aparatului de radio, este că ai opera la tine acasă. Al doilea mare avantaj este că poți să-l închizi.

10. Cu cât mai multe lămpi va avea aparatul tău, cu atât mai multe posturi vei auzi... deodată.

11. Cu un aparat bun, poți izola postul București. De aceea i se zice un aparat bun?

12. Se recomandă ca la sfârșitul audiției să scoți priza pentru a evita pericolul trăsnetului. Pentru a evita cu desăvârșire pericolul, facem această recomandație și în timpul audiției.

13. Dacă nu ai un aparat de radio, cumpără-ți imediat unul. Dacă nu vrei să dai bani, cumpără-ți unul în rate.

14. Nu plăti abonamentul. In modul acesta poți avea șansa, ca numele tău să fie difuzat până în cele mai depărtate colțuri ale lumii.

15. De câte ori faci câte un chef și te întorci dimineața acasă, dai drumul la radio, auzi niște sfârâituri nedeslușite și ești convins că auzi America. Nu e exact.

RUGĂCIUNEA RADIOFONISTULUI

Unda noastră, carele ești în ceruri.
Sfințească-se numele tău cu toți sfinții când te căutăm și nu te găsim,
Vie împărăția ta în regatul României,
Facă-se voia ta, pentrucă voia noastră nu o faci niciodată,
Dă-ne nouă audiția noastră cea de toate zilele,
Iartă nouă păcatele noastre, precum și noi iertăm paraziților tăi.
Nu ne duce pe noi în ispita clandestinismului,
Și ne izbăvește de Blaj-experimental,
Căci a ta este lungimea și puterea, acum și în vecii vecilor, Amin!

DEFINIȚII ȘI CUGETĂRI

Radiofonia este știința care se ocupă cu răspândirea cât mai variată și mai agreabilă a reclamelor.

Un aparat de radio, este ca un soldat în tranșee: are cască și paraziți.

Radio-ul are și o scuză: totdeauna îți recomandă un leac împotriva durerii de cap.

Aparatele de radio au început să fie instalate și în trenuri. Încă un risc pentru călătorii cu drumul de fier.

Pâinea e aceeași. Cu toate acestea, o consumi în fiecare zi. La fel și cu țiganii dela Budapesta.

Ultimele cuceriri ale Științei sunt: radiofonia în timp de pace și gazele asfixiante în timp de război. N. KIRIȚESCU

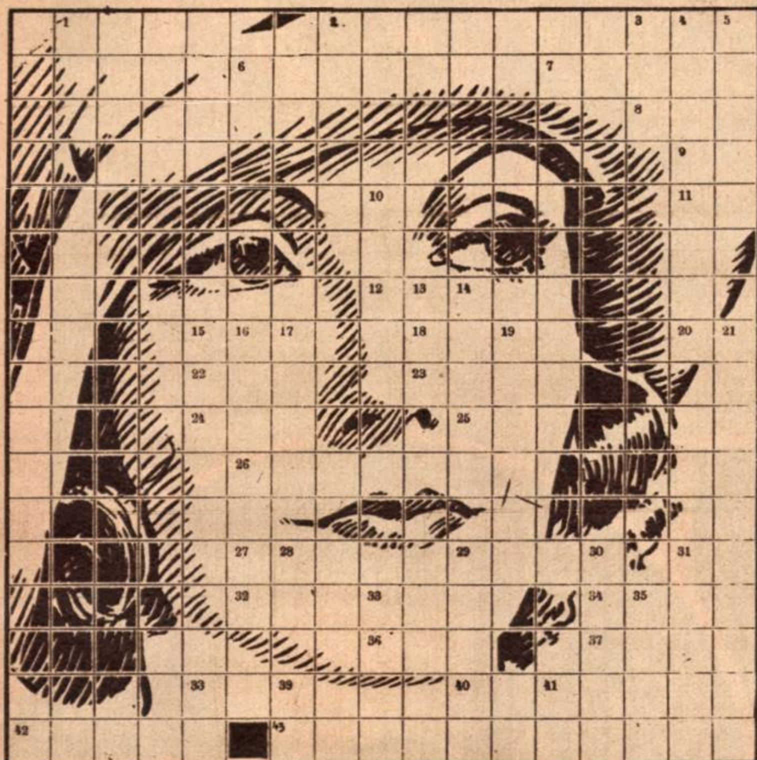

Se simte mare nevoe de buni stenodactilografi în toate ramurile sociale. Cunoscătorii acestei științe găsesc mai ușor un serviciu, sunt preferați și mai bine retribuiți. Oricine poate învăța stenodactilografia cu sau fără profesor, adresându-se școlii Berlitz Str. Sărindar 14 Tel. 364/98, care de ani de zile se ocupă serios cu aceste importante științe.

Pagina Jocurilor

Concursul nostru pe luna Iunie

Problema VI-a Cuvinte incrucişate (Greta Garbo)

ORIZONTAL: 1) Este lăsat în urmă de deal şi munte. 2) Numele artistei din figură. 6) Plasă de pescuit. 7) Nostalgie. 8) Pronume şi început de siestă. 9) Este egal cu un om, deşi îl depăşeşte. 11) Două părţi dintr'o dotă. 12) Cassa Autonomă a Monopolurilor. 15) Dor aprins 18) Sărut. 20) Bezea întoarsă. 22) Nostalgie 23) Personagiu din „Ion". 24) Cum sunt genele, după plâns? 25) Exclamaţie. E bună pentru cai. 26) Onques. 27) Aşa face broasca. 29) Albul poetic. 31) Literă. La pătrat îşi pierde sensul. 34 Afluent al Nistrului. 36) Zeul vânturilor. 37) Maşina infernală: mănâncă hârtie şi... produce deputaţi. 38) E moş şi rimează cu genele. 42) Anagrama corectă din Greta. 43) Femeea care stă de veghe.

VERTICAL: 2 Aşa fac, zicese, gâştele. 3) De aici derivă cuvântul *Rebus*. 4) Dănţuitoare orientală. 5) Cinstit. 10) Impreună cu 40 orizontal, 32 orizontal şi 14 vertical, dă un citat latin care — parafrazat — s'ar traduce prin „aşa se'ntoarce Greta în Suedia!" 15) Dă-mi! 16) Moşneag. 17) In acest vehicul, Greta Garbo a avut o aventură. In film, bineînţeles... 19) Râzi...! 21) Calitatea care stă bine femeilor, până la 10 ani! 28) Articol, fără să fie de toaletă. 29) Mai multe instrumente de săpat în piatră. 30) Ii mai zice şi Giordano şi a murit pe rug, cu un an înaintea lui Mihai Viteazul. 31) Aşa pedepseşte francezul! 33) Insulă muzicală, monotonă. 35) Trasă pe sfoară. 38) Conjuncţia de pe firme. 39) Secol.

NUTZY

Problema VII

ARECA CEARETO

Tirol

Schimbând ordinea literelor acestui personagiu, veţi afla funcţiunea pe care o ocupă el, cât şi revista respectivă.

CUPON DE JOCURI
No. 333

Numele şi pronumele ....

Adresa ....

„REALITATEA ILUSTRATĂ. — *Director* Nic. Constantin.
Redacţia şi Administraţia: Str. Const. Mille 7—9—11, Telefon 359/99.
Imprimată la foto-rotogravură în atelierele „Adevěrul" S. A.

Actualităţi

Duminică 11 Iunie a avut loc pe stadionul O. N. E. F. o serbare organizată de societatea sportivă a Poliţiei Capitalei. Dreapta sus: domnul prefect al poliţiei, col. Gabriel Marinescu şi conducătorii asociaţiei, primind defilarea sportivilor. Jos: Prefectul poliţiei felicitând pe trei dintre câştigătorii probelor.

Dreapta: *Aviatorul Mattern, care face ocolul lumii cu avionul, a aterizat, — extenuat de eforturile depuse, — la Moscova.* Jos: *Duminică 11 Iunie a. c. a fost sărbătorit la Fundaţia Carol d. profesor dr. Marinescu. In fotografia noastră îl vedem pe distinsul savant, ţinându-şi cuvântarea.* Dreapta jos: *Câştigătorul ştafetei, în serbarea sportivă organizată de Poliţia Capitalei.*

(Foto Berman)

REALITATEA ilustrată

ŞTRENGARII!

In tribuna O. N. E. F.-ului, pe când se credeau neobservaţi, Marele Voevod Mihai şi colegii săi Mircea Ioaniţiu şi P. Dinulescu, reflectează cu oglinjoarele razele soarelui, pe feţele sportsmenilor. Dar reporterul nostru fotograf i-a surprins...

(Foto Berman-Realitatea)

ANUL VII. No. 334

22 IUNIE 1933

Vacanța

de Tudor Arghezi

CÂND intemperiile au pus stăpânire pe țară, pe continent și pe planetă, ce mai însemnează vacanța?

Munții, ninși până la poale, păzesc cu statuile lor albe toată câmpia și încă în Iunie, seara, la 9, oră altădată fierbinte, ecuatorială, duhul cailor se zărește ca un fum de țigare. Pe litoral geme vântul iernii, întârziat sub faleze și plaja e pustie. Nu s'a vândut un singur tricou de baie și de două luni pălăriile de paie și opincile de cauciuc pentru nisipuri, se răscoc în vitrine, ca iarna trecută galoșii. Toate speranțele negustorilor, dezolați de un an pur și simplu fiscal, s'au spulberat ca zilele omului din întâia pagină a Psaltirei. Hotelurile construite în pripă, cu beton aproximativ, de-a lungul Mării Negre, restaurantele, bazarele și medicii climatici și balneari, au pierdut rețeta pe două luni... Mai vine oare vreodată, în anul de față, înainte de Crăciun, noua sorocire a timpului frumos?

Conferința Statelor, dela Londra, ar fi o modalitate de primăvară, măcar financiară, dar reprezentanții celor 68 de ținuturi, întruniți în capitala imperiului britanic, stau sufletește cu paltonul pe ei și cu gulerul ridicat. E un frig în starea morală, mai înghețat și decât în natură, o natură cu care omul are prilejul însfârșit să se pună de acord. Ce de guturai!

Barometrul oscilează de patru ori pe zi și, cotidian, meteorologii disperați încep să se îndoiască serios că știința lor ar

Micuțul, împreună cu câinele său, și-au dat „prețiosul concurs", la serbarea de fine de an.

Inainte de a-și ridica certificatele, copiii mai iau câte o răcoritoare după munca unui an întreg.

mai fi o știință, căreia să-i poți consacra o tinerețe de studii, fără să te faci de râs.

Ca în timpurile, în care porcul și cocoșul erau mai bine informați asupra sezoanelor decât savanții și cunoșteau semnele din aer, fără instrumente, oamenii se întorc la povestirile cotețului cu găini și se încred în melancoliile curcanului blazat.

Calendarul s'a răsturnat și zodiacul participă la turburarea universală a omenirii, ale cărei legături cu influențele misterioase astrale nu se deosebesc, în vegetativa lor corespondență, de relația dintre luna plină și recoltele de sparanghel și ridichi...

Ce pierdere de semnificare a suferit cuvântul concediu sau congediu, dacă este atribuit cu pedanterie terminologică, unui mare personagiu! Concediu este vacanță și vacanță nu mai e nimic. Departe de-a însemna plimbare, scăldătoare și cură, concediul răspunde numai nevoilor de mistificare.

— Nu vezi că e nebun? Mai așteaptă câteva zile: la 15 pleacă în concediu și aranjăm...

E un argument pretutindeni în luna prezentă. Pretutindeni cineva urmărește o încheere, pe care o realizează cu suplinitorul, în folosul — desigur abstract — al ambelor părți, pretutindeni dezinteresatul spirit de sacrificiu, pândind momentul cel mai potrivit cu plasarea unui devotament. Dacă nu se mai fac băi de soare și de nămol, în Iunie și Iulie se fac câteva treburi, cu succesorii, cari asigură de iarnă o blană de biber și un automobil unui număr de colaboratori de mâna întâia.

Jos: *Ultima zi de clasă. Se simte în atmosferă, chemarea libertății.*

trăi liniştit încă un număr de ani. Şi, ştiţi, viaţa nu e tocmai eternă; să mai apucăm vreo câteva zile bune până ce nu îngheaţă pământul de tot.

Dacă guvernul pleacă în totalitatea lui în vacanţă, să ştie că la întoarcerea lui în Bucureşti, reforma horticultorului nostru va fi până la toamnă fapt împlinit. Dar ce mai e şi toamna asta; are măcar vreme să mai înceapă?

Copiii în schimb au examenele răcoroase. Lucrările în scris pot fi copiate cu drag şi oralul nu mai e proporţionat cu enervarea caniculară a profesoratului asudat pe catedre. La 12 e răcoare şi la 3 după amiază se face frig. Pe o temperatură de Bucegi, am luat copiii de mână şi ne-am dus cu ei la şcoală. Dascălii, bine dispuşi, erau răciţi... Dela Iunie, până la finele lui August formulele se transformă. N'am întrebat: „Ce mai faceţi?" — am întrebat: „Unde vă petreceţi vacanţa?". Şovăind între altitudini, am înţeles că la mare nu e bine şi că la munte e prost.

Ce-ar fi să facem un curs de vară, cu ferestrele

St. şi jos: *Inainte de intrarea în vacanţă Marele Voevod Mihai şi colegii săi, îşi mai vizitează odată pomişorii, sădiţi în domeniul regal dela Băneasa, primăvara aceasta.*

Cu ce îşi trec timpul funcţionarii în concediu, pe lângă păstrarea dreptului unei absenţe de o lună de zile dela birouri? In Iunie beau ceai şi în Iulie coc în sobă castane. Insuş Păcală, vărul românesc al d-lui la Palisse, e de părere că lumea şi lucrurile s'au schimbat.

Un horticultor descurajat, căruia i s'a stricat seminţele de trei ori, citind comunicatul ministerului de Interne că pojghia ivită la faţa pământului, în grâu şi porumb, se poate sfărâma în toată ţara agricolă cu un ciocănel, învelit într'o piele de mănuşi, ne-a făcut propunerea următoare:

Să nu mai punem nimic în pământ decât sonde. Să lăsăm viile, livezile, grădinile să se usuce şi să putrezească şi să ne mutăm cu toţii la Geneva şi la Paris, în concediu perpetuu, luându-ne grămadă după miniştrii noştri, cari au descoperit secretul fericirii ţării în străinătate.

Aduse din Argentina, pâinea şi mămăliga vor fi mai eftine decât recoltele în ţară, unde tot nu cresc cacaoa şi cafeaua şi nu vom mai plăti cel puţin birul că le lucrăm. Fiecare concetăţean de-al nostru să ia cu el o maşină portativă de fabricat bancnote şi un permis de-a reprezenta dreptul de emisiune liber, în lei, dolari, lire, franci şi orice valută. Fiind pe cale să dispară, după propunerea Statelor-Unite, acoperirea, orice român are măcar trei dinţi de aur în gură, care să garanteze o viaţă tihnită în străinătate, pe câtiva ani. Şi pe urmă, văzând şi făcând... O să vie o vreme când metalul va fi suficient echivalat cu tinicheaua din acoperişul casei şi pe această bază se mai poate

Stânga: *Distracţii de vacanţă. Copiii au prins într'un parc, un şarpe.*

închise pentru profesori? E o perspectivă care-ar fi plăcută copiilor, organizaţi în comisii de examen. Un viitor reformator de şcoală şi vacanţă, care nu o să întârzie să fie numit în slujbă, ar ţine şcolarii în bănci până în Iunie şi din Iunie ar trece şcolarii pe catedră, ca să înveţe şi profesorii ceva dela ei.

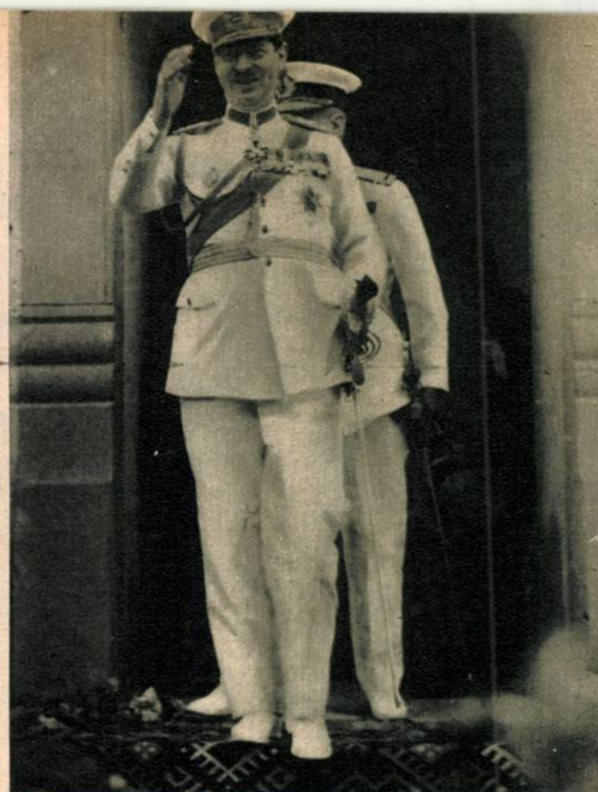
— Mi-e un necaz pe profesoara mea de limba română, cum nu-ţi închipuieşti, unchiule, spunea o fetiţă. Aş vrea să-i stric niţel bretonul şi să-i arunc ochelarii peste gard. Aş ţine-o în picioare toată ziua şi o dată pe săptămână în genunchi, lângă sobă şi de câte ori aş trece pe lângă urechea ei i-aş lipi şi câte o palmă pe negul de frumuseţe de pe obraz.

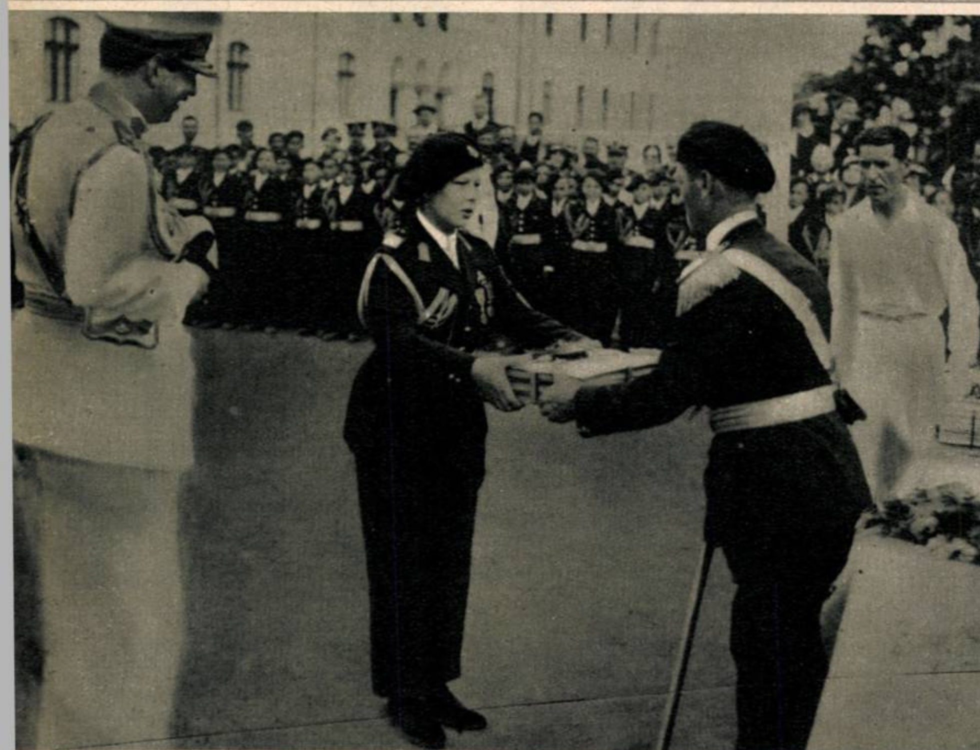
Majoritatea copiilor îşi petrece vacanţa cu preocuparea unei răsbunări. Alaltăeri, întâia zi de vacanţă, a trebuit să scap din mâna a douăzeci de fete, pe una din ele, care primise o cantitate nemaipomenită de pumni mici şi de ghionţi în miniatură, însă aplicaţi pe o fiinţă tot atât de mică. Fetele se jucau didactic de-a Doamna Directoare.

T. ARGHEZI

20 de ani dela fondarea Liceului militar „NICOLAE FILIPESCU"

Joi 15 Iunie s'au împlinit 20 ani dela fondarea liceului militar „Niculae Filipescu" dela Mânăstirea Dealului. Aniversarea a fost sărbătorită printr'o festivitate, la care au participat Regele Carol, Marele Voevod Mihai, — care este elev al acestui liceu, — precum şi numeroşi invitaţi. Fotografiile noastre reprezintă:

Stânga sus: *Defilarea elevilor liceului „Niculae Filipescu", — în frunte cu Marele Voevod —, prin faţa suveranului;* dr. sus: *Regele Carol părăsind clădirea liceului;* sus: *Directorul liceului înmânează Marelui Voevod, premiul de onoare, la sfârşitul anului şcolar;* în medalion: *Suveranul făcând exerciţii de tir;* dr.: *Regele trece în revistă frontul elevilor liceului militar.*

Foto-Berman

Serbare şcolară în Valea lui Mihai (Sălaj)

Elevele au jucat o piesă originală, intitulată „Nunta pisicilor", scrisă şi aranjată de domnişoara Cornelia Brini, *învăţătoare la acea şcoală.*

Tânăra maestră de balet Marcella Acsinteanu, *interpretând plastic şi într'un gen original „Mignon"*

Un cuplu artistic românesc

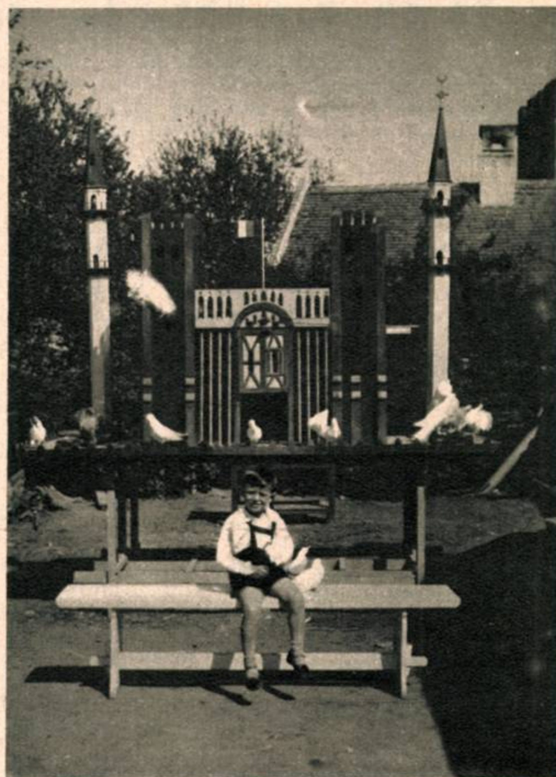

In clişeul alăturat prezentăm cititorilor noştri, excelenta pereche românească de dansatori „Nicolin & Co.", cari au înregistrat succese frumoase pe scenele cabareturilor din Bucureşti şi din provincie.

Producţiile lor excentrice sunt atât de artistice, încât e locul să întrebăm: dacă avem asemenea elemente în ţară, la ce bun să mai importăm actori străini?

Aţi văzut porumbăriile de la Ciacova?

UN prieten al revistei noastre ne trimite o interesantă dare de seamă asupra activităţii şcoalei de agricultură din Ciacova (Banat) şi a directorului ei, domnul ing. Chelemen. Prin străduinţa d-sale s'au introdus în sat clocitori şi s'a putut atinge recordul de a se prăsi dintr'odată 630—640 pui, într'o singură clocitoare, din 660 ouă. Domnul inginer Chelemen are dealtminteri şi o invenţie: o maşină pentru conservarea ouălor, cu ajutorul căreia ouăle sunt păstrate un timp îndelungat, perfect proaspete şi se poate oricând constata data când au fost ouate şi origina lor.

Insă în afară de creşterea galinaceelor, este interesantă în Ciacova, o industrie specială: creşterea porumbeilor. Există în comună mai bine de 30 soiuri de porumbei şi multe din hulubare sunt cât se poate de frumos construite. Cel pe care îl înfăţişăm în ilustraţia noastră, imită vechiul turn „Cula", construit în Ciacova de către turci. Intrarea porumbarului se ridică, cu ajutorul unui scripete şi porumbeii au învăţat să se adune la sunetul unui clopoţel. In minaretele construite de o parte şi de alta a hulubarului, sunt păpuşi în loc de muezini.

ULTIMUL COLŢ DIN IMPERIUL ŢARILOR

Stema rusească, legată cu sârme pentru a nu fi doborâtă de vânt.

Pajura glorioasă cu două capete a Romanovilor, şi-a mai păstrat un singur colţ de refugiu pe întreaga suprafaţă a globului pământe c: ea se mai ţine încă în vârful porţii de fier ruginite şi aproa e dărâmate, dela legaţia imperială rusă din Bucureşti.

DIN împărăţia lui Nicolae al II-lea, stăpânitorul a o sută şaizeci de milioane de suflete — împărăţie care se desfăşura pe două continente, legând ţărmurile apusene ale Oceanului Pacific, cu cele răsăritene ale Oceanului Atlantic *) — din ţara uriaşă unde se vedea apunând soarele la un capăt, pe când se iviau zorile la celălalt capăt — din miile de kilometri pătraţi de odinioară n'a mai rămas azi decât un petec de pământ cât bătătura modestă a unei gospodării de sătean: o ogradă mică, — în Calea Victoriei n-rul 27 din Bucureşti — care conform dreptului internaţional trebue considerată teritoriu rusesc.

Dacă aţi intra pe poarta aceea de fer ruginită, în curtea unde este o casă parter, cu pereţii de pe care cade tencuială, cu intrarea principală aproape acoperită de o viţă de vie, ce se lasă ca o salcie plângătoare până aproape de treptele de piatră, — să ştiţi că *sunteţi pe teritoriul imperiului rusesc. Căci acolo este legaţia imperială rusă!*

Acolo locueşte Excelenţa Sa d. ministru Koziel Poklewsky, ambasadorul Majestăţii Sale Ţarului Nicolae al II-lea.

El n'a fost revocat de nimeni, din Petersburg, n'a fost rechemat, n'a fost înlocuit! El stă mereu la postul său, pe baza unui ucaz împărătesc, ca o sentinelă inimoasă, căreia i s'ar fi încredinţat un consemn.

D. Poklewsky Koziell s'a văzut deodată asaltat de fel de fel de foşti supuşi ai ţarului, ce veniau din guberniile depărtate de pe Caspica, Baltica, Urali, Oceanul Ingheţat, din nesfârşita Siberie... Ei cereau ajutor şi ocrotire... Unii spuneau că s'au petrecut mari schimbări în patrie... Că a fost detronat Ţarul... E posibil!... Dar la legaţia din Bucureşti nu a sosit nici o înştiinţare oficială.

Au trecut anii... Lefurile pentru funcţionarii legaţiei, consulatului rus, catedralei ruse... nu mai sosiau. Livrelele lacheilor, ce serviseră altădată la strălucitele recepţii de la legaţie s'au rupt de mult... S'a sdrenţuit o mobilă, s'a desfăcut un scaun... a început să se dărâme un zid... Nu erau bani ca să se repare toate acestea... Şi totul continuă să se ruineze, să se strice...

La un moment dat, Ministrul s'a văzut nevoit să reducă lefurile şi apoi să concedieze — cu toată părerea de rău — cea mai mare parte a personalului.

Pomposul ceremonial de la legaţie a trebuit să fie cu totul simplificat. Pe ultimul petec de pământ al imperiului rus au mai rămas azi doar patru supuşi, cei din urmă dintre cei o sută şaizeci de milioane de oameni, ce se prosternau acum şasesprezece ani omnipotenţei indiscutabile, puterei mistice şi transcedente a ţarului Nicolae al II-lea. Iată numele acestor ultimi patru supuşi ai ţarului:

Primul este însuşi Excelenţa Sa d. Poklewsky Koziell, ministrul plenipotenţiar, ambasadorul ţarului; apoi este d. consul Cerbaceff, şeful consulatului şi d. consul Savinof, fost în Turcia şi care. acum îndeplineşte la Bucureşti rolul de secretar. Al patrulea e unul dintre foştii lachei, om de încredere al Excelenţei Sale şi care actualmente cumulează, la Legaţia imperială rusă, diferite funcţii...

Ivan se scărpină după ceafă, se uită îngrijorat la pavezi că stă să cadă jos pajura imperială din vârful porţii... De ce ai lăsat-o să ajungă în halul acesta?"

Ivan (aşa mi se pare că se numeşte al patrulea supus al Ţarului) făcu o mutră foarte tristă, ca şi cum ar fi voit să spună:

— Pentru asta trebue un meşteşugar. Şi nu sunt parale..."

Excelenţa Sa înţelese, după expresia servitorului său, cam ce voia acesta să obiecteze. Şi plecă fără să mai insiste.

Ivan se scărpină după ciafă, se uită îngrijorat la pajura de fier ruginită, care abea se susţinea în echilibru pe un picior şi scoase un oftat...

Apoi se duse în pivniţă, unde erau fel de fel de hodoroage vechi. Acolo găsi un capăt de sârmă groasă de telefon. Se sui sus şi legă pajura de gât; apoi o înţepeni, cât mai bine, de un ornament al porţii.

— „Aşa!" oftă el uşurat. „Acum cel puţin nu o va da jos vântul..."

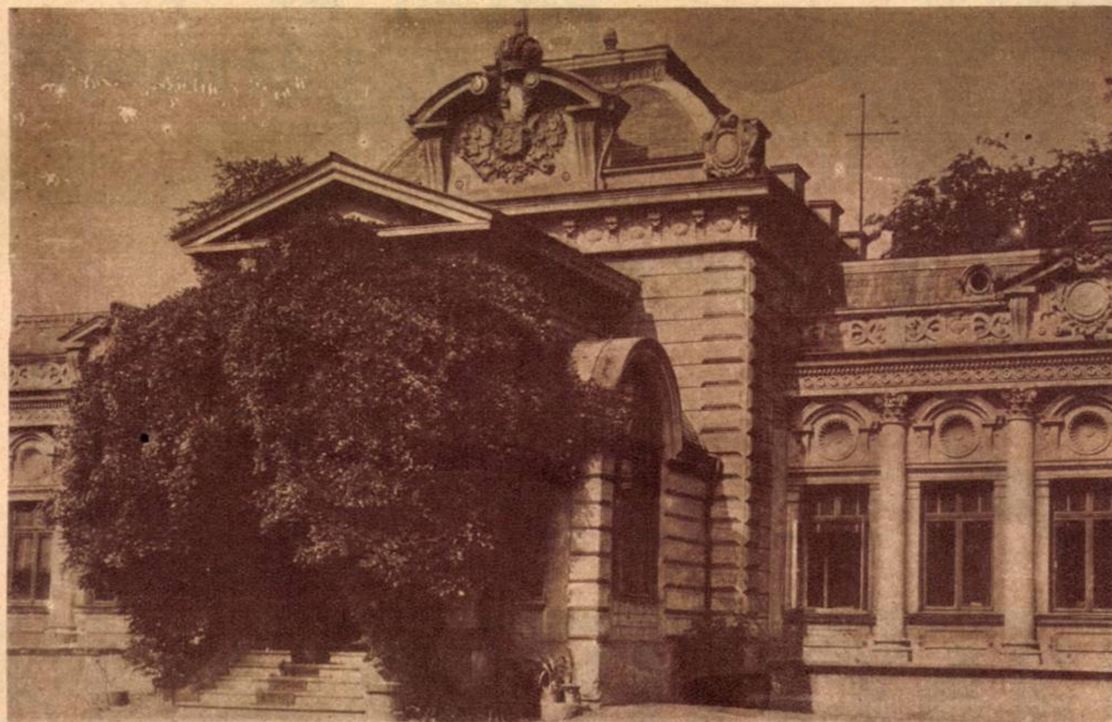
Cine trece pe Calea Victoriei, poate să vadă trista pajură imperialistă legată cu sârmă de către credinciosul Ivan.

CORPUL DIPLOMATIC DIN BUCUREŞTI

Deşi pare ciudat, totuşi d. Poklewsky Koziell, în calitate de ambasador, continuă să facă parte din corpul diplomatic, un deceniu şi jumătate după împuşcarea Ţarului şi a întregei sale familii, într'o încăpere goală întunecoasă şi joasă a casei Ipatiev din Ecaterinenburg, (centrul Uralilor). N'a mai rămas nici cenuşa din cadavrele măcelărite, cauterizate cu vitriol, îmbibate cu petrol şi apoi aruncate arzând, ca nişte făclii sinistre în fundul unei prăpastii de lângă păduricea

*) Marea Baltică.

Legaţiunea rusă din Bucureşti.

Kopitaki, la câțiva kilometri de Ecaterinenburg... Dar d. Poklewsky Koziell — reprezentantul țarului Nicolae al II-lea — continuă să fie pus totuș pe lista șefilor de misiuni diplomatice din Capitala României, în anul 1933, fiind invitat la vânătorile regale, unde e fotografiat în rând cu regele Carol al II-lea, Voevodul Mihai și diferite alte persoane oficiale.

Ultimul ambasador al imperiului rus de odinioară este excelența sa d. ministu plenipotențiar Koziell Poklewsky! Iar din dărâmarea întregului imperiu n'a mai rămas decât legația din București, ca o reminiscență a unei lumi dispărute. Pe lista miniștrilor plenipotențiari din București d. Koziell Poklewsky figurează numai cu numele; în dreptul rubricei țărei, pe care d-sa ar reprezenta-o, e lăsat locul alb...

Mulți ziariști străini au făcut un drum lung, sosind anume în București, ca să-l intervieweze. Dar excelența sa nu primește pe nimeni și duce o viață foarte retrasă.

Ziariștii au ajuns cel mult să schimbe câteva cuvinte cu vreunul dintre consuli.

— Vroiți să vorbiți cu Excelența sa d. Ministrul Koziell Poklewsky? Imposibil! Nici eu nu l-am văzut de luni de zile — răspunde acesta.

Și toți ziariștii pleacă decepționați, contrariați.

CATEDRALA RUSĂ

In București există actualmente o colonie rusă, mai numeroasă ca ori când. Se găsesc aci oameni, cari odinioară au ocupat cele mai înalte situații sub vechiul regim: foști generali, foști guvernatori, foști mari industriași, financiari, mari bogătași, profesori, apoi membri ai familiilor nobile, care în alte vremuri dădeau strălucire vieții din Petersburg, Moscova, etc.

Toți aceștia, cei mai mulți neavând nici o meserie, pe care s'o poată folosi — sunt în cea mai penibilă situație... După ce și-au vândut, pe rând, brățările, inelele, ceasurile de aur, o blană, un palton, un costum de haine... nici nu se știe bine din ce mai träesc...

Totuș îi vezi venind în fiecare Duminică la catedrala rusă din str. Bursei. Unii dintre refugiații ruși s'au adaptat — în cursul anilor — vieții bucureștene și au început să mai câștige...

Unii cântă prin localuri publice, din gură sau utilizând diferite instrumente muzicale; alții s'au făcut profesori de dans, de limbi streine... Cei cari câștigă depun, de fiecare dată, câte ceva în cutia bisericii de la ușă, pe care stă scris:

NA ȚERCOV — PENTRU BISERICĂ

Cel ce și-a depus obolul intră cu smerenie în biserică, unde domnește o adâncă cucernicie printre acești desrădăcinați, printre acești rătăciți de patria lor, — patrie pe care li-se pare că o regăsesc sub bolțile catedralei cu turnuri aurite, după tradiția vechilor soboare și catedrale din țara Volgei.

Mulți dintre rușii din București au făcut excelente studii muzicale și le place să cânte în corul bisericii. Intre cei ce cântă în cor este și un bărbat, care era foarte bine văzut la fosta curte imperială rusă, d. Nabocof, guvernator la Mitava (lângă Riga).

Pentru ca să ne dăm seamă de importanța, ce o avea un guvernator în fostul imperiu țarist, trebue să spunem că imensul imperiu avea numai 52 de guvernatori, atot puternici în guberniile lor. Generalul Kiseleff, care odinioară a condus câțiva ani țările românești, avea și el rangul de guvernator...

Nenorocirile au nivelat clasele. Astăzi puternicul guvernator a ajuns un om modest și cântă, din pietate, liturghia, alături de ceilalți credincioși din cor, la biserica rusă din București, sub conducerea d-lui Șevcenco. Acesta din urmă îndeplinește în acelaș timp slujba de dascăl și de dirijor al corului.

Biserica rusă nu are strană. Sunt două paraclise laterale: într'unul este instalată loja persoanelor oficiale, în cealaltă este *cliros*-ul, adecă loja corului (cliros e cuvânt grecesc). La ruși nu se spune că dascălul cântă la strană, ci „*cântă la cliros*".

Părintele *Kanewski Ignat* — parohul bisericei ruse — este refugiat și el, fiind numai de 11 ani la noi. A fugit în anul 1920 din Gubernia Poltava, a mai stat pe la mânăstirea Cozia, în România și apoi a venit în Capitală.

— Când am venit la București, n'am găsit nici un preot. Cheile bisericii le-am primit din mâna d-lui consul Savinof, care este eforul bisericii" — ne spune d-sa.

La 1921 mare parte din armata celebră a lui *Wranghel* era la Constantinopol. De acolo s'a risipit în toate părțile lumii. Mulți au venit prin România; aceștia se întâlnesc de sărbătorile ortodoxe, la biserica rusă.

Catedrala este vizitată și de membri ai coloniei jugoslave. Mulți bucureșteni cred, că biserica este acum a Jugosalviei; dar această părere e greșită. Ea aparține tot legației ruse, chiar dacă ar primi oarecari subvenții de la legația Jugoslavă.

La eșirea din biserică, la ușă, m'am apropiat de un domn simpatic ca de 40 ani, cu înfățișare distinsă, care vindea lumânări. Am făcut cunoștință cu dânsul; mi-a spus că este căpitanul Abramof și că a absolvit școala militară din Petersburg. In timpul războiului a făcut parte din armata lui Brussilof, luptând în Galiția și Ungaria. In Ianuarie 1920 venind bolșevicii la Odesa, a trebuit să fugă — d-sa și alți mulți — sub canonada bolșevicilor cari bombardau toate vapoarele, ce s'ar fi încumetat să părăsească portul.

Reprezentantul țarului Rusiei (x) este invitat regulat la vânătorile regale.

BIBLIOTECA

Am făcut o vizită și la biblioteca instalată în localul legației (partea din dreapta, destinată consulatului).

Pe ușă sunt două firme:

BIBLIOTECA
CONSULATUL RUSESC

O cameră spațioasă, cu dulapuri mari și mici, pline cu cărți, unele până la tavan. Pe un perete zăresc un singur tablou, fotografia mărită a țarului Alexandru al III-lea, cu o frunte înaltă, părul dat pe spate, gură fină, ochii pătrunzători și o barbă mare, pătrată.

O canapea stricată, câteva birouri...

Sus la tavan, în mijlocul din spre răsări al camerei, văd o icoană mică: e maica Domnului cu pruncul Isus în brațe.

In puținele minute câte am așteptat ca să pot vorbi cu vre-un domn consul, au venit mai multe persoane după cărți... Un tânăr, o doamnă, un domn mai bătrân... A venit și căpitanul Abramof, cu care făcusem cunoștință la biserică. E un om cult și-i place să citească foarte mult.

Mi s'a explicat că biblioteca este particulară, a d-lui Balatoff, fost guvernator la Perm. D-sa — locuind acum în București — și-a depus biblioteca la legație, la dispoziția coloniei ruse. Cărțile se împrumută contra unei taxe. Mulți plătesc cotizații lunare.

DIN CE TRĂEȘTE PERSONALUL LEGAȚIEI?

Unii mi-au spus că funcționari legației aproape mor de foame, că au trăit vânzând pe rând: covoarele, tablourile, mobilele legației, bibelourile scumpe....

Afirmația aceasta este însă lipsită de temeiu.

Situația este într'adevăr tristă: tencuiala începe să cadă, câte-un zid mai crapă, mușamalele de pe jos, la consulat, s'au sdrențuit... Totul are un aspect penibil... Ici și colo se văd îngrămădite lăzi și cufere...

Totuși legația și consulatul își fac deocamdată datoria: au fonduri și dau ajutoare refugiaților ruși, destul de numeroși la București.

De unde banii?

Am făcut o anchetă și am aflat că legația posedă în București, mai multe imobile, dăruite pe vremuri de diferite persoane, în str. Lipscani, calea Rahovei etc.

Astfel numai de la cele cinci prăvălii, din calea Victoriei, legația încasează drept chirie, peste *un milion o sută de mii de lei pe an*.

Deasemeni legația încasează alte chirii de la prăvăliile pe care le posedă pe str. Lipscani, situate cam pe la mijlocul principalei noastre strade comerciale.

Alte chirii se mai încasează în Calea Rahovei etc. Apoi se mai poate cumpăra de la consulat ouă, păsări și diferite alte produse ce vin dela o moșie...

După cum se vede, situația nu este atât de rea, cum pare la prima vedere si cum o cred mulți. Sau poate e chiar mai penibilă... Deoarece d. ministru Poklewsky Koziell, care este un om de inimă și un om de onoare, nu-și permite nici cea mai mică înlesnire pentru persoana sa, sacrificând totul pentru ajutorarea refugiaților ruși.

ALEX. F. MIHAIL

La concursul de frumuseţe din Chicago, a fost aleasă domnişoara Lilian Anderson regină a expoziţiei mondiale, împreună cu întreaga ei curte, formată din 51 de frumuseţi.
Aleasa României, care trebuia să plece la începutul lunei Mai, suferind o operaţie de apendicită, a fost împiedicată să participe la concurs.

UN SFAT BUN DOAMNĂ !

Moda tocurilor înalte pune la mari sforţări picioarele Dv. şi de multe ori pierdeţi o oră plăcută, deoarece suferiţi încontinuu de dureri de picioare. Acest lucru însă se poate remedia stimată doamnă şi veţi rămâne mirată când veţi auzi că aceasta depinde de ciorapii pe cari îi purtaţi.

Dv. trebue să purtaţi numai ciorapi cari au o talpă groasă şi moale (cum de pildă îi confecţionează fabrica de ciorapi G. B. L.).

Piciorul trebue mai ales în timpul verei să aibă o apăsare moale, talpa groasă catifelează întru câtva paşii şi mersul devine uşor şi elastic! De asemenea o talpă groasă absoarbe transpiraţia piciorului apărând în acelaş timp pielea gingaşe împotriva inflamaţiunilor pe cari le cauzează de obicei transpiraţia. Deci doamna mea, urmaţi sfatul meu, eu doresc binele Dv., şi dacă aveţi picioarele gingaşe purtaţi numai ciorapi cu talpa groasă şi moale, şi aceasta mai ales vara.

Dr. E. W.

Aviatorii spanioli Barberan şi Collar au traversat Atlanticul pe cea mai lată porţiune a lui, între Spania şi Cuba, aterisând după 40 ore de sbor, la Camaguay, de unde au pornit mai departe spre Mexic.
Fotografia noastră reprezintă pe ambii aviatori, înainte de pornirea în sborul acesta.

De curând s'a deschis la Londra conferinţa economică mondială, la care participă 68 state, cu peste 2000 delegaţi. Inaugurarea s'a făcut printr'un discurs al regelui Angliei, care a fost transmis prin radio în lumea întreagă.
In clişeul nostru vedem pe regele George V, ţinându-şi discursul inaugural.

Max Baer, boxeurul care l-a învins recent pe Max Schmelling, se va căsători în curând cu actriţa americană June Knight, dansatoare într'un teatru de pe Broadway. Baer a fost căsătorit şi e în divorţ cu prima lui soţie.

Lista BILETELOR DE TRAMVAI PREMIATE CU CÂTE 500 LEI FIECARE

In săptămâna aceasta am premiat cu câte 500 lei oricare bilet simplu sau de corespondenţă, de 4, 5, 6 sau 7 lei, indiferent linia, dacă va purta unul din următoarele numere:

B 2131—086
A 8345—123
A 4682—025
A 2054—085
A 7858—124
B 3984—189
C 4115—123
A 4211—067
A 1325—078
B 2015—152

De vorbă cu cititorii

Nico Kiro del Galati. — Anny Ondra are 25 de ani, e născută în Cehoslovacia, de naţionalitate cehă şi se va căsători în Iulie cu Max Schmelling.

Stella-Sibiu. — Domnului ministru E. Haţiegan, Cluj.

PE MARGINEA PRAPASTIEI

Ironia soartei și valurile vieții sunt ciudate: am să vă vorbesc despre un fost profesor de liceu, arestat ca vagabond pe străzile Capitalei; apoi despre un vagabond hoț, dormind pe maidanuri, care a ajuns profesor, și despre un cetățean bine văzut, stimat și cunoscut ca om de treabă în orașul lui, dar a cărui situație se năruiește complect, deoarece se descoperă o greșeală infamantă comisă de dânsul în adolescență.

AM furat și am fost arestat ca vagabond, pe când eram copil, — ne spune d-l Gh. Nicolescu. In urmă am trecut prin școli, m'am făcut folositor societății, și am ajuns profesor!

„O spun aceasta ca o încurajare pentru copiii nenorociți — cum am fost și eu! — pe cari viața îi aruncă uneori spre fundul prăpăstiei... Se mai poate eși de acolo!... E o consolare"...

— Voiți să ne povestiți viața dvs.?

După o pauză mai lungă, care întunecă cu un val de tristeță fața interlocutorului. nostru, el urmă astfel:

— Cel mai mic frate al meu, — am fost șase copii! — sugea încă, atunci când a murit mama... Eu aveam zece ani!

Toți cei șase copii am rămas acasă, cu tata, care era croitor. Pe fratele cel mic l-am îngrijit cum am putut...

Nenorocirea cea mare a fost că tata suferia și el de o boală ascunsă. Părinții mei trăiseră foarte bine; se iubiau și era o căsnicie fericită, cu belșug în casă... Mi-aduc aminte că în atelierul nostru lucrau câțiva lucrători...

Dar după moartea mamei ruina și prăbușirea au mers repede. Tata nu mai putea conduce atelierul, lucrătorii ne-au părăsit, lucra acum singur... La un moment dat a ajuns cu totul incapabil...

Surorile, cari erau mai mari, au început să vândă pe rând lucrurile din casă, ca să avem cu ce trăi. Când nu au mai avut ce vinde, au plecat la o mătușe.

La 11 ani, eram — ca să zic așa — șeful familiei!

Trebuia să îngrijesc de tata bolnav și de frățiorul mai mic.

Am intrat la un cârciumar...

Viața petrecută ca băiat de cârciumă și sbuciumul meu de a face față trebuințelor de acasă, ar putea forma subiectul unui roman.

Totuș voi povesti numai pe scurt câteva întâmplări din acea vreme, a cărei amintire îmi este dureroasă.

CUM AM DEVENIT HOȚ?

Tata, care un timp fusese internat la Pantelimon, se întorsese din nou acasă. Trebuia să-i cumpăr mereu medicamente. Intr'o zi n'aveam bani nici măcar pentru mâncare...

In mintea mea de copil, frământată de problema zilei de mâine se perindau fel de fel de soluții și încolțeau fel de fel de planuri. Mi-adusei aminte de o ladă plină de sifoane, pe care o văzusem în curtea unui limonagiu...

Mi se păru salvatoare ideea să fur un asemenea sifon. Știam de la cârciumă că sifoanele au valoare și mă gândiam să duc sifonul la un alt cârciumar — nu stăpânului meu, care m'ar fi întrebat de unde-l am.

Cu banii realizați, în acest mod, plănuiam să cumpăr doctoriile de cari avea nevoe tata și pâinea pe a doua zi...

Am intrat pe furiș noaptea în curtea limonagiului. M'am îndreptat spre magazia, unde știam că e lada.

Am întins mâna pe întuneric. Dar din nefericire am atins niște cățel mops, cari sugeau...

Zarvă mare... Cățeaua începu să latre...

Profesorul de liceul arestat ca vagabond

S'au sculat toți din curte.. Au pus mâna pe mine!

Intâmplarea nenorocită a făcut, ca în aceiași noapte să se fure, de la un chiriaș al limonagiului o blană de *„160 mii lei!"* (cel puțin aceasta era valoarea pe care o arăta păgubașul). Blana fusese scoasă afară, ca să se aerisească și a dispărut.

Am fost învinovățit c'am furat-o eu.

Limonagiul și cârciumarul (stăpânul meu), ca să scape de orice răspundere, m'au dat pe mâna proprietarului blănii.

Acesta — un om crud și sălbatec — înfuriat peste măsură de paguba ce o avusese, m'a închis în casă și mi-a tras o bătae de credeam că mă omoară. Țipau înspăimântați copiii și nevastă-sa dincolo de ușe, mai tare decât țipam eu...

Rezultatul bătăii a fost, că „am recunoscut" că eu am furat blana, deși nici n'o văzusem în ochi.

— Spune, cui ai vândut-o, ticălosule, că de nu te omor!" începu să răcnească și mai furios călăul meu — „Cât ți-a dat?"

— „Patruzeci de lei!" am răspuns într'o doară, ca să scap de maltratare.

Descuiă ușa și apucându-mă de urechi, mă târî afară, sbierând groaznic:

— Hai acolo, măgarule! Auzi! Patru zeci de lei pe o blană de o sută șaizeci de mii!!"

Bine înțeles, că la adresa dată de mine nu s'a putut găsi nici o blană; oamenii de acolo au rămas uimiți și indignați de „nerușinarea" și „îndrăzneala" mea.

Am primit și de la dânșii câteva palme sdravene peste cap.

Bătut măr, plin de sânge, am ajuns la secție.

Comisarul m'a privit crunt și a promis că va descoperi unde e blana. Tremuram de frică, pentru cele ce bănuiam că trebue să urmeze. Totuș după plecarea păgubașului, comisarul s'a purtat foarte blând cu mine. Mi-a pus mâna pe frunte, s'a uitat țintă în ochii mei, cari lăcrămau și apoi m'a pus să car niște lemne în curte, (după ce mai întâi îmi dăduse voe să mă spăl de sânge). Când am terminat m'a întrebat:

— Ai băgat toate lemnele?

— Da.

Un grup de vagabonzi arestați, așteptând masa la „triaj". Mizeria, ce le este întipărită pe față, este mai impresionantă decât orice roman dramatic.

— Hai şterge-o! Şi să nu te mai prind altă dată pe aci.

Asta a fost toată ancheta! Nu m'a întrebat nimic de blană.. Se vede că poliţistul cu experienţă a pătruns mai bine sufletul copilului decât detectivul-amator...

Scăpasem uşor dela poliţie, dar în schimb am fost dat afară din slujbă. Patronul meu nu voia să aibă de aface cu „un hoţ".

Acum am început adevărata mea viaţă de vagabond şi hoţ pe străzile Capitalei..

Intram prin curţile oamenilor, dădeam raita pe la piaţă şi furam zarzavaturi şi alte lucruri de mâncare... Uneori furam şi păsări, pe care le mânca tata, dar fără pâine, căci nu aveam bani să cumpăr.

Ajunsesem într'un hal fără de hal. Uneori nici nu dădeam pe acasă. Dormeam pe unde se nimeria. Intr'un timp am avut domiciliul înt[illegible]dă veche de peşte. Nu [illegible]sem de [illegible]ine ştie când.

Venise iarna. [illegible] ştiam pe cei de acasă fără lemne... De mult pierdusem orice ruşine... Acum eram hoţ! Mă gândiam numai la ce aş mai putea fura..

Un butoi mic şi gol de bere, zărit într'o curte vecină mi se păru potrivit de pus pe foc, acasă...

L'am dat de-a dura până în curtea noastră. Dar m'au dovedit, găsindu-se cercurile de fier cari rămăseseră în curte, lângă mica magazie de scânduri, în care ne adăpostiam acum.

Ar fi prea pe larg — poate o voi face cu alt prilej, îmi spune intelocutorul meu — ca să povestesc toată mizeria vieţii mele de vagabond şi hoţ.

Salvarea mea a fost când — cu prilejul unei razii — am fost arestat ca vagabond..

— Ai fost apoi protejat de fostul ministru al ocrotirilor sociale d-l Trancu-Iaşi" — am observat.

— Am fost proteguit de legea d-sale, votată de parlament la 4 Iunie 1921.

INTRE CEI DINTAI DIN CLASA

Aveam 12 ani — ne spune informatorul nostru — când a murit tata.

Mă aflam în coloniile de minori, sub ocrotirea legii.

Câteva săptămâni numai după arestarea mea ca vagabond şi hoţ, scurt timp după condamnarea mea „la dispoziţie", de către tribunal, eram lăudat de către profesorul meu de la Grădiştea şi dat ca exemplu de şcolar model.

Am trecut, ca fruntaş, primele cinci clase la Grădiştea şi ultima clasă la Roman. Acum posed diploma de absolvent al şcolii normale.

Acela care în copilăria lui a fost arestat ca vagabond şi hoţ e astăzi profesor.

Din partea noastră adăogăm observaţia că poate locul cel mai nimerit, al d-lui Gh. Nicolescu ar fi ca profesor la şcoala de copii abandonaţi, ca să servească de exemplu.

UN PROFESOR AJUNS VAGABOND

Este foarte dureros celallt caz al profesorului Gh. Pascu, despre care mi-au spus unii ofiţeri superiori şi un domn senator, că-l cunosc de pe vremea când era profesor de liceu şi la o şcoală militară.

L-am găsit la triajul vagabonzilor din Capitală, între cerşetori, beţivi şi vagabonzi, îmbrăcat în uniforma instituţiei. Fusese arestat pe stradă, cu prilejul unei razii.

Legea pedepseşte vagabondajul şi cerşetoria; acela care odinioară preda limba franceză, engleză şi care a colaborat la unele publicaţii franceze apărând în Capitală, riscă să fie transportat acum la o colonie de muncă, la câmp, cot la cot cu cei mai decăzuţi nenorociţi..

Am avut prilejul să am o lungă convorbire cu profesorul George Pascu, care se exprimă în termeni aleşi. El citează o mulţime de persoane cunoscute care i-au fost elevi unii, colegi alţii.

Profesorul George Pascu are o frunte mare, faţa palidă, o privire blândă şi tristă. Se cunoaşte că a avut mult de suferit în viaţă. Uneori pare resemnat. Altă dată protestează şi spune că a fost arestat pe nedrept.

Cum se va rezolva cazul acestui profesor de liceu, ajuns vagabond?

CEL CONDAMNAT ODATA SE MAI POATE REABILITA?

Din oraşul X. primim o lungă scrisoare, semnată de d-nul I. V.

Corespondentul nostru ne destăinueşte un episod dureros din viaţa lui şi ne cere un sfat.

„La începutul războiului mondial, din cauza unei rude, preot am fost internat în 1916 de unguri, ca român primejdios operaţiilor militare.

Am fugit din lagăr, plecând în vechiul regat; aci m'am înrolat în reg. 7 Călăraşi din Roman, deşi nu aveam atunci decât 15 ani. Am intrat apoi în Ardeal, ca patrulă de recunoaştere.

„Fiind împărţit la comănduirea pieţii T. Mureş, am servit patru ani, timp în care am fost apreciat de toţi superiorii mei.

„Dar dorul de carte, lipsa de mijloace, nenorocul care m'a pus în legătură cu un „binevoitor", m'a dus la nenorocire...

„Din cauza evenimentelor din timpul războiului, rămăsesem numai cu o singură clasă liceală... „Binevoitorul" meu a prefăcut pe I în IV. Cu acest certificat fals am fost primit în clasa a V-a a liceului Papiu Ilarian din T. Mureş, unde punându-mă la curent cu materiile şi muncind sârguincios, am trecut cu succes examenele de clasa a V-a, a VI-a şi a VII-a. Dar nenorocul mă pândia. Pe când eram în clasa VIII-a, aproape de terminarea liceului şi-mi făuriam planuri pentru viaţa mea ca student la Universitate, am fost denunţat...

„Urmarea a fost că am fost eliminat din liceu şi dat în judecată. Datorită faptului, că fusesem un elev bun, nu am fost arestat imediat... Profesorilor le-a fost milă de mine şi au intervenit în favoarea mea.

„Totuş tribunalul m'a condamnat la două luni închisoare pedeapsă pe care am şi ispăşit-o...

„Deşi cu certificatele anulate, şi cu două luni închisoare nu m'am lăsat învins. Am început o viaţă nouă. Am fost angajat funcţionar la o societate într'un oraş străin. M'am, distins. Am fost apreciat şi cu timpul am ajuns să fiu chiar respectat.

Lumea nu ştia nimic despre trecutul meu şi mă judeca numai după activitatea şi purtarea mea presentă.

„Cu timpul mi-am agonisit, pe cale cinstită, o sumă oareşicare şi m-am gândit să mă fac negustor.

„Prăvălia mea începuse a merge binişor. Am devenit om cu oareşicare stare... Acum sunt solicitat să intru în anumite comitete, recunoscându-mi-se calităţile...

„Dar ce folos? Nu pot primi nimic. Sunt un fost condamnat! In fiecare zi mă aştept, ca să fiu dat oprobriului opiniei publice...

„Vă întreb: Se poate ca un om să poarte toată viaţa osânda unui păcat făcut în timpul adolescenţei? Dacă am fost judecat şi mi-am ispăşit pedeapsa prevăzută de lege pentru vina mea de atunci, nu mai am dreptul să devin om de treabă? Nu este nici o cale legală de reabilitare, amnistie, graţiere, absolvire...? Acum am 34 ani. De teamă să nu-mi compromit familia, nici nu m'am însurat. Voiu suferi oare această povară până la moarte? Cum să fac ca să pot trăi mai departe ca om cinstit?

Inregistrăm întrebările de mai sus, în speranţă că se va găsi cineva dintre cititori, care să poată da un sfat acestui om cumsecade, stimat de semenii lui care este totuş încătuşat de o osândă, ce-l ţine sub apăsarea ei din adolescenţă, ameninţându-l ca o sabie a lui Damocles zi şi noapte, şi otrăvindu-i toate clipele vieţii sale nesigure.

DEVIZA „ASISTENŢEI SOCIALE"

Am avut o convorbire foarte interesantă cu d. Gr. Trancu-Iaşi, fost ministru, care — după cum se exprimă Patriarchul Miron Cristea — „a pus temeiul acestei opere de milă creştineas că: asistenţa socială!"

D-l Trancu Iaşi a binevoit a ne pune la dispoziţie amănunte cât se poate de interesante asupra asistenţei sociale în România, date importante pentru cari îi suntem recunoscători şi cari vor forma subiectul unui viitor articol.

Deocamdată înregistrăm nemulţumirea întemeetorului Asistenţei sociale, care apreciază că opera sa este împiedecată în desvoltarea-i normală.

Nu este o continuitate. Dimpotrivă se dărâmă ceeace s'a întemeeat... — spune d-l Trancu-Iaşi,

Publicul trebue deasemeni educat ca să primească cu bunăvoinţă — nu cu dispreţ — pe cel ce şi-a ispăşit pedeapsa, mai ales dacă este vorba despre o greşală din copilărie sau din adolescenţă, făcută sub impulsul unor împrejurări fatale, pe care nenorocitul nu le putea înlătura.

ALEX. F. MIHAIL

MIMICA

Studiul expresiei emoţiilor sau al mimicei, constitue fără îndoială unul din capitolele cele mai importante ale psihologiei.

CUNOSCUTĂ din cele mai vechi timpuri, *mimica* a format obiectul unor vaste cercetări ale filozofilor şi ale oamenilor de ştiinţă, care se siliau să explice mecanismul jocului de fizionomie.

Lui *Aristotel* îi revine cel dintâi meritul de a fi stabilit o parte din legile *mimicei.*

Vorba nu e decât un mijloc convenţional, adoptat de oameni, pentru a-şi comunica ideile. Niciun cuvânt nu e expresia exclusivă, necesară formulării unei idei.

Limbajul *mimic* este universal, spontan, identic, este un limbaj imediat. Nu este semnul convenit al unei senzaţii, este însăş senzaţia.

Limbajul de acţiune, sau *mimica,* trebue situat alături de limbajul vorbit sau scris.

Groază

Cine ar putea tăgădui importanţa mimicei în elocinţa oratorică, în cântec şi dans, arte plastice şi mai cu seamă în arta dramatică? Vorbind despre aceasta din urmă, trebue să subliniem că actorii sunt acei pentru cari mimica ar trebui să fie obiectul unui studiu neîncetat. Pentru că arta de a mima este tot atât de importantă, ca şi arta de „a spune bine".

— „Oare ce am căuta la teatru" se întreabă cu drept cuvânt *Charles Ambert,* „dacă nu ar fi o deosebire între o piesă pe care o ascultăm *citită* şi o piesă pe care o vedem jucată; dacă nu ar fi aceea ce transformă o operă literară într'o acţiune trăită..."

Limbajul de acţiune, sau *mimica* are un caracter de universalitate, mişcările de expresie, fiind aceleaşi la diferite rase omeneşti. Şi cum ar putea fi altcum, când elementele ei (ale mimicei) se nasc odată cu omul — în timp ce vorbirea şi scrisul nu sunt decât convenţionale. Un primitiv nu are alt chip de a-ţi face cunoscut o stare sufletească, o nevoie oarecare, decât print'un joc de fizionomie.

Mimica nu exprimă decât verbe *nimic decât* verbe.

In rezumat: *mimica* este arta de a reproduce prin toate mijloacele posibile, dar mai ales prin sine, cu propriul corp, toate mişcările vizibile, care pot traduce emoţiile şi sentimentele omeneşti.

D. Georges Carrara

Dintre toate organele, ochiul, desigur, joacă cel mai important rol în mimică.

Nu se face nici o mişcare instinctivă sau vroită, care să nu fie însoţită, precedată sau urmată de o mişcare a ochilor.

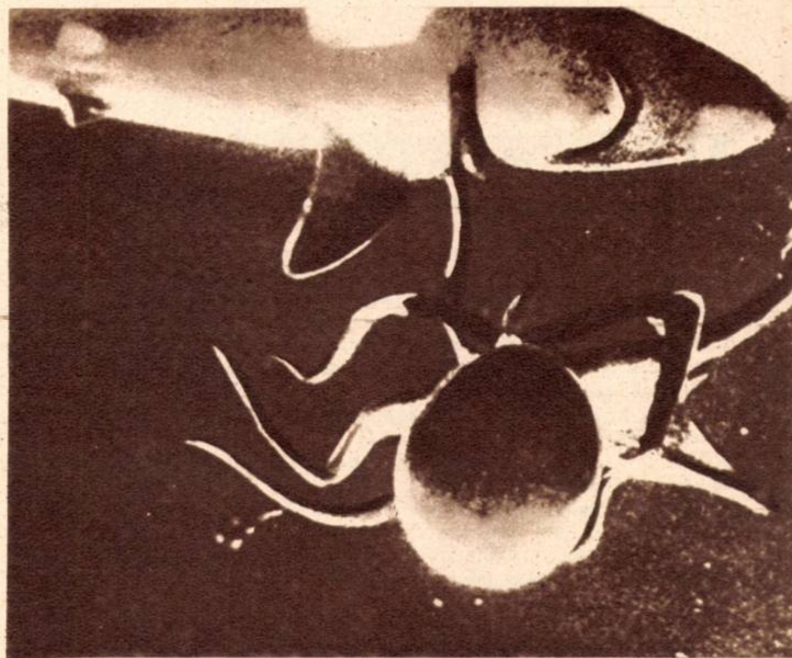
Fotografiile pe care le publicăm în această pagină, reprezintă pe d. Georges Carrara, laureat al institutului de psihologie experimentală din Paris şi colaborator al nostru, — în câteva clişee expresive.

Durere fizică

Toate fotografiile sunt absolut naturale, neretuşate, iar expresiile sunt obţinute fără nici un artificiu sau corectiv (grimă fard, etc.) ci numai prin jocul exclusiv al muşchilor faciali. Fiecare expresie indică un moment psicho-fiziologic.

O luptă în adâncul oceanului

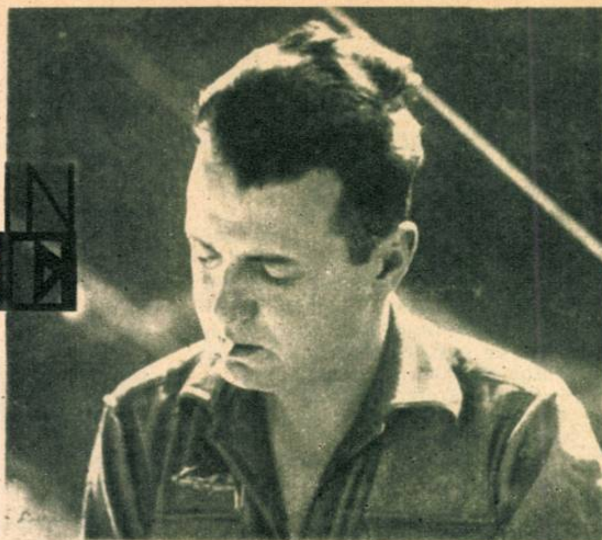
FOTOGRAFIILE curioase pe care le publicăm, au fost luate pentru un film în Oceanul Indian, la Semarank (Java) şi înfăţişează o luptă dramatică între un rechin şi o hidră uriaşe. In cele din urmă hidra a fost învinsă şi ucisă. In prima fotografie se observă atacul rechinului. Fotografia din mijloc, lupta între cele două animale iar în cea de jos lovitura mortală dată hidrei.

GORILA ÎN PĂDURILE VIRGINE

Autorul acestor rânduri este un vestit explorator italian, care a străbătut în două rânduri ţinuturile misterioase şi depărtate ale continentului negru. El a parcurs cu automobilul, drumul dela Capetown Cairo, **în intervalul dela Februarie 1929, până la Decembrie 1931, străbătând mai bine de 50.000 kilometri. Actualmente organizează** a III-a expediţie a ricană, **cu scopul de-a face cercetări şi recolte etnografice, antropologice şi paleontologice printre Pigmei şi Batua, precum şi vânătoare de animale rare, ca gorila, okapi şi bongo. Durata va fi de de un an, începând din August 1933 şi expediţia va avea următorul itinerariu :** Triest-insula Zanzibar-Dar es-Salam-Lac Tanganika-Lac Kivu-Pădurile equatoriale dela Tchibinda-Lac Edward-Lac Albert-Lac Victoria-Pădurile dela Ituri-Nil-Cairo.

Intre membrii expediţiei figurează, în afară de comandant şi cei trei exploratori, confratele nostru G. Kivăran-Răzvan, **autorul volumului „Pe drumuri africane-Dela Alger la Ouargla“.**

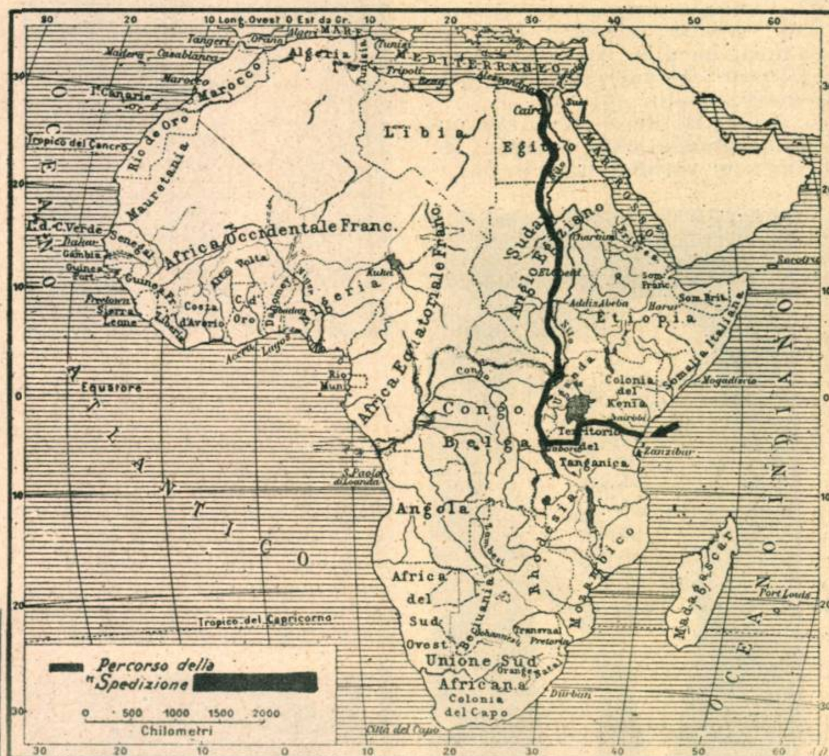
Menţionăm acest lucru ca şi faptul că domnia-sa a fost autorizat de iniţiatorul şi comandantul misiunii, să ofere gratuit **Muzeului nostru de istorie naturală, o gorilă şi piesele dorite din preţioasele colecţii ce se vor întocmi în lunga călătorie.**

D. Nino del Grande

... E ora tăcută, vestitoare a zorilor. O namilă uriaşă păroasă, mai neagră ca noaptea ce dăinuie încă, se desface din desişul vegetaţiei; un cap monstruos apare printre liane. Doi ochi scânteietori strălucesc în lumina incertă, scrutând cu repeziciune ţinutul. Tăcută, în mijlocul tăcerii, ea înaintează încet, ca o umbră a umbrei, fixând înaintea-i un punct depărtat, de unde o rază de lumină e gata să inunde splendida mantie de catifea a nopţii africane.

Jos: *Una din gorilele vânate în Africa, în cursul expediţiei;* dr. : *Traseul urmat de expediţia d-lui Nino del Grande.*

Apoi, când soarele — arzătorul soare de tropice — se iveşte, ca un imens disc de aur, deasupra negurilor ce se risipesc pe văi, urletul monstrului străpunge linştea nopţii care apune; un urlet sfâşietor, aproape uman, ce umple de fiori trupul albului rătăcit prin aceste paragini.

Ce viziune formidabilă, apariţia unei gorile, în cadrul magnific al pădurii equatoriale! Mândră de forţa-i fără pereche, îşi bate violent pieptul cu mâinile puternice, oprindu-se uneori să asculte chemarea tovarăşilor, din alte unghere ale pădurii: imn primitiv, adresat soarelui african...

E o lume necunoscută în pădurea dela Tchibinda, pe lacul Kivu; acolo ai impresia unei întoarceri la începuturile lumii. Făpturi ciudate locuesc în tăcerea misterioasă şi ostilă, strecurându-se tainic prin decorul verde asemenea unor tritoni cari-ar pluti prin adâncurile verzi ale mării.

Ca să înaintezi sub bolta grea şi nepătrunsă, ce opreşte aerul şi lumina, trebue să urmezi galeria deschisă de gorile şi leoparzi, în trecerea lor, să înlături cu osteneli nebănuite îndărătnica barieră, care totuş îţi iese înainte, la fiecare pas.

Totul ţi se împotriveşte, în această pădure blestemată! Semiîntunericul; mantia nepătrunsă a desişului, care ascunde atâtea pericole cunoscute şi necunoscute; spinii ce străpung hainele şi pielea; liane ce te opresc, de parc'ar voi să te gâtuie; urzicile uriaşe, ce-ţi umplu de băşici faţa şi mâinile; şerpi veninoşi; insectele ce dau buzna pe nări şi în urechi; băltoace tăinuite, sub ierburile jilave... Trebue să te strecori ca reptilele, să faci sărituri gigantice.

Atmosfera e rarefiată, ca la 2.500 m. şi suflul cald al unei lumi în putrefacţie face aerul de nerespirat. Şi mergi... mergi, cu răsuflarea scurtă, istovită, fără să ştii unde-ai să ajungi...

Singuri Pigmeii îşi fac cu uşurinţă drum şi intră curagioşi prin sălbătăcimea ce pare de nepătruns. Goi, tăcuţi, neobosiţi, ei sunt avantgarda albului, dornic de necunoscut, dornic de noui cuceriri; şi albul nu poate să nu admire aceste mici făpturi primitive, care armate cu lănci pe măsura staturii lor, au învăţat de veacuri curajul de-a înfrunta şi ucide gorila.

Cea dintâi menţiune despre gorilă se găseşte în călătoriile cartaginezului Annone; apoi antropoidele se pierdură din cunoştinţa oamenilor, pânăla sfârşitul secolului trecut, când exploratorul Du Chaillu descoperi gorila şi curajos încercă s'o vâneze şi s'o fotografieze. Din nefericire, focul îi nimici clişeele şi trofeele, astfel că la întoarcerea în America, declaraţiile ce făcu, fură primite cu

neîncredere și ironie. Când după o nouă expediție reuși să aducă în țară scheletul și pielea unei gorile, povestirile sale despre forța și ferocitatea monștrilor nu fură nici atunci complet acceptate.

Alți călători și exploratori cari avură norocul să întâlnească gorile, povestiră lucruri extraordinare. Nici azi nu se știe ce este adevărat din toate poveștile cu privire la gorilă: se vorbește despre negrii prinși și reîntorși în satele lor, cu unghiile smulse de monștri; de femei răpite de masculi uriași și regăsite apoi înebunite, în pădure, după nenumărate zile de traiu laolaltă cu gorila; de vânători uciși; de cranii sdrobite cu un singur pumn teribil; de țevi de pușcă îndoite fără sforțare, de mâinile gigantului feroce.

Din experiența mea personală, timp de luni întregi petrecute în pădurile Equatorului, pot să afirm că monștrii sunt cât se poate de inteligenți, au instinctul familiei, gonind spre desișuri impenetrabile copiii și femeile, la apropierea primejdiei, iar ei rămânând să dea piept cu dușmanul. Atunci devin furioși și apropierea de ei cere multă prudență și curaj.

Nefiind cu putință un studiu amănunțit, poveștile, exagerările și contradicțiile au făcut din gorilă un animal fabulos. Ca să poți înțelege această maimuță uriașe înaltă de 2 m. și cântărind peste 250 kgr. așa de asemănătoare omului, trebue să te întorci cu mintea la strămoșii ancestrali — oamenii cavernelor — să evoci toată povestea minunată a giganticelor bestii feroce, îngropate în veacuirle stinse...

NINO DEL GRANDE

Ce-i cu aceste mănuși?

Bineînțeles dela Hollywood ne vin toate creațiile extravagante în domeniul modei, fiindcă stelele de cinema se străduesc să se întreacă una pe alta în imaginație. Iată mănușile mușchetar punctate, pe care le poartă Wynne Gibson și care sunt făcute din acelaș material cu foulard-ul.

EXCURSIE.

— „Cum ați putut să vizitați Roma în trei zile?"

— „Foarte bine: nevastă-mea a văzut bisericile, fiică-mea monumentele, iar eu cafenelele și barurile".

Unde femeile îndeplinesc toate muncile

În ciuda curajului aproape supraomenesc și a pasionatei stăruinți de care dau dovadă alpiniștii, nimeni n'a reușit încă până acum să ajungă în vârful piscului Everest din lanțul de munți al Himalayei. Câteva expediții fuseseră cât pe aci să realizeze acest ideal, dar frigul excesiv, vânturile violente, lavinele, și rarefierea aerului au zădărnicit încercările exploratorilor cu toate că-și luaseră baloane cu oxigen, pentru a compensa deficitul atmosferei.

Sir Percival Phillips, un explorator și reporter englez a urcat o bună parte din panta acestui munte și descriindu-și ascensiunea, revelează ciudatul fapt că în această regiune, femeile sunt încorporate într'o neobosită legiune a muncii, în vreme ce soții și frați lor își petrec vremea în trândăvie.

Urcăm încet, metru cu metru, — scrie el — respirând cu greu în atmosfera rarefiată — iar hamalii gâfâie mai sgomotos decât toți, în speranța unui bacșiș cât mai gras... In sfârșit, ajungem la ținta călătoriei. Inaintea noastră apare deodată pe un placard în litere de o schioapă indicațiunea: „Muntele Everest" sub care un întrepid hangiu a adăogat cuvântul „Hotel".

Călătorii cari vin la Darjeeling, urcă până aci cu cea mai comică miniatură de tren din lume. Principalul hotel e cocoțat însă la vre-o 2.100 de metri deasupra ultimei stații a acestui tren, — o ascensiune ce se face cu piciorul și ia vre-o cinci ore. Ceeace m'a surprins în această ultimă parte a călătoriei noastre, a fost faptul că toți hamalii mei erau femei.

Transportul era făcut de către douăsprezece femei rânduite, după vârstă, într'un șirag ce se încheia cu o sfioasă adolescentă de vre-o paisprezece ani, conduse de o bătrână, bunica lor, probabil. Sosirea lor la hotel, fu întâmpinată fără interes de către un grup de bărbați, — părinții și soții lor, — cari stau pe terasă într'o atitudine de plictiseală. Figurile lor se însufletiră însă atunci când prinsei a număra monetele de argint în palma bătătorită a bătrânei, care condusese operațiunile transportului.

In această parte a Himalayei, femeile formează partea activă a populației. Ele nu fac numai oficiul vitelor de povară între linia ferată și hotelurile acestui oraș perpendicular, ci și toate celelalte munci grele, care în alte comunități revin bărbaților. Indoite sub coșuri și lăzile încărcate, ele suht, pe străzile în pantă ale orașului muntos, — tot atât de frecvente ca și automobilele într'o metropolă modernă. Cară cărbuni dela depozitele înegrite de funingine, conduse de femei, care au mai de grabă aspectul unor coșari, cară mărfuri la diferitele prăvălioare și bazaruri, material de construcție pentru clădirile în ridicare, ba prepară chiar tencuiala și sfărâmă pietrele.

Toate aceste femei sunt de rasă mongolă, cu ochii oblici și pometii proeminenți, cu părul negru și aspru, pieptănat cu cărare la mijloc și strâns în coade subțirele, pe care le înnoadă în jurul capului. Unui străin, ele îi par toate la fel, dar expertul le clasifică dela prima vedere în: Nepaleze, Sikkimeze, Lepchasiene, Buthiasene, sau Tibetane. Darjeelingul cuprinde mostre din toate speciile populației din jurul și de pe pantele Himalaiei.

Unele membre mai tinere ale acestei brigade de amazoane, sunt aproape drăguțe și au figuri foarte inteligente. Când n'au de lucru și stau la taifas pe marginea drumului, se înveselesc și vorbesc cu multă însuflețire. Nimic nu le amuză mai mult decât uimirea străinului, care se vede înconjurat de mai mult de o duzină de femei, vorbind toate deodată și luptându-se să-i ia bagajele.

La Darjeeling în Himalaya, femeile au format o brigadă a muncii în vreme ce bărbații își petrec timpul trândăvind.

Bărbații duc în genere o viață trândavă, lăsând femeile să muncească. Vezi însă și „kuli" tibetani în haine până la genunchi, cu pălărioare conice pe cap, împingând cărucioare încărcate, pe panta muntelui, în sus și în jos, doi trăgând și alți doi împingând, toți patru gâfâind astmatic, pentru a stârni compătimirea clientului. Dar majoritatea bărbaților de prin bazare, stau pur și simplu la soare cu privirile pierdute în gol. Intrebat dacă bărbații săvârșesc vre-o muncă, un băștinaș a răspuns:

— „Da, când și când, în clipe de răgaz".

O ocupație pe care catadixesc s'o accepte ca demnă de nobilii locuitori ai munților, este aceea de ghid în expedițiile spre piscuri ca Everestul și Kachenjunga. Aceasta înseamnă hrană și o plată bună, pe mai bine de cinci luni de zile.

Femeile în schimb, pietruesc șoselele și ajută la construirea podurilor. Le vezi urcând pante de o extremă înclinare, deschizând noui căi cu niște lopățele și făcând din când în când câte o pauză, pentru a fuma din niște țigarete lungi, pe care le țin între dinții înegriți.

Interesant de notat e faptul că atât în Himalaya cât și în multe alte părți ale Extremului Orient, o tânără căsătorită primește întotdeauna ca dar de nuntă, o frânghie foarte groasă, pe care mirele o atârnă în casa noului menaj, cât mai la vedere, — ca un simbol al autorității lui.

Să nu vă închipuiți însă că acest simbol ar avea la bază ideea că bărbatul își va bate cu ea soția, sau că o va spânzura, dacă va da semne de nesupunere. Frânghia simbolizează hărnicia femeii; ea o va întrebuința când va lua o sarcină grea în spinare, sau când trage o sanie prin zăpadă...

I. V.

ARTELE IN MODA

Cine are cât de puține noțiuni de istorie știe, că în întunecatele vremuri ale antichității, femeea, frumoasă sau urâtă, de rang social înalt sau mediocru, venia întotdeauna pe al douilea plan, după bărbat. Ba ceva mai mult, la fenicieni și cartaginezi, în ordinea importanței, după bărbat, veniau animalele, sclavii, armele și abea apoi femeea.

In ceeace privește moda trecutului, bărbații se îmbrăcau după propria lor fantazie, croitorii timpurilor având multă bătae de cap cu clientela. Femeile însă, purtau ce dădeau zeii atât de variați și de numeroși.

A trebuit să intervină creștinismul, cu dogmele și preceptele lui, bazate pe blândețe și iubirea de oameni, pentruca femeea să-și ocupe rangul social pe care-l merita.

Evoluția a mers destul de lent și în timp ce în Evul-Mediu, croitorii creeau exclusiv pentru bărbați, s'a format primul curent pentru valorificarea feminismului în modă.

De-atunci încoace, moda feminină a făcut progrese uriașe și putem spune că astăzi se află aproape de apogeul ei. Intr'adevăr, marile uzine textile mondiale, cei mai celebri artiști ai desenului și coloritului, pictorii de mare talent, toți artiștii își dau zilnic contribuția, la creearea minunatelor țesături și toaletele pe care le poartă femeea de azi.

Grație colaborării cu artele, moda feminină reprezintă azi maximum-ul în eleganță, bun gust și stil. Aceasta se poate observa mai ales la mondenele rafinate, dar nu e mai puțin adevărat, că aproape nu mai există femee, care „să nu știe să se îmbrace".

Prin faptul că la confecționarea materialelor, colaborează întreaga gamă a artelor, s'ar părea că prețurile materiilor prime trebue să fie exagerate și în această materie multe doamne sunt induse în eroare. Căci prin concurență s'a ajuns la paradoxul, de a se oferi mărfuri excelente, la prețuri extrem de modice.

In secolul radiofoniei și al avionului, doamnele și domnișoarele care înțeleg să se îmbrace bine, la prețuri mai mult decât modice, au în centrala magazinelor „SERILANA" S. A. din București str. Lipscani 73 și în sucursalele lor din toată țara, cel mai bun consilier și cea mai ideală sursă de aprovizionare.

Intr'adevăr, după cum am mai arătat într'un articol precedent, este suficient ca un model sau o culoare nouă să fie lansată pe una din piețele marilor centre ale Apusului, pentruca imediat aceeaș țesătură să fie fabricată în condițiuni excepțional de bune în țară, — mătăsurile, voalurile și musselinurile imprimate, de către marea industrie de mătăsuri „S. TREBITSCH & FIU" din București, iar ștofele și lenajurile de „INDUSTRIA LANEI" S. A.-Timișoara, — mărfuri puse în vânzare cu prețuri de fabrică, în magazinele „SERILANA" din toată țara.

In ceeace privește calitatea acestor mărfuri este bine de reținut: ele nu numai că rivalizează cu produsele similare străine, dar în multe privințe le și întrec.

Intrebați pe oricare dintre prietenele dv., dacă târguind vre-odată la „SERILANA" a fost nemulțumită, sau dacă de-atunci mai cumpără la vre-un alt magazin. Veți avea surpriza să auziți că „SERILANA" nu se schimbă pe nimic".

Dece?

Nu e nici un mister! Este pentru simplul fapt, că „SERILANA" vinde mărfuri fabricate în țară, în calități excelente, în desene și culori de ultima expresie a modei și la prețuri convenabile pentru orice buget.

O simplă vizită cu examinarea splendidelor vitrine și standuri din magazine, vă va convinge și pe dv. de adevărul celor de mai sus.

ALBERTINA RAY

Din ciudățeniile unui ospiciu de nebuni

Vom arunca o privire în interiorul celui mai important ospiciu de alienați din Anglia, unde vom întâlni specimene interesante de nebuni.

UN comitet de alieniști a întreprins o anchetă în faimosul Broadmoor, ospiciul englez pentru criminalii demenți, spre a stabili care dintre pensionarii acestei case s'a însănătoșit și ar putea deci fi eliberat.

Unul dintre pacienții cari au trecut acest examen și și-a căpătat de curând libertatea, relatează o sumedenie de lucruri interesante cu privire la câțiva dintre cei 1000 de pensionari ai marelui ospiciu.

Astfel e prizonierul care dela încarcerarea sa, a câștigat regulat, câteva mii de dolari anual, cu ajutorul unor ingenioase operațiuni financiare, conduse din încăperea pe care o ocupă singur și de unde întreține o constantă corespondență cu un remizier.

Un caz similar este cel al individului care intrat în ospiciu cu un venit de cinci mii de dolari, are astăzi, după 40 de ani petrecuți aci, 25.000 de dolari anual. Dar nici unul din aceste genii financiare nu poate pune mâna pe averea realizată în împrejurări atât de ciudate, pentrucă legile instituției în care trăiesc, o interzic.

O altă figură interesantă în acest ospiciu, este bătrânul Thomas Henry Townsend care a încercat un atentat împotriva politicianului englez Gladstone. A fost internat la Broadmoor în 1893 și are acum 80 de ani. De o înfățișare patriarhală, el își petrece o mare parte din timp scriind scrisori către membrii familiei regale, în care oferă imense sume de bani pentru înzestrarea spitalelor și a altor instituții.

Dar mai extraordinar decât toți a fost nebunul, care în cursul celor 39 de ani petrecuți la Broadmoor, a colaborat la aranjarea marelui dicționar Oxford. Se numește William C. Minor, e un fost medic, membru al unei bogate familii americane și a fost internat la Broadmoor în 1872, pentru un omor pe care l-a săvârșit la Londra.

Acest erudit pensionar al Broadmoor-ului, a procurat lui Sir James Murray (primul editor al Marei Enciclopedii engleze) vre-o 5—6000 din definițiile întrebuințate în celebrul lexicon. Multă vreme Sir James n'a cunoscut identitatea colaboratorului său — dar nu mică i-a fost uimirea când a descoperit-o.

Doctorul se bucura de privilegiul pe atunci unic, al unei camere separate și se amesteca foarte rar cu ceilalți pacienți, dar își petrecea o mare parte din timp în bibliotecă unde citia necontenit, luându-și note pentru marele dicționar la care lucra.

D-rul Minor avea un cap cu trăsături fine, fruntea înaltă, ochi de un albastru-cenușiu, foarte inteligenți, obrajii scofâlciți, mustăți mătăsoase, și o barbă lungă albă, ce se termina într'un unghiu ascuțit. In total dădea impresia unui alchimist medieval și cu toate că desfășura o activitate intelectuală atât de superioară și de prețioasă, era victima a tot felul de năluciri.

D-rul C. Minor, dementul care a colaborat din ospiciu, la marea enciclopedie engleză. Obsedat de teama diavolului ținea întotdeauna lângă el un lighian cu apă, în credința că spiritele rele n'ar fi îndrăsnit să se apropie astfel de el.

Trăia cu frica diavolilor și a fantomelor și pusese să i se introducă sub uși plăci de zinc, pentru a împiedeca spiritele rele de a i se strecura în cameră, iar lângă el se afla veșnic un lighian cu apă, întrucât era încredințat că diavolul se teme de apă.

Dar nălucirile îl chinuiau mai mult noaptea. Deși se culca regulat la 7 și jumătate, și rămânea în pat până'n zorii zilei, d-rul Minor se plângea regulat că fusese maltratat de către paznici și nimeni nu-l putea convinge că dormise tot timpul, fără cea mai mică întrerupere.

In analele acestei instituții nu există decât două evadări.

Un pensionar a dispărut fără urmă și nu s'a mai auzit nici-odată de el. Celălalt, James Kelly, care a fugit în 1888, a pribegit necontenit prin lume, hărțuit mereu de frica de a nu fi prins și apoi după 39 de ani a reapărut la porțile ospiciului sfârșit de foame, cu picioarele îndurerate, istovit de oboseală cerând să fie reprimit, pentrucă lipsit de prieteni și de rude, se temea să nu moară undeva izolat.

Broadmoor ca și Matteawan din New-York, este ospiciul unde sunt trimiși criminalii achitați de o crimă comisă sub influența unei stări de demență. Inchisorile din Anglia mai trimit la Broadmoor și pe deținuții cari înebunesc în timp ce-și fac pedeapsa. In ultimii ani, acest ospiciu a devenit archiplin și tocmai pentru a se face loc nouilor pacienți, s'a propus a se elibera o parte din acei „criminali demenți" asupra căror s'ar stabili că sunt complect vindecați.

CIUDAȚENII

Di

La o cursă de obstacole în Philadelphia, un călăreț al cărui cal încăpățânat nu vroia să sară obstacolele, a silit animalul, așa cum vedem in fotografie, să se supună ordinelor.

In București a făcut senzație apariția pe stradă a unui struț înhămat la un cărucior. Pasărea e foarte viguroasă și iute: ea aleargă ducând pe conducător și o tablă mare de reclame.

Simpatie între extreme: dogul cel mare este protectorul micului pekinez. Nu știm dacă pekinezului îi va fi plăcând să stea călare pe spinarea lată a dogului, dar când e vorba să fie fotografiat, faci și sacrificii!

In școala superioară din Beverly Hills (California) s'a adunat cel mai mare număr de gemeni. Pentru profesori e foarte dificil, deoarece școlarii se aseamănă doi câte doi atât de mult, încât cu greu pot fi deosebiți.

Cea mai mare plăcere a tineretului din Madagascar, este vânătoarea de crocodili. In ilustrația noastră, doi tineri foarte civilizați, își urmăresc vânatul cu bicicleta.

...n toată lumea

...Recoltă nouă... de copii, într'un ...cămin. Toţi copiii sunt mulţumiţi ...i nu înţeleg ce vrea dela ei d-l cu ...cutia neagră! →

...Dansatorii din neamul Pishauko ...din Venezuela (America de sud) se ...împodobesc aşa cum îi vedem în ...fotografia noastră. Ei trăesc sălba...tici în pădurile virgine ale Vene...zuelei, şi sunt temuţi de indigeni, ...din pricina cruzimii lor.

Madona din China înfăţişează pe Sfânta Fecioară ca o împărăteasă chineză. Ea este adorată în Tonglu, la Sud de Peking. Orăşelul acesta necunoscut în urmă cu câteva secole, a devenit azi un loc de vilegiatură. →

FORME și LINII de vară

1) Rochie imprimată pe fondul crême cu rotițe în două tonuri de bleu, cordonul și garnitura la gât bleu-marin.

2) Rochie imprimată în gris-negru-corail, garnisită cu ciré negru.

La începutul oricărui sezon suntem asaltați de o sumedenie de idei, de forme și linii noui, care de care mai originale și mai diverse. Deabia cu timpul se desprind din vâltoarea aceasta cele câteva idei, care formează caracteristica modei unui sezon.

Astfel se pare că imprimé-ul a învins pentru rochiile elegante de după amiază. Pe lângă desenurile „fleurs de champs", foarte favorizate, vom avea, ca întotdeauna, și desenuri mici, geometrice sau absolut luate din domeniul fantaziei. Nota comună, la toate acestea, rămâne contrastul puternic între culoarea fondului și aceea a desenului, foarte vesel și colorat. Intâlnim foarte des și eșarfa, sau cordonul lat, de panglică ciré neagră, marron sau bleu-marin, care oferă ochiului un punct de odihnă, în impestrițarea țesutului. La aceste rochii se poartă pălării mari la aprecierea și gustul purtătoarei. Rochiile imprimate au mai întotdeauna mânicile scurte sau trois-quarts, care se opresc la cot, ample și grațioase. Lungimea acestor rochii este moderată, fustele lungi de tot rămânând rezervate rochiilor de seară.

Pentru dimineață, rochiile noastre vor fi confecționate în ma

joritatea cazurilor din cotonade. Niciodată n'am avut o colecţie atât de bogată de ţesături de bumbac, ca acum. Există nenumărate feluri de pichet-uri pânze, voaluri, uni sau imprimate, perfect lavabile şi în culorile cele mai atrăgătoare. Aceste rochii se lucrează foarte simplu, se garnisesc cu nasturi mari de lemn sau de os, într'un ton contrastant, sau se împodobesc la gât cu o fundă mare de şcolăriţă. Rochiile acestea sunt foarte puţin pretenţioase, tinereşti, şi sunt idealul îmbrăcămintei, atât pentru staţiunile balneare, cât şi pentru plimbarea în oraş. O gamă întreagă de colori pastel stă la dispoziţia, pe lângă albul vecinic modern şi frumos, şi se completează cu pălării simple albe, de pai sau de fetru, pantofi trotteuri albi cu marron şi mănuşi lavabile albe sau — ultimul capriciu al modei — croşetate din aţă de in în reţea largă, după modelul celor purtate de bunicile noastre.

3) Toată garnitura acestei rochii de marocain de aţă roz constă în funda mare de ciré marron, armonizată cu pălăria din acelaş material.

4) Rochie de pichet „citron", cordon şi cravată bleu-marin, pălărie mare de pai natural, cu panglici „citron" şi bleu-marin.

5) Rochie de pânză albă cu nasturi şi cordon roşu.

Călătoriţi cu tramvaiul?

Fiţi atenţi! „Realitatea Ilustrată" vă oferă 500 lei pentru fiecare bilet de tramvai, care va avea aceeaşi serie cu vreuna din cele zece pe care le publicăm săptămânal. Cineva poate avea şi două bilete în aceeaşi săptămână.

Noi alegem cele zece numere pe care le publicăm din borderourile puse la dispoziţie de S. T. B. şi de comun acord cu un delegat al acestei instituţii. Cititorii să păstreze chiar timp de două săptămâni biletele, pentrucă s'ar putea întâmpla ca unele serii alese de noi, să nu se pună în vânzare de cât în săptămâna următoare.

COMPOZITORII MUZICALI ȘI STRIGATELE OLTENILOR

Unele din strigătele oltenilor, vânzători ambulanți, pe străzile Capitalei, au procurat motive compozitorilor muzicali români.

CÂND a sosit în țară prinţipesa Maria de Edinburg, care deveni soția principelui moștenitor Ferdinand al României, a fost ciudat surprinsă de strigătele vesele ale vânzătorilor depe străzile Bucureștilor. Zic vesele, pentru cei deprinși din copilărie cu dânsele, strigăte devenite o tradiție pentru Capitala noastră... Dar tânăra principesă, de câte ori trecea în trăsură, tresăria surpinsă și întorcea fără voe capul, când răsuna prin apropiere vre-un asemenea strigăt, sau mai exact cântec ciudat care impresionează în mod curios pe acei, ce vin pentru prima dată în București.

Mulți streini se plâng de sbieretele oltenilor, cari încep să răcnească în zori de zi, de parcă ar fi în pădure, trezind „pe toată lumea din somn". Prin „toată lumea" înțeleg pe cel ce deabea a sosit între noi. Bucureșteanul este atât de deprins cu aceste semnale încât nu le mai aude și doarme tun, ori cât de tare ar striga olteanul.

Vânzătorul vestește numai pe gospodinele harnice, pe acele cari se scoală de dimineață...

De altfel — nu știu dacă ați observat — oltenii și ceilalți vânzători ambulanți trec pe itinerariul lor cu o mare regularitate la anumite ore exacte; ei sunt un fel de ceasornic al mahalalei!

COCOȘUL DIMINEȚEI

Când a sosit în București Regina Maria, am notat următoarele strigăte, pe care le auzeam adesea în apropierea palatului de la Cotroceni.

Unele din aceste semnale ale negustorilor se mai aud și azi. Altele au fost modificate, sau au dispărut cu totul.

Când răsuna glasul de cocoș strident și *agitato:*

cu acel sunet prelungit *glisando,* de la *la,* până la ascuțitul *sol* de sus, știam că e ora 5 de dimineață și că mai pot să trag un somn...

Varneviști! Varneviști! striga vânzătorul. Adică mai mult sughița decât pronunța silabele...

De altfel mai toți vânzătorii de stradă strigau atunci și strigă și astăzi astfel, încât un străin nici nu înțelege ce are de vânzare olteanul. Nici bucureșteanul getbeget nu deslușește lămurit cuvintele. Se ia mai mult după melodia, pe care o cunoaște foarte bine.

Se spune că Principesa Maria ar fi întrebat într'o zi ce strigă matinalul vânzător și i s'a explicat că *varneviști* însamnă cârnăciori cu hrean, cuvântul derivând de la nemțescul *Warme Würste* — cârnați calzi.

Pe vremea aceea, pentru o monedă de zece bani, lucrătorul bucureștean, care se ducea în zori de zi la fabrică putea să-și cumpere o pereche de cârnăciori calzi, cu hrean, pe care-i mânca apoi cu mare poftă, cumpărându-și de „cinci parale" pâine.

CORNURI

La 6 dimineața trecea un țărănaș cu picioarele goale și cu un coș jos și lat de răchită, în cap.

El cânta melancolic, într'o tonalitate cu trei *bemoli,* într'un tempo, ce s'ar putea nota, în termenul consacrat în muzică: un *moderato:*

Pe vremea acea, cu *„un ban"* — în realitate cu a zecea parte dintr'un leu — se puteau cumpăra patru cornuri. Cu un leu întreg s'ar fi putut cumpăra patruzeci de cornuri!

Cântecul era destul de frumos și cu inflexiuni interesante... L-a utilizat mai târziu un compozitor muzical român, care locuește în străinătate. De multe ori strigătul cornarului modest de pe malurile Dâmboviței, pus cu măestrie pe note, a răsunat impresionant în sălile mari de concerte ale Parisului.

MIEL! MIEL!

La șapte trecea un oltean cu miei, care — crescând energic sunetele — striga *precipitato:*

Mi se părea că spune:

— *Scoală! Scoală! Scoală!"*

Auziam ca prin vis și dormiam mereu...

Imediat după dânsul venia un altul, care ducea și el miei jupuiți, atârnați pe cobiliță.

Asta parcă striga pe un ton plin de reproș:

Mi se părea un fel de dojană:

— *Nu te mai scoli? Nu te mai scoli?*

Deschideam ochii. Soarele era sus pe cer. Săriam jos din pat și începeam să mă îmbrac.

FICAȚEI

La opt se zărea în colțul străzii unul care vindea măruntae de vacă și cânta, cu o voce de bariton, *maestoso:*

Do-do-fa-la-re-do!

IAURT

La ora nouă auziam pe iaurgiul meu, care se credea obligat să se anunțe dela o distanță de o sută de metri cu o voce țipătoare și agitată:

Iar un altul, care-i făcea concurenţă şi cu care o dată se luase la bătae, spunea cu glas bărbătesc, *risoluto:*

Imediat după iaurgii trecea pe lângă locuinţa mea, o femee cu lapte covăsit, care anunţa pe muşterii ei cu următorul cotcodăcit de găină, *precipitato:*

Pe la ora zece din când în când, venea un ţigan, care spoia tingiri. Se vede că în alte zile colinda alte străzi. Acesta striga astfel, *scherzando:*

Ultima notă o arunca vehement în văzduh, cu pasiunea aprinsă a unui tenor de operetă.

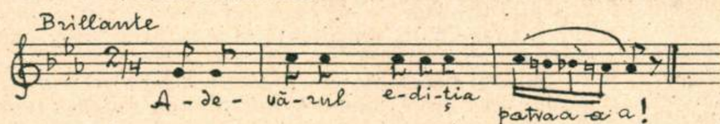
— *Spoeeee!!*

Cu siguranţă că acum s'ar fi trezit toţi leneşii, ce poate mai dormiau pe strada mea.

Dacă poate nu auziseră vocea piţigăiată a iaurgiului şi cotcodăcitul femeei cu lapte covăsit, era însă imposibil să nu fi auzit vocaliza energică a ţiganului.

ADEVARUL!

Iar mai spre seară, pe la cinci şi jumătate, îşi făcea apariţia un „jurnalist", cu „Adeverul", care făcea să răsune strada de următorul semnal strălucitor:

Aşa se striga atunci, căci „Adevărul" avea patru ediţii, din cari ultima se vindea în Capitală.

Orice s'ar spune, strigătele aceste, specific bucureştene, înveselesc strada şi gospodina aşteaptă cu atenţie şi nerăbdare uitându-se la ceas, semnalul furnizorului obicinuit.

Mai e de observat simţul înăscut al vânzătorilor ambulanţi cari ţin seamă în mod inconştient de diferite regule teoretice muzicale, de echilibrul tactului, de pauze, diezi şi bemoli indicaţi de tonalitatea respectivă de ritm...

De bună seamă că aceste strigăte muzicale se explică astfel: în mod instinctiv vânzătorul a înţeles că strigătul vorbit produce un număr mult mai mic de vibraţii şi impresionează mai puţin ca o succesiune ritmată de note muzicale.

Vânzătorii noştri ambulanţi fac inconştient muzică, ca şi *Jourdain*, al lui *Molière*, care făcea proză, fără ca să ştie...

Autorităţile Sanitare au interzis vânzarea pe stradă a „crenvişilor" şi a „ficăţelului de vacă". Unele dintre strigările de mai sus s'au modificat, după cum s'au schimbat şi preţurile obiectelor vândute... Tabloul de mai sus a căpătat deci şi un oareşicare interes istoric.

Cu alt prilej vom reda strigătele vânzătorilor ambulanţi din zilele noastre.

ALEX. F. MIHAIL

Şcoala de gospodărie practică dela Anadalchioi

In comuna Anadolchioi, de lângă Constanţa, funcţionează o şcoală de gospodărie practică, pusă sub admirabila conducere a doamnei Maria G. L. Dimitriu-Castano, *o eminentă pedagogă.*

In stânga vedem pe d-na Dimitriu-Castano, *iar în dreapta, clădirea şcolii.*

zei păgâni în locul profeţilor

Hitler lansează o nouă surpriză, anunţându-şi intenţia de a înlocui eorii şi profeţii vechiului testament, cu zei păgâni şi alte figuri din mitologia nordică.

Profetul Daniel a fost aruncat de regele Babiloniei, în groapa leilor, dar printr'o minune a scăpat neatins.

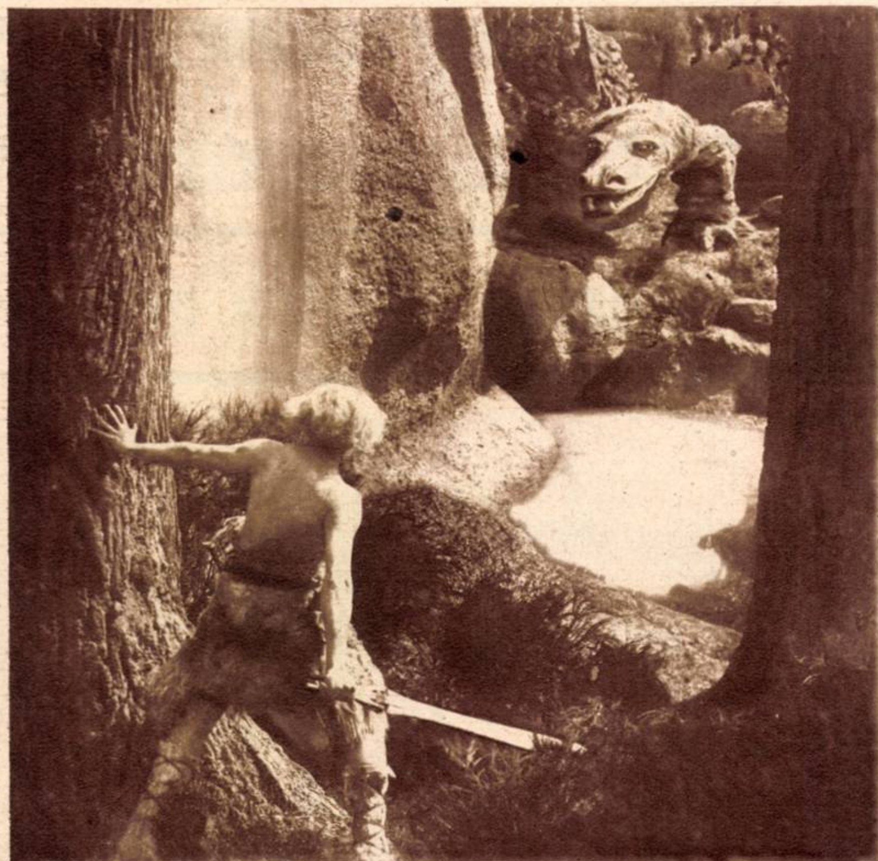
BISERICA protestantă din Mecklenburg Schwerin a fost dată pe mâna unui Comisar de Stat — măsură prin care întreaga putere legislativă, juridică şi episcopală a bisericei luterane, trece din mâinile supremului consiliu sinodal, în cele ale guvernului, asemeni unei oarecari instituţii sanitare sau forţe poliţieneşti.

Se crede că mişcarea din Mecklenburg Schwerin este un prim pas către naţionalizarea bisericilor din întreaga Germanie. Noul comisar de stat a şi emis ordine de dizolvare a tuturor sinodurilor şi consiliilor eclesiastice, făcând cunoscut clerurilor că deacum înainte, ordinele vor emana numai dela el. Se crede că Hitler va constitui o comisiune federală, cu autoritate generală asupra diferiţilor comisari de stat, pe care-i va numi mai târziu şi atunci, biserica va fi controlată ca orice alt resort al guvernului.

La o conferinţă a *„germanilor creştini"* secţiunea religioasă din Berlin a forţelor hitleriste s'a hotărît fuziunea bisericei cu mişcarea nazistă şi excluderea din biblie a vechiului testament, ce constituia până acum baza religei creştine. S'au ţinut discursuri prin care se arăta că această măsură ar însemna ridicarea în prim plan a miturilor şi legendelor rasei teutonice, al căror studiu ar întări

Stânga: David şi Goliath, după o pictură celebră, jos: Siegfried, eroul mitic german, pregătindu-se să atace balaurul, pe care l-a ucis apoi

în spiritele celor tineri, sentimentele patriotice.

S'a mai spus la această întrunire că arienii au fost rasa care a populat cea mai mare parte a Europei în epocile preistorice şi, după părerea lui Hitler, germanii ar fi principalii reprezentanţi ai acestei rase, care trebue deci menţinută cât mai pură.

Naziştii proclamă sus şi tare că sunt creştini şi cred numai în Noul Testament, dar trec cu vederea faptul că între această ultimă parte a bibliei şi Vechiul Testament, există legături absolut indisolubile. Dumnezeul creştinilor este una şi aceeaş persoană că Jehovah al Vechiului Testament, căci Mântuitorul spune în capitolul XII, versetul 26 al apostolului Marcu:

„N'aţi citit în cartea lui Moise, cum Dumnezeu i-a vorbit în tufiş, spunând: „Eu sunt Dumnezeul lui Abraham, al lui Isaac, şi al lui Iacob?"

Organizaţia bisericească nazistă, numită „germanii creştini", cuprinde o treime din credincioşii bisericilor pretestante ale Germaniei. Cu sprijinul statului şi cu împuternicirea de a tăia bisericilor subvenţiile, această organizaţie pare că a trecut serios la realizarea programului său de teutonizare a creştinităţii.

Principalul post de radio-difuziune nazistă din Mecklenburg-Schwerin, a expus ideile religioase ale partidului într'un apel, ce sună astfel:

„Trebue să cuceriţi bisericile. Avem nevoie de luterani ai „revoluţiunei naţionale", cari să preia guvernarea bisericei".

La Berlin, corpul conducător al bisericei protestante a convenit să adere la cererea „germanilor creştini", introducând în sânul său membri noui şi mai tineri, *„cari vor realiza schimbările necesare în structura bisericii"*.

Lojile masonice ale acestei ţări vor fi reorganizate sub numele de „Ordinul naţional creştin al lui Frederic cel Mare". Vechiul ritual bazat în mare parte pe Vechiul Testament, va fi abandonat şi aci, iar evreii vor fi cu totul excluşi din aceaste organizaţiuni.

In urmărirea aceleeaşi politici, cărţile ne-ariene sunt excluse din edituri, din vânzare şi din biblioteci.

Se pare că introducerea vechilor zei şi eroi germani în biblie va ridica numeroase dileme, dar hitleriştii se fac forte să le soluţioneze pe toate...

Astfel, blonda şi irezistibila Lorelei care ademenia pe tinerii luntraşi în vârtejurile cascadelor Rinului de lângă Oberwesel, va înlocui pe Miriam, eroica soră a lui Moise — care a păstrat „chivotul legei", în cursul marei crize prin care au trecut evreii, fugind din Egipt — pentrucă ambele erau faimoase pentru frumuseţea vocii lor şi ambele au trăit pe lângă apă, iar renumita stâncă de pe Rin, numită „Ehrenbreitstein", va deveni probabil un fel de altar naţionalist.

Vechii germani erau strâns înrudiţi cu scandinavii, având aproape aceeaşi mitologie. După legendele norve-

gienilor, pe care germanii s'au pus acum să le studieze, pământul a fost la început un pustiu numit Ginnunga, care avea în Nord o regiune de ceață, gheţuri şi zăpezi, anume Niflheim, iar în sud o regiune de căldură şi soare, numită Muspelheim. Din massa de noroi şi zăpezi în topire, luă naştere o uriaşă creatură, Ymir, ce se hrănia cu laptele vacii Audhumbla. Vaca trăia la rândul ei lingând blocurile de ghiaţă şi din apa topită astfel luă naştere Bori, ziditorul lumei şi tată al lui Bor, care deveni la rândul său părintele lui Odin. Această legendă va înlocui probabil în geneză, istoria creeaţiunii.

Mai departe e de aşteptat, că păgânul Wotan va primi în religie hitleristă onorurile de care se bucura până acum Moise, conducătorul lui Israel.

Rămân totuş multe figuri marcante în vechiul testament, care nu prea vedem cum ar putea fi înlocuite cu caracterele mitologiei norvegiene. Problema aceasta dă mult de lucru filozofilor hitlerişti, cari o frământă zeloşi, discutând-o în articole şi discursuri. Zeii şi eroii mitologiei nordice sunt exuberanţi, feroci, ilogici şi au toţi sfârşituri tragice, pe când personagiile vechiului testament au fost în marea majoritate nişte conducători ai poporului lui Israel, cari au avut norocul să-şi ducă misiunea cu bine la capăt, lăsând o impresie profundă asupra vieţei civilizate de pe întreaga scoarţă a pământului. Abraham, întemeetorul poporului evreu se caracterizează prin excepţionala-i încredere şi supunere faţă de Dumnezeu la al cărui ordin se dovedi gata a-şi ucide fiul. Nu există o figură similară în întreaga mitologie nordică, iar păgânul Wotan nu s'a arătat niciodată capabil de divina milă a lui Jehovah.

Tot astfel, nu prea vedem care din eroii nordici s'ar putea compara măcar pe departe cu Daniel, cel mai eroic dintre profeţii evrei, care sfidând pe regele Babiloniei, continua a-şi adora Dumnezeul în văzul tuturor. Infuriat, monarhul dădu ordin să fie aruncat într'o groapă cu lei strigând batjocoritor: „Ia să vedem, poate Dumnezeul tău să te scape de lei?"

Daniel rămase calm, privind fără teamă animalele setoase de sânge, — care-l înconjuraseră răgind, — dar cari nu-i puteau face nici un rău, pentrucă Dumnezeu trimisese un înger să le încleşteze fălcile. Regele fu profund impresionat de această minune şi făcu din Daniel sfetnicul său.

Oricât v'aţi strădui, nu veţi găsi nicăieri în mitologia vechilor germani un erou, care să îmbine într'un asemenea grad, curajul cu înţelepciunea şi cu prodigiosul.

Zeitatea germanică Odin, avea doi fraţi, Wili şi We. Aceste trei personagii plăsmuesc în mitologia nordicilor o nouă lume, numită Midgard pentrucă era situată între ţările focului şi ale gheţurilor.

Din Midgard se ridica muntele sacru Asgard pe care trăia Odin şi alţi doisprezece zei mai mici — fiii săi, inclusiv marele Thor. Asgard cuprindea două locuinţe: Gladsheim pentru zei şi Vingolf pentru zeiţe. Tot aci se mai afla şi o Valhallă, unde Odin aducea jumătate din eroii căzuţi în lupte, cealaltă jumătate fiind luată în primire de Freya, marea soţie a acestui zeu. In noua religiune hitleristă, Valhalla va juca desigur un rol extrem de important, pntrucă furnizează o mare mângâiere tineretului destinat masacrelor răsboinice.

Zeităţile se întâlniau zilnic la sfat, sub arborele Yggdrasil, care avea trei rădăcini: una creştea în Asgard, a doua în Niflheim iar a treia în împărăţia Hela, adică a morţei.

Infernul era guvernat de zeiţa Hel, căreia i se încredinţau spiritele celor cari nu muriseră pe câmpul de luptă. Hitleriştii vor trimite probabil în acest infern pe comunişti şi pe ceilalţi duşmani ai lor.

Dar Odin era una şi aceeaş persoană cu Wotan, dătătorul de ploaie şi lumină.

El sta între doi câini mari şi feroci, reprezentaţi de obicei prin doi uriaşi danezi, dar s'ar putea întrebuinţa în acest scop şi câini poliţieneşti germani. Pe umeri avea doi corbi, cari-i aduceau în fiecare dimineaţă veşti din toată lumea. Aceste păsări se numiau Hunin şi Mulin ceeace se traduc prin Gândire şi Amintire.

Thor era zeul norvegian al Tunetelor şi al fulgerelor, el fabrica trăsnetele lui Odin şi era reprezentat alergând pe nouri într'un car tras de doi ţapi. Ca simbolizare a violenţei, vacarmului şi a luptei, Thor se va bucură de onoruri speciale din partea hitleriştilor. La păgânii germanici, ciocanul lui Thor era tot atât de venerat, cum e crucea la creştini.

Afară de aceste zeităţi mari, mitologia germanică numără o nesfârşită serie de figuri mai mici, printre cari mai însemnaţi sunt Elfii, guvernaţi de Erlking şi imortalizaţi într'un cântec popular.

Dacă urmăriţi istoria zeilor germanici, vedeţi că treptat ajungeţi la marele erou Siegfried, descendent direct din Odin. Pe măsură ce genealogia acestor zei progresează, se confundă cu vechiile caractere istorice. Astfel Siegfried, deşi o figură semi divină în miturile nordice, este în acelaş timp şi un vechiu prinţ german.

Acest Siegfried poate înlocui în Vechiul Testament, pe regele David, amândoi au fost tineri eroi, şampioni ai popoarelor lor. Siegfried a ucis balaurul, iar David, pe uriaşul Goliat.

Siegfried a devenit un obiect de profundă veneraţie pentru hit-

lerişti, cari au întemeiat o organizaţie intitulată „Liga Sigfried-Kriemhilda" având de obiect aflarea osemintelor lui Siegfried.

Legenda spune că Siegfried avea 2.68 m., înălţime şi se speră că aceste gigantice proporţii ale eroului vor pompa un nou curaj tineretului german, stimulându-i gustul vitejiilor. Căsătoria cu frumoasa Brunhilda aşa cum e reprezentată de opera lui Wagner, simbolizează deşteptarea naturii sub atingerea primăverii: pentru hitlerişti, acest episod mitic simbolizează deşteptarea Germaniei de către mişcarea lor.

Liga de care am vorbit mai sus a întreprins săpături la Lorsch, pe ţărmul râului Weschnitz la două mile şi jumătate distanţă de punctul unde apa aceasta se varsă în Rin. Manuscrise vechi, găsite în muzeul dela Worms, arată că Siegfried ar fi fost îngropat aci.

Acesta a fost personagiul real-istoric, a cărui viaţă se confundă cu aceea a mitologicului Siegfried. Era un prinţ al ţărilor de Jos, ale cărui domenii se întindeau lângă actuala frontieră dintre Germania şi Olanda.

Dar între diferitele versiuni ale acestor legende există mari deosebiri. In opera lui Wagner, care se bazează pe vechiile lelegende norvegiene, Siegfried ucide teribilul balaur Fafner şi se scaldă în sângele lui, prin care devine invulnerabil cu excepţia unui punct, acolo unde se interpusese o frunză.

Legenda mai spune că Siegfried avea un văl ce-l făcea invizibil şi o sabie miraculoasă, numită Nothung, care-i asigura întotdeauna victoria, şi cu care l-a şi răpus pe Fafner.

Ridicarea acestui erou la rangul de sfânt, ar determina însă o situaţie cam delicată întrucât părinţii lui Siegfried, Siegmund şi Sieglinde fuseseră fraţi, dar incidentele de acest soiu sunt foarte frecvente în mitologie şi hitleriştii vor şti de sigur cum să iasă şi din această încurcătură. Oricum însă, nu putem pierde din vedere faptul că toate aceste caractere nu sunt simpli muritori ci mai curând nişte simbolizări ale forţelor naturii. Dar ceeace importă e că nouii eroi nu sunt de rasă semitică.

Spectaculoasa unire a lui Siegfried cu Brunnhilda constitue pentru amatorii operei germane, unul din cele mai familiare episoade. Eroul se duce în valea înverzită unde Brunnhilda fusese lăsată dormind de către tatăl său, Wotan, acoperită cu un scut uriaş şi înconjurată cu un brâu de flăcări. Răpit de frumuseţea ei, o sărută şi sub atingerea buzelor sale, Brunnhilda se trezeşte, devenind muritoare. Acest mit poate fi interpretat ca o simbolizare a intrării lui Hitler şi a partidului nazist în poliica mondială.

După cum reese din legende şi din opera „Crepusculul Zeilor", Siegfried şi Brunnhilda, erau sortiţi pieirei. Conspiratorul Hagen care încerca să fure comoara Nibelungilor, determină pe Siegfried să se căsătorească cu Gutrune, sora regelui Gunther, rezervând pe semi-divina Brunnhilda pentru acest monarch. Gutrune devine Kriemhilda într'una din versiunile legendei.

Dela Gutrune, Hagen află punctul unde eroul era vulnerabil şi-l ucise, aruncându-i o lance între umeri.

Castelul Valhallei e incendiat în urma acestui omor şi cu el ard toţi zeii şi eroii mitologiei germane, pentru a face loc unei noui ere.

Legendele zeilor nordici şi a descendenţilor lor sunt pe alocuri frumoase, dar prezintă foarte adesea părţi desgustătoare, şi pe urmă, episoadele sunt confuze şi cam greu de înţeles, în vreme ce vechiul testament, considerat dintr'un punct de vedere strict raţional este aproape în întregime clar.

Tragica poveste a descendenţilor lui Wotan prezintă oarecari legături cu istoria lui Atila. Se spune astfel că acest marcant personagiu istoric ar fi avut printre femeile sale pe Gutrune, văduva lui Siegfried. Pentru elucidarea acestui episod istoric, s'au întreprins o nouă serie de săpături, în Ungaria la Gran, lângă Budapesta, pe terenul presupuselor ruini ale unuia din castelele lui Atila.

Atila părea a fi fost în vechime o figură foarte populară în Germania, pentrucă numele de Eitel şi Etzel care sunt derivate din Atila, au fost întotdeauna frecvente, în acest ţinut. Unul din fiii ex-kaiserului se numeşte Priţul Eitel Fritz.

Dar rămâne încă un mare număr de alţi zei germani cari ar putea fi reînviaţi de către hitlerişti. Prin anul 772, Saxonii cari ocupau o mare parte din Estul Germaniei centrale, adorau un idol uriaş numit „Irminsul" sau „Irmensaule" ce consta într'o imensă stâncă primitiv cioplită şi având o figură hidoasă. Impăratul Carol cel Mare care guverna Germania şi Franţa în epoca aceea, trecu la creştinism şi impuse saxonilor să-i urmeze exemplul. Aceştia se opuseră însă, luptând cu disperare pentru apărarea idolului lor. Carol cel Mare ucise câteva sute din preoţii religiei păgâne şi câteva mii de saxoni, până când captură Irminsul-ul şi-l sfărâmă. Ultimii adoratori ai idolului au fost exterminaţi până la unul. Un fragment din idolul saxon se află astăzi, la un loc cu alte ornamente din epoci mai îndepărtate, în mânăstirea dela Corbey.

In rezumat, lumea miturilor şi legendelor norvegiano-teutonice e extrem de vastă şi de confuză, ceeace ne îndreptăţeşte să ne temem că naziştii se vor pierde în ea. E. A.

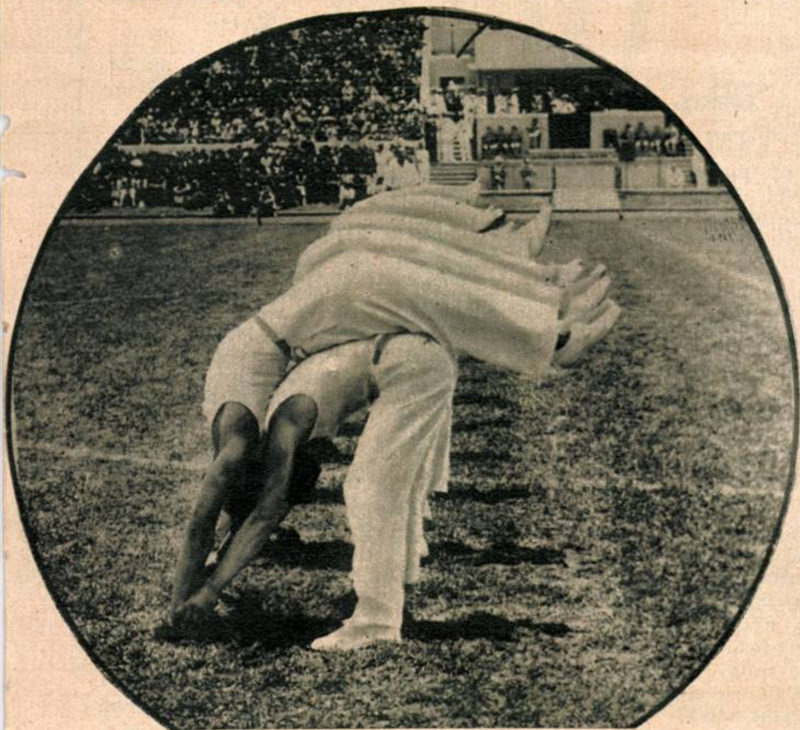
Actualităţi

Dreapta: *Regele Carol, d-nii miniştri Vaida-Voevod, D. R. Ioaniţescu şi Pan. Halipa, asistând la inaugurarea noului palat al Casei Centrale a Asigurărilor Sociale;* jos: *un grup din invitaţii la inaugurare.*

Luni 12 Iunie s'au împlinit 10 ani dela fondarea O. N. E. F.-ului. Cu această ocazie s'a organizat o serbare sportivă, pe stadionul Oficiului. In medalion şi în dreapta jos: *două figuri executate de elevii şi elevele O. N. E. F.-ului.*

Stânga jos: *Marele Voevod Mihai şi colegii săi, fotografiaţi în cursul lecţiei pe care au luat-o la Muzeul Militar din Parcul Carol.* Jos: *Regele Carol, alături de fruntaşii social-democraţi I. Flueraş şi Ilie Moscovici, la inaugurarea palatului Casei Centrale a Asigurărilor Sociale.*

HUMOR

CUNOŞTINŢA

— „Spune-mi, tăticule, cum ai cunoscut pe mama?"

— „La un prânz: eram 13 la masă!"

EXPLICAŢIE

Profesorul: „Şi dece pleacă berzele toamna spre Sud?"

Elevul: „Fiindcă şi în Italia trebue să se nască copii!"

AVARIŢIE

O doamnă cam trecută întreabă cu glas mieros pe un bancher cunoscut ca foarte sgârcit:

— „Spune-mi sincer, ce vârstă îmi dai, scumpe prietene?"

O amică bună care a auzit întrebarea, spune cu jumătate glas, vecinului:

— „S'a adresat bancherului, fiindcă-l ştie cât este de avar".

— *„Imi permiteţi, doamnă, să vă ofer locul meu?!"*

— *„Mulţumesc! Iată că tot se mai găsesc bărbaţi politicoşi".*

— *„Desigur, doamnă, când eşti mai tânăr, îţi poţi permite să mai stai şi'n picioare..."*

LA ŞCOALA DE AVIAŢIE

— „Când săriţi, număraţi până la trei. Apoi trageţi de sfoară, şi paraşuta se deschide."

— „Şi dacă nu se deschide?"

— „Atunci vi se dă alta din depozit."

INTREBARE FĂRĂ SENS

— „Pentru ce n'ai strigat când te-a sărutat?"

— „Doar nu sunt ventrilocă!"

PUNCTUALITATE

— „Dela cinci aştept aici pe soţul meu. E aproape şapte şi n'a venit!"

— „Când trebuia să vă întâlniţi?"

— „La patru".

MOTIVUL

— *„Ce?! Tocmai aparatul de radio aţi găsit să mi-l salvaţi? Duceţi-l imediat înapoi! Ca să scap de el am dat foc casei!"*

Cum lucrează compozitorul de muzică modernă.

COPII TERIBILI

La masă, la un moment dat, amestecându-se în discuţie, Ionel se adresează unei invitate:

„Spune-mi te rog, întrebă el, pe d-ta o să te culeagă în curând?"

— „Dece?" întreabă doamna.

— „Pentrucă mama spunea zilele trecute că eşti coaptă şi ai început să te treci."

DILEMĂ

Clientul (către peţitoare): — „Dumneata mă sfătueşti să iau pe mamă, şi eu aş prefera pe fată."

Peţitoarea:— „Ferească Sfântul! Nici nu vă închipuiţi ce soacră rea o să aveţi în cazul ăsta!"

MOTIV

— „In definitiv, pentru ce-ai rupt logodna cu Ionel?"

— „E un neruşinat. De curând treceam pe la un bijutier şi îi spuneam să-mi ia ceva pentru decolteul meu. Ştii ce mi-a dăruit? O bucată de săpun."

LA RESTAURANT

— Chelner, îmi aduci nişte stridii. Să nu fie nici prea mari, nici prea mici, nici prea sărate, nici prea grase... Să fie proaspete nu-i aşa?... şi deschise cu îngrijire...

— Spuneţi, vă rog, nu doriţi să cuprindă şi perle?

INAINTE DE PLECARE

— *„Să bagi bine de seamă dacă n'ai uitat ceva".*

— *„Am să-ţi scriu".*

— *„Dacă nu te simţi bine..."*

— *„...am să-ţi telegrafiez".*

— *„Şi dacă ai cumva nevoe de bani...„*

— *„...îţi telefonez".*

Eterna poveste

CÂND CUMPERI CASĂ...

— *„In câte rate trebue să plătesc prima rată?"*

Cameră mobilată: — „Cum crezi d-ta că pot să mă şterg cu prosopul ăsta minuscul?"

— „Intrebuinţează mai puţină apă!"

GENEROS

Ionel se joacă tot suindu-se pe scară, încălecând balustrada şi lăsându-se să alunece jos pe ea.

— „Ce tot faci aici?" ţipă mama lui, mâniată, când îl vede.

— „Pantaloni pentru copii săraci".

DE LA ŞCOALĂ

Profesorul din sat cere copiilor să numească substantive, care încep cu „b". Pentrucă Vasilică, fiul unui cârciumar nu găseşte răspuns destul de repede, profesorul îl ajută:

— „Ia spune, de pildă, cum se numeşte lucrul în care intră atât de mult vin?"

— „Domnul primar".

D. HERRIOT MĂNÂNCĂ TURNUL EIFFEL

Se ştie că d. Herriot, fostul preşedinte al consiliului de miniştri francez, a fost delegat de guvernul său să reprezinte Franţa, în conciliabulele dela Casa Albă.

Direcţia hotelului său din din Washington a avut atenţiunea să pună în salon un turn Eiffel imens, de zahăr. Domnul Herriot a fost poftit să permită să se facă o fotografie simbolică, în timp ce el cuprindea cu braţele turnul. A consimţit cu gentileţe şi după ce s'a fotografiat, a desfăcut partea deasupra pe care a găsit-o delicioasă. A oferit tuturor, din ea, până la al treilea etaj...

Cum a câştigat

Gheorghe Ana premiul de 500 lei cu un bilet de tramvai!

— „Bună ziua, aici e „Realitatea Ilustrată"? Aici se dă 500 lei pentru biletele de tramvai?"

— „Da. Unde-i biletul?

Şi redactorul nostru se îndreptă cu oarecare uimire, spre fetiţa inimoasă, care intrase atât de impetuos în redacţie.

— „Eu am strâns foarte multe bilete de tramvai, fiindcă eu fac drumuri multe că mă trimite d-l inginer Pastia"...

— „Şi unde sunt biletele?"

— „Acasă".

— „Păi de unde să ştim noi dac'ai câştigat sau nu?"

Fetiţa — o chiamă Ana Gheor-

ghe, şi are numai 11 ani — s'a întors după o jumătate de oră, cu o pungă de bilete. Bănuim că a adunat şi depe la alţii, biletele aruncate.

Cercetând numerele premiate, — spre norocul ei — unul din bilete se potrivia.

— „Ce-o să faci cu banii?" am întrebat-o.

— „O sută o păstrez şi restul trimit la ţară, mamei.

Ne-am dumirit în cele din urmă, că mama fetiţei este angajată pe moşia d-lui inginer Pastia, care locuind în Bucureşti, în str. Traian 198, întreţine şi copilul.

— „O să mai strâng bilete, că eu merg mult şi cu 16 şi cu 25, şi cu 8 şi cu 19 şi mai iau şi corespondenţă".

Şi a plecat apoi fericită.

Eleva Nicolau Olivia, premianta clasei III B. a şcoalei primare de fete No. 17 din Capitală, care s'a distins la serbarea sfârşitului de an şcolar de Duminică 11 Iunie.

Menţionăm că eminenta elevă, care are 10 ani, este în anul II la Academia de Muzică (secţia piano).

ACCIDENTE

Printre numeroasele însuşiri care caracterizează pe om, şi-l deosebeşte de restul animalelor, poate că cea mai curioasă este conştienta tratare a morţii, fără îndemnul foamei sau acel al menţinerii speciei.

Motorul actelor de curaj pe tărâmul sportiv sau al recordurilor, este dorinţa glorificării. Omul e mândru, şi caută admiraţia semenilor.

Fără a ţinea seama de pericol mulţi îşi pun viaţa în primejdie spre a sosi cu câteva secunde sau fracţiuni de secundă mai iute la potou, spre a trece obstacole tot mai dificile pe care tot ei le pun în cale, spre a învinge într'o cursă de automobile.

Câţi n'au căzut pe altarul acestei nemiloase zeiţe care este Victoria, la joc!

Publicăm alăturai două fotografii care înfăţişează accidente curioase.

La o cursă de obstacole, în Anglia, calul a intrat cu piciorul în gard, înloc să sară deasupra;

Şi la o întrecere de automobile, maşina, la turnantă, s'a ridicat pe roţile dinapoi, ca şi când ar fi voit să sară peste un obstacol, aruncând afară pe conducător, care printr'o minune a scăpat cu viaţă.

TRAGEDII OMENEŞTI

CINE ar putea spune toată suferinţa care există în omenire? Cine ar putea simţi durerile fiecăruia, cine cunoaşte nenumăratele tragedii ale atâtor necunoscuţi?

Pe drumul care duce spre Steierdorf, în Banat, fotograful nostru a întâlnit acest convoi de oameni necăjiţi. Un bătrân de 73 de ani se opintia din greu la oiştia în care se înhămase el şi nepotul cu ochi miraţi, ca să ducă până în comună, la procesul care urma să se desbată acolo, o femee oloagă: fiica moşneagului şi mama băeţelului.

— „Degeaba te duci, moşule, astăzi judecătoria e închisă, e sărbătoare fiindc'a venit Vodă".

— „Nu se poate să fie închisă: avem citaţie! Trebue să meargă la înfăţişare, că altfel ne prăpădim de tot".

Şi convoiul a pornit mai departe, domol, moşneagul curbându-şi spinarea şi întinzând de ştreang, cu copilul de mână, iar roţile scârţâind plângător.

TENEBRO

DE RUDYARD MULLTON

11)

Deep se uită lung la Bill, neştiind dacă abilul procurist işi bate joc de el, sau dacă vorbeşte serios...

In special Sambo, negrul lui Rex, era urmărit. Acest negru era de origină africană, şi era fatal bănuit că e amestecat in afacerea măştilor de piele, ce se aplicau victimelor misteriosului „T.".

Acest Sambo, pueril uneori, dar de o distincţie înăscută, sălbatică, alteori, stârnea în gradul superlativ curiozitatea poliţiştilor.

Or, Erwans află odată că Rex şi Sambo se tutuiau... Aşa dar, Sambo nu era un simplu servitor al lui Rex.

Toate eforturile lui Farwell de a-l dezobicinui pe Sambo să_i spună pe nume, şi a-l învăţa să_i zică „domnule director general", au fost zadarnice. Sambo replica:

— Sambo zice lui Rex, Rex. Sambo fiu prinţ african, Rex un păr'it englez. Rex trebue zice Sambo, Excelenţă!

— Ba să te ia dracul! îi răspundea Rex.

Aceste incidente, nu clătinau de loc credinţa cu care Sambo servia pe Rex. Dacă Rex i-ar fi zis să se arunce în foc, Sambo s'ar fi aruncat convins că viaţa lui aparţinea lui Rex, fără nici o reticenţă.

Odată, când Rex se afla fără resurse materiale, i_a spus lui Sambo că-l lasă liber, că poate să plece ca să_şi câştige traiul în altă parte.

— Sambo nu pleci, fu răspunsul negrului.

— Dar nu mai am nici eu ce să mănânc; nu te mai pot hrăni.

— Sambo nu mănânci, dar nu pleci.

— Dar dacă mă arestează, şi te vor aresta şi pe tine? replică Rex.

— Sambo şi Rex merge amândoi în închisoare.

— Şi dacă au să-mi tae capul?

— Capul lui Sambo tăiat şi el...

Rex se înfuriase, gonindu_l.

Sambo; liniştit, replicase:

— Rex stăpân viaţa lui Sambo. Sambo nu părăseşti Rex, până la moarte.

*

Când Rex Farwell povesti procuristului său, cum au căzut in cursa lui Moro Moop, şi condiţiile pe care acesta le pune, ca să nu facă plângere la parchet, Bill Parker îl întrebă, îngrozit:

— Ei, ce-ai să faci acum?

— Nimic!

— Cum: „nimic"? Vrei să te mănânce puşcăria?

— Da, răspunse Rex Farwell. Altă soluţie nu e.

— Ce, ai înebunit? Mai e o soluţie: să mărturiseşti tot Dianei...

— Asta niciodată.

— Trebue să recunoşti că Moro a fost mai tare ca tine şi să_i cedezi de bună voe fata.

— Voi face închisoare, răspunse Rex hotărît.

— Dar eu nu vreau să fac închisoare, cu tine, protestă Bill. E uşor de înţeles, că mă vor aresta odată cu tine. Sunt, în fond, complicele tău, la toată mascarada asta. Şi nu vreau... cu trecutul şi reputaţia şubredă ce am, să fiu arestat. Ar însemna pentru mine o condamnare sigură şi fără nici o circumstanţă atenuantă.

— Ascultă Bill, zise sever Farwell. Dacă îndrăzneşti să spui Dianei ce s'a întâmplat cu Moro şi condiţiile pe care le pune, ca să nu facă plângerea contra noastră, te împuşc! Bagă de seamă că vorbesc foarte serios!

— Dar dacă Moro face plângerea şi izbucneşte scandalul, atunci va ieşi şi ea compromisă. Dacă te vor aresta, nu numai eu, dar şi ea va fi luată drept complicea ta. N'ai dreptul s'o arunci în ghiarele justiţiei, s'o hărţuiască cu interogatorii, s'o aresteze eventual. Ai distruge-o, şi odată cu ea, toate planurile tale de viitor.

— Dar nu vreau s'o trimit înapoi lui Moro, nu vreau să mă las învins de el şi să-i îndeplinesc condiţiile; prefer să mă aresteze... Da, voi face aşa, încât Diana să nu fie arestată...

— Şi eu... cu mine ce faci?

— Pe tine să te ia dracu! strigă Rex, scos din fire...

*

Când Diana sosi la agenţie, găsi totul răscolit; Bill Parker căuta prin sertarele biroului său, rupea hârtie, ardea acte...

— Arde corabia, fetiţo!.. *Sauve qui peut!...*

— Bill, ce faci acolo? Ce s'a întâmplat?

Şi_i mărturisi îndată, fără nici o ezitare — deşi Rex îi interzisese aceasta, — cum Moro pusese mâna pe actele acelea contra lui Rex şi cum roşcovanul fusese la Rex, cum l-a ameninţat că va depune o plângere contra agenţiei, dacă Diana nu se va întoarce la Moro...

— Ce ai să faci acum, Diana? o întrebă Bill. In mâna ta, stă soarta lui Rex, soarta noastră, a tuturor...

Diana nu răspunse...

— Stai la îndoială? urmă Bill.

— Eram aşa de mulţumită lângă voi! declară fata, contrariată. Apoi, după o clipă de gândire, adăogă:

— Nu, nu pot să mă întorc la Moro... Orice, dar la omul acela, nu...

— Bine, zise Bill. Dar atunci, ar trebui să pleci de aci.

— Să plec?...

— Fiindcă Rex are să fie arestat.

— E cu putinţă? zise Diana.

— Şi eu la fel, urmă Bil. Ba poate că şi tu vei fi arestată.

— Ce_a făcut? întrebă Diana, după o clipă de tăcere.

— E acuzat de excrocherie. Aşa că ar fi bine să nu rămâi aci. Poate că se vor face percheziţii. Va fi greu pentru tine, de aci înainte, singură... Dar agenţia se va închide, personalul e concediat. Va trebui să-ţi găseşti un alt post... şi posturi nu se găsesc nicăiri... Poate că ar fi fost mai bine să rămâi la Moro...

— O, nu, protestă Diana.

— Ascultă-mă pe mine, o povăţui Bill. Pleacă de aci, cât mai e vreme...

— Nu, nu pot să_l las singur, pe Rex. Rămân aci, lângă el, orice s'ar întâmpla.. E cu neputinţă să-l aresteze... Il voi apăra... Le voi spune cât de bun a fost cu mine... cum m'a scăpat de Moro... Nu, Rex nu poate să fie vinovat... Dacă tu pleci şi toţi îl părăsesc, eu vreau să rămân cu el: Va avea nevoe de o fiinţă, care să ţină la el, care să-l mângâe, oricare_i va fi soarta... chiar dacă va fi trimis la puşcărie...

— Ascultă Diana, zise Bill Parker. Eşti aşa de sigură că datoria ta de recunoştinţă faţă de Rex, se mărgineşte la intenţia de a-l consola în puşcărie?...

— Ce trebue să fac? întrebă fata îngrozită.

— Să te întorci la Moro, ca să_l împiedici de a depune plângerea la parchet, contra noastră...

Diana lăsă fruntea în jos, abătută.

— Da, da nu se poate altfel...

— Fii atentă, însă, îi spuse Bill. Rex nu trebue să ştie că ţi_am povestit despre ameninţarea lui Moro. Fă-te că nu ştii ce s'a petrecut între ei. Astă seară am să viu să te iau dela gazda ta, ca să te duc la Moro...

— Ce oroare!...

— Trebue să faci asta pentru Rex, Diana. Bagă de seamă că el niciodată nu ar consimţi de bună voe, să te trimită lui Moro.

— Dece?

— Are planurile lui... Cred că e gelos...,

— Cum?... Crezi că...,

— Da... te iubeşte, zise Bill. Tu spune_i însă că nu-l iubeşti, că Moro te_a chemat şi că vrei să te înapoiezi la el...

— O, Doamne, făcu Diana frângându_şi mâinile, şi trebue să plec de lângă Rex, tocmai acum, când ştiu că mă iubeşte!...

*

— Diana s'a întors? întrebă Rex pe Bill Parker, care continua să răscolească prin sertare. I_ai spus ceva de ameninţările lui Moro?

— Nimic! minţi Bill. Am întrebat_o numai, după cum mi-ai spus, dece e nemulţumită, dece, uneori, noaptea, plânge?....

— Şi ce ţi-a spus?

— S'a săturat de maşina de scris! La Moro, ar fi avut lux, aşa cum îi place ei. Tu nu simţi că aci, nu e la locul ei? Că o roade nostalgia automobilului, a tualetelor scumpe? Diana e o fiinţă de salon; în atmosfera aceasta de birou, se înăbuşe...

— Nu e adevărat, replică Farwell. Chiar ea mi-a spus că e fericită aci.

— Cum fericită? sări Bill. Ce_ai reuşit tu să faci pentru ea? S'o înveţi maşina de scris!... Ce mare fericire!... Şi s'o compromiţi, amestecând_o într'o afacere de parchet; culmea fericirii!... Nirvana!...

— Haide, Rex, zise Bill, fără să se supere câtuşi de puţin de calificativul ce primise. Spune-i mai bine cum stau lucrurile. Va fi fericită să se întoarcă la Moro, crede-mă. La el o aşteaptă luxul de care are nevoe, o viaţă fără necazuri. Eşti dator să faci asta, dupăce ne-ai în_

curcat in afacerea asta... frauduloasă. Lasă planurie uriașe.. N'ai să câștigi nimic altfel, ci ai să te alegi cu câteva luni de pușcărie Nu e locul Dianei, o ființă atât de liniștită în viața ta zbuciumată și aventuroasă...

Rex sta cu fruntea in mâini, cufundat în gânduri. Bill îi puse, amical, mâna pe umăr:

— Diana funcționară!... zise el. Dar cum nu ințelegi, că ea nu e făcută să fie o simplă funcționară?... Haide, spune_i că toată comedia asta s'a sfârșit, și că e liberă să se întoarcă la Moro... Va respira ușurată, crede-mă când va scăpa de mediocritatea de aci, și va putea să-și trăiască viața... Lasă planurile... tenebroase: Nu vezi că Moro e mai tare ca tine?... Trebue să-ți fie nițică milă și de fata asta, gândește_te că am copilărit împreună cu ea...

CAP. X.

INELUL ASCUNS

In biroul său dela Scotland_Yard, inspectorul Evans primi o vizită neașteptată. Mary Barnett, fiica guverantorului Rhodesiei, care fusese cândva victima acelui misterios răpitor de oameni, care semna „T", venise la Evans, declarându-i că are să_i dea un amănunt prețios în această afacere. Ea povesti inspectorului cum, în momentul când fusese chemată de un șofeur pe care_l luase drept șoferul prietenei sale, în automobilul răpitorului, tocmai își scosese din deget un inel ca să_l arate prietenei sale May, pe care o credea în automobil.

Mary Barnett primise în dar acest inel, dela locotenentul Brian, cu care se logodise în taină. Indată însă ce Mary intrase în limuzină, își dăduse seama că femeea voalată dinăuntru nu este prietena sa May, ci o necunoscută. Când Mary fu atacată și i se aplică pe față tamponul de cloroform, instinctiv ea ascunse între pernele automobilului, inelul pe care tocmai și_l scosese din deget.

— „Și acest inel se află încă între perne? întrebă Evans.

— „Da, domnule", răspunse Mary. „Cred că va fi un indiciu prețios, după care ați putea găsi automobilul".

Mary Barnett mai spuse inspectorului că se ferise să-i destăinuiască acest amănunt până azi, deoarece nu voia ca tatăl ei, severul guver_nator al Rhodesiei, să afle că se logodise cu locotenentul Brian; acum însă logodna devenise oficială și guvernatorul o acceptase, așa că Mary nu mai avea nici un motiv să țină ascuns amănuntul cu inelul.

✵

Inspectorul de poliție Robert Evans, încercă, de câteva ori, să se fu_rișeze în Agenție, dar se izbise de ușierul negru, de incoruptibilul Sambo.

Evans încercă să descoasă pe negru.

— D-ta ești din Africa? îl întrebase polițistul.

— Sambo este Africa, răspunse negrul.

— Din Maroc?

— Din Taigurati.

— Și Taigurati, unde e?

Lângă Diuf... Și Diuf, lângă...

Sambo înșiră astfel o serie de sate africane; lui Evans îi fu cu neputință să fixeze pe hartă, locul natal al africanului.

— Dar pe stăpânul tău îl cunoști de mult?

— Sambo cunoaște Rex de o sută de ani.

— In ce împrejurări v'ați cunoscut, — dacă_ți mai aduci aminte de acum o sută de ani... urmă Evans.

— Sambo pierdut deșert. Caravana Rex trecut. Rex luat Sambo pe cămilă... Rex băiat bun.

— Aha, făcu Evans, te-a luat cu caravana lui...

— Rex scăpat viața Sambo. Sambo sclav la Rex.

— Și tu de atunci, ești sclavul lui? repetă inspectorul.

— Da. Viața Sambo este lucru Rex.

— Viața ta, îi aparține... Alți servitori n'are?

N'are. Numai Sambo. Sambo paznic, ușier, bonă, bucătărească. Sam_bo știe face tot. Sambo tae găini, face foc, cântă, coase cămăși rupte Rex, drege ghete...

— Ști tu să coși?... Și să coși chiar piele, ca să dregi ghetele? întrebă Evans.

— Sambo fost pielar. Acum, Sambo sclav, croitor, bonă...

— Acum ești de toate?

— Toate!... Dar tu cine ești?...

— Eu? făcu Evans, în timp ce Sambo se încrunta.

— Tu! se răsti negrul. Tu poliție, dar dacă tu faci rău Rex, Sambo înfige pe tine în țeapă cinci metri, cu capul în jos, și Sambo joacă în jurul tău dansul morții, și cântă tamtam!

S'ai înțeles?...

— Eu nu fac rău decât la înșelători și hoți, zise Evans, Rex e unul din aceștia?...

— Rex face ce vrea. Tu crezi Sambo prost, dar Sambo nu spune ție ce face Rex Sambo înfige pe tine țeapă, cu capul în jos... Și, tamtam!...

✵

Diana intră în biroul lui Rex, și-i spuse brusc, minciuna, fără să-l privească, fiindcă nu știa să mintă:

— Am primit o scrisoare dela Moro prin care-mi cere să mă întorc la el.

— Și?...

— Și... M'a turburat... Imi dau seama că nu sunt făcută pentru viața asta de birou. Aș vrea să părăsesc agenția și să plec la el

— Foarte bine, răspunse calm Rex. Ești liberă.

— Pot să plec?... Nu ești supărat pe mine?...

— Deloc. Dacă nu sunt indiscret însă: îl iubești pe Moro?

— Da, minți din nou Diana.

— Bine. De altfel, Bill mi-a spus că te-a pus în curent cu amenințările și condițiunile ce mi-a pus Moro.

— Ți-a spus? întrebă Diana. Atunci...

— Știu acum totul, nu-i așa?...

— Da... zise Diana, privindu-și vârfurile pantofilor minusculi. Apoi, adăogă:

— Știu că ești acuzat de o faptă incorectă, zise ea. Cred că nu-mi poți pretinde să rămân aci...

— Evident... Când corabia se ineacă... făcu Rex.

— M'ai compromis destul, Rex. Știai că ești un escroc, și totuși, m'ai târât în afacerea asta suspectă. E rușinos din partea ta! Cel puțin Moro va ști să mă apere...

Rex o privi lung, surâzând.

Pe Diana o enervă calmul directorului, și țipă, rupându-și dantela batistei:

— Escrocule!

Dar lacrimi i se iviră în colțul pleoapelor. Iși pierdu siguranța, totuș strigă, repetând acuzația:

— Da... Ești un escroc!...

Rex râdea, privind-o, amuzat. Diana bătu din picior:

— Ei bine, sunt o ingrată, nu mă dai afară? Nu mă pălmuești?.. Nesimțitorule!....

Criza de nervi era însă aproape. Diana se clătină. Rex, zâmbind, zise, nu fără o ironie ușoară, nuanțată de duioșie:

— Ca la cinema?... Ca în filmele sentimentale, în care eroina se sacrifică, mințindu-și amantul că nu-l iubește, și, ca să-l scape de uneltirile rivalului, îl minte că iubește pe acest rival?... Și eroina pleacă la adversar, jertfindu-și iubirea, dar salvându-și iubitul... A, nu... Astea sunt bune pe ecran... Diana...

Diana se clătină, gata să cadă. Rex văzuse clar în jocul ei. Voise să-l facă s'o gonească, ca să n'o regrete apoi. Rex o luă în brațe și urmă:

— Uită-te în ochii mei... Diana, tu nu știi să minți... De altfel, Bill mi-a argumentat atâta adineauri, că nu mă poți suferi și că mori de dorul lui Moro, încât am înțeles că te-a convins să te sacrifici și să te întorci la Moro, ca să mă salvezi pe mine. Dar asta nu se poate. Chiar dacă l-ai iubi, la Moro te vei întoarce dacă și când voi dori eu! Eu voi fi acela care voi dicta condiții, nu Moro. Tu însă, te-ai prins fiindcă Bill nu mi-a spus că ți-a vorbit de amenințările lui Moro. Dimpotrivă, a negat. Te-am prins, deci, șireată mică... Dar știi pe domnul director general, nu-l duc funcționarii de nas! Va să zică, te așteptai, când m'ai făcut escroc, să mă înfurii de atâta ingratitudine și să te dau afară, ba chiar să te bat?!...

— Nu pot să las pe Moro să te lovească... Trebue să mă întorc la el, Nu te iubesc...

— Deloc?... Deloc?... o întrebă Rex, privind-o adânc în ochi. Ia uită-te la mine... De altfel, mi-ai dovedit că nu-ți sunt cu totul indiferent, fiindcă ai vrut să te sacrifici pentru mine, și cu toată oroarea ce-ți inspiră, ai vrut să te întorci la Moro. Și-ți mulțumesc, adăogă el, sărutându-i mânuța albă.

— Dacă nu mă lași de bună voe să mă duc la Moro, am să fug. Nu mă poți sechestra aci, zise Diana.

— Ba da... Cine poruncește aci?... A, dar unde e, mă rog, autoritatea domnului director general?

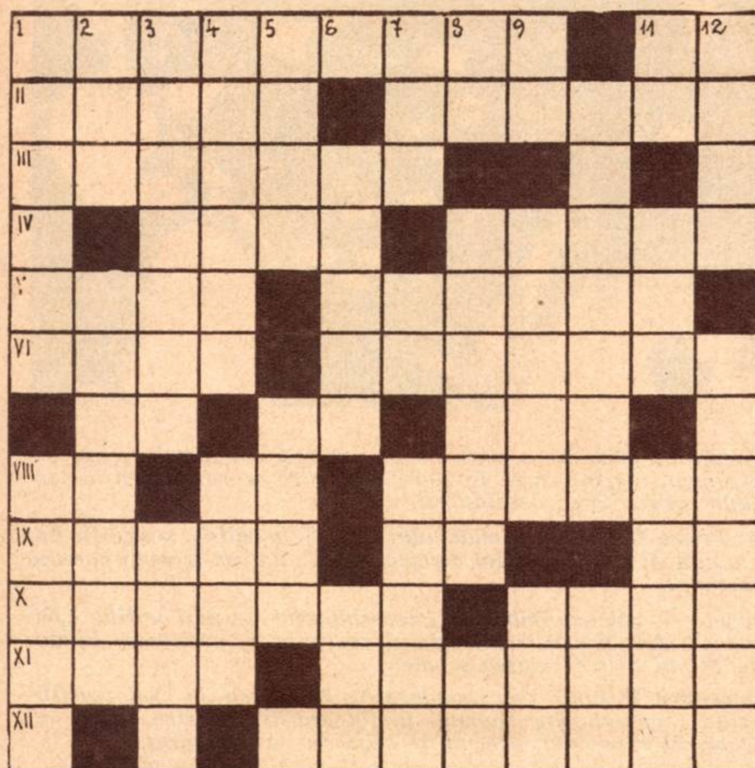
(Va urma)

Pagina Jocurilor

Concursul nostru pe luna Iunie

Problema VIII-a (Crime!)

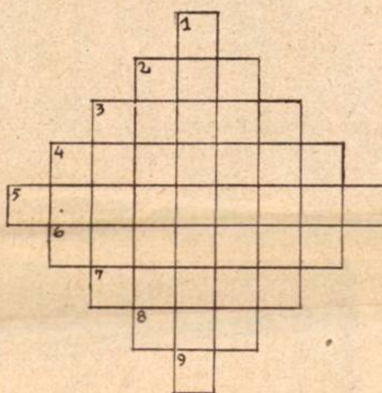

ORIZONTAL: I. Rege din Argos şi Micena, fu ucis de Egist. Salve! II. Deşteptător viu, de-i tai coada se face copac exotic. — Vânător metamorfozat de Diana în cerb, fu sfârşiat de proprii săi câini. III. Fu ucis de tunica înveninată a lui Nessus. IV. Dar... Ultimul rege al Troei, fu sugrumat de Pyrrhus. V. Mişei. La fel cu eroii mitologiei. VI. Plecat. Măcinând gros. VII. El a fost înaintea găinei, sau găina înaintea lui? Sunt. Nu aduce anul cât aduce *„ceasul"*. VIII. Inainte de invenţia lui oamenii utilizau oase subţiri de peşte. Pană. O categorie de tenori. IX. Oraş în Franţa. Unic, în felul lui. Indrăzneţ peste măsură. Drum plantat. XI. Ce a fost Abd-El-Kader. Asaltând. XII. Tâlhar grec, care după ce făcu mai multe victime, fu ucis de Theseu.

VERTICAL: 1. Fu săgetat de Paris. Neputând atinge pământul, fu sugrumat de Hercule 2. Copil răsfăţat, în Caragiale. Ne unim. 3. Rege din Argos, fu ucis din greşeală de nepotul său Perseu. Vechiul nume românesc al Ismailului. 4. Ascuns, tăcut (fig.) râu în Franţa (-e). 5. Zeul războiului la Gali. Victima proiectelor aeronautice, fu ucis indirect de Helios. 6. Fu ucis de propriul său fiu, un deslegător cunoscut de enigme. Râu în Elveţia. 7. Nicolae (dim.) 2 cons de acelaş fel. Celebru pictor italian (1486—1531). 8. Dialect francez. Fu servit zeilor „la grătar" de către tatăl său Tantal. Vergea. 9. Nota traducătorului. A curge ca un râu. Imediat. 10. Impărat roman (253—254) — părăsesc. 11. Fluviu în Italia. Râu în Franţa. Râu în Anglia, cu Ouse formează Humber. 12. Imperiu asiatic. Hercule făcu să fie mâncat de proprii săi cai, hrăniţi cu carne de om.

Cărhăniu Valentin-Loco

Problema IX-a (Şaradă)

Printre note muzicale
Partea întâia se găseşte
Iar a doua „pumn" se chiamă
Şi-i lipseşte ce-i sub peşte.
Partea treia-i cu renume
Şi cu ea chemi un amic,
E un cunoscut pronume
Şi mai mult nu pot să-ţi zic.
Cea de a patra distilată-i
Din petrolul scos din sol
Vezi că ţi-am şi spus ce este
Foarte simplu e: „petrol".

Cu a cincea faci o iie
Sau la mese un milieu
Iară totu-i o revistă
Ce-o citim şi tu şi eu.

Problema X-a (Romb)

ORIZONTAL: 1) Consoană; 2) Ordin dat unui bancher; 3) Care n'are o locuinţă statornică; 4) Reuniune de oameni; 5) Cel mai ilustru orator grec; 6) Mică poemă propice a fi pusă în muzică; 7) Adunare; 8) „Zăpadă" încurcată!! a) Vocală.

Vertical la fel.

ION ŞERBAN

Condiţiile de participare

Pot participa la premiile noastre toţi cititorii cari au deslegat jocurile publicate în două numere consecutive.

Rezultatul se publică lunar.

PREMIILE

Premiul I-iu: 300 lei, în numerar.

Premiul II-lea: 200 lei, în numerar.

Premiul III-lea: o sticlă cu apă de Colonia.

Deslegările se trimit timp de 7 zile, după apariţia numărului al doilea.

Se va menţiona pe plic: „Secţia jocurilor".

Cele mai frumoase zece cuvinte din limba română!

„REALITATEA ILUSTRATĂ" a instituit un concurs pentru alegerea celor zece cuvinte mai frumoase din limba română. Atracţiunea cea mai mare a acestui concurs, constă în extrema lui simplicitate.

Vi se cere să stabiliţi o listă de zece cuvinte: cele mai frumoase din limba română. Pentru simplificare se vor alege numai substantive comune, de pildă: între glorie, glorios, glorificat, glorific, vom alege un singur cuvânt: glorie.

CONDIŢIUNI GENERALE

Participanţii la acest concurs ne vor trimite până cel mai târziu la 1 Iulie a. c. o listă de cele zece cuvinte pe care le preferă, pentru bogăţia de imagini şi armonia lor.

Aceste răspunsuri vor fi cercetate în redacţia revistei „REALITATEA ILUSTRATĂ" şi pe baza lor se va stabili o listă tip, formată din cele zece cuvinte care vor fi fost mai des citate.

Acei concurenţi cari se vor fi apropiat mai mult de lista tip vor fi clasificaţi: întâiul, al doilea, etc.

REGULAMENTUL CONCURSULUI

1) Pot participa la concursul nostru toţi abonaţii şi cititorii;

2) Toate răspunsurile vor trebui să cuprindă, scris citeţ, numele şi adresa trimiţătorului şi să fie făcute sau pe buletinul pe care-l tipărim special în această pagină, sau pe o foaie de hârtie, de acelaş format.

3) Odată cu răspunsul, *abonatul* va lipi pe dosul buletinului, banda de abonament.

4) *Cititorii cu numărul* vor trebui să anexeze la răspunsul lor, bonul pe care-l publicăm în pag. 32.

5) Toate scrisorile se vor trimite la redacţia revistei „REALITATEA ILUSTRATĂ", *str. C. Mille* 7, în scrisoare simplă, menţionându-se pe plic „PENTRU CONCURSUL DE CUVINTE".

6) Răspunsurile vor fi grupate. Prima grupă va conţinea toate acele răspunsuri care mnţionează (indiferent de ordine) cele zece cuvinte din lista tip; a doua grupă va conţinea răspunsurile care nu menţionează decât nouă cuvinte din lista tip; a treia opt şi aşa mai departe.

In fiece grup răspunsurile vor fi apoi clasificate, evaluându-se numeric pentru fiecare din cuvânt depărtarea între poziţia pe care o ocupă pe buletinul de răspuns, şi poziţia pe lista tip. De pildă, un cuvânt situat în al şaselea rând pe buletinul de răspuns şi în al patrulea rând pe lista tip, va însemna o depărtare de două puncte. Pentru fiecare răspuns se vor totaliza aceste puncte de depărtare şi ele vor determina clasificarea.

Premiul întâi îl va primi răspunsul cu cele mai puţine puncte de distanţare.

Fiece răspuns va fi însemnat şi cu un număr de ordine, la primire. In caz de egalitate la puncte, acest număr va decide pentru acordarea premiului.

7) Clasificarea — dat fiind numeroasele operaţiuni ce trebuesc făcute — va dura până la 1 August, când vom distribui şi premiile.

PREMII

Se acordă 20 de premii în valoare totală de 12.000 lei şi anume:

Premiu I: 2.000 lei în numerar.

Premiul II şi III: câte un aparat de radio în valoare de 3.000 lei fiecare.

Premiul IV, V şi VI: câte un aparat fotografic „Agfa-Box".

Premiul dela VII-XX: cărţi în valoare de 200 lei, din editura „Adeverul".

BULETIN
PENTRU CONCURSUL
„Celor zece cuvinte"

Numele ....
Adresa ....
Oraşul ....

Am ales cuvintele:

1. ....
2. ....
3. ....
4. ....
5. ....
6. ....
7. ....
8. ....
9. ....
10. ....

„REALITATEA ILUSTRATĂ. — *Director* Nic. Constantin.
Redacţia şi Administraţia: Str. Const. Mille 7—9—11, Telefon 359 99.
Imprimată la foto-rotogravură în atelierele „Adevĕrul" S. A.

Actualități

Sus: *Duminică 18 Iunie a avut loc în Capitală congresul de chirurgie, sub patronajul regelui Carol. Fotografia noastră reprezintă un instantaneu prins la solemnitatea deschiderii.*

Stânga: *Prima fotografie a matchului Baer-Schmelling, sosită în Europa. Baer a aplicat o formidabilă directă stângă, iar cu dreapta parează atacul germanului.*

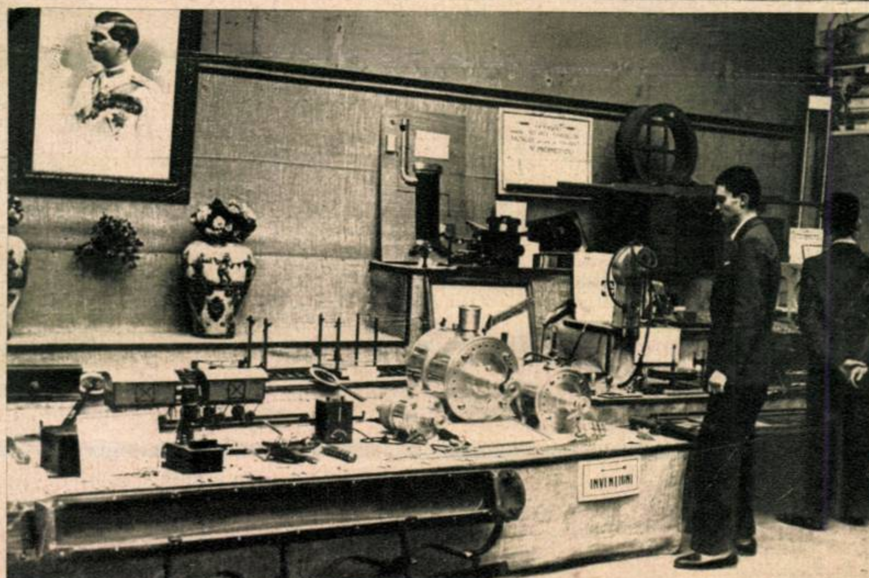
Stânga jos: *D. colonel Bălăcescu, comandantul liceului militar „Niculae Filipescu", dela Mânăstirea Dealului, rostindu-și cuvântarea, la aniversarea de 20 ani dela fondarea școalei.*

Jos: *Duminică 18 Iunie s'au inaugurat în București, la „Salonul Oficial" expoziția inventatorilor români. In fotografiile noastre vedem un colț din interiorul expoziției, precum și asistența la inaugurare.*

Fotografii I. Berman-Realitatea

CUPON DE JOCURI
No. 334

Numele și pronumele ....

....

Adresa ....

CUPON NO. 3
pentru concursul
„Celor zece cuvinte mai frumoase din limba română!"